

مؤسسه آموزشی فرهنگی

دفترچه شماره ۱

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۸

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

وقت پیشنهادی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی
۱۸ دقیقه	۲۵	۱	۲۵	زبان و ادبیات فارسی
۲۰ دقیقه	۵۰	۲۶	۲۵	زبان عربی
۱۷ دقیقه	۷۵	۵۱	۲۵	دین و زندگی
۲۰ دقیقه	۱۰۰	۷۶	۲۵	زبان انگلیسی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۰۰

وقت پیشنهادی: ۱۸ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی

۱- در کدام گزینه، معنی مقابله هر دو واژه، درست است؟

(۲) (بیغوله: ویرانه) (غارب: فرورفتگی)

(۴) (نسیان: فراموشی) (دستار: تن پوش)

۲- «کام، مودانگی، بدیهه‌گویی، مهد» به ترتیب، معانی کدام واژه‌هاست؟

(۲) خطوه، مساعدت، بالبداهه، هودج

(۴) پای افزار، متعصب، ارجالاً، کجاوه

۳- معنی مقابله کدام واژه‌ها با توجه به شماره آن‌ها، همگی نادرست است؟

(۲) جبهه: پیشانی

(۴) آوند: معلق

(۶) کابینات: آسمان‌ها

(۱) (گلشن: باغ) (دشنه: شمشیر)

(۳) (لاجرم: ناگزیر) (جند: سپاه)

(۴) (گام، مودانگی، بدیهه‌گویی، مهد) به ترتیب، معانی کدام واژه‌هاست؟

(۱) خطوه، حمیت، بالبداهه، محمل

(۳) خطوات، غیرت، ارجالاً، کجاوه

(۱) حدت: تندی و تیزی

(۳) استشاره: شور و نشاط

(۵) طیلسان: دستار

(۷) وجه: وجود

۶-۵-۳ (۴)

۷-۶-۲ (۳)

۷-۳-۲ (۲)

۵-۴-۱ (۱)

۴- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«ملک به عنایت ازی و مساعدت روزگار توان یافت و من نه بر کسب و دانش و فضیلت خویش و ثوّقی می‌داشتمن و نه به معونت و مظاهرت کسی استضهه‌های فرا می‌نمودم. نفس من بین موععظت انتباخی یافت و به نشاط و رغبت روی به کار آخرت آورد.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۵- کدام بیت، فاقد غلط املایی است؟

(۱) دانش به از ضیا و به از جاه و ملک

(۲) شاهها اگر به عرش رسانم صریب فضل

(۳) مسطور و مست هر دو چو از یک قبیله‌اند

(۴) رایت شاهان را صورت شیر است و پلنگ

۶- در کدام گزینه، املای یکی از واژه‌ها غلط است؟

(۱) تأمل و مکث، نشانه خوب، طاق ضربی

(۳) کراحتی و ناپستندی، صعب و سخت، مکار و دغل

۷- در کدام گزینه، موضوع همه آثار همسان و هماهنگ است؟

(۱) منطق الطیر، کوبیر، تمہیدات

(۳) تمہیدات، فی حقیقت العشق، فیه‌مافیه

۸- در کدام بیت، هر سه آرایه «تلمیح، تشبیه و جناس» وجود دارد؟

(۱) سیمرغ کوه قاف حقیقت کنون منم

(۲) آن که کام از لب شیرین تو خواهد یابد

(۳) دل‌های مرده زندگی از سر گرفته‌اند

(۴) خضرسان از چشم‌های احسان هستی بخش نوش

۹- تعداد استعاره در همه ابیات یکسان است، به جزء

(۱) چون شود یاقوت لولو پرورت گوهرفشن

(۲) در قدم‌های خیال تو به دامن هر دم

(۳) حقه یاقوت لولو پوش گوهر پاش تو

(۴) چهره باغ به خونابه فرو می‌شستم

۱۰- آرایه‌های مقابله کدام بیت، کاملاً درست است؟

(۱) به مژده جان به صبا داد شمع در نفسی

(۲) نرگس که فلک چشم و چراغ چمنش کرد

(۳) تا به کی در پرده باشد نیک و بد ساغر کجاست

(۴) کوه کن زنده نخواهد شدن از نفخه صور

ز شمع روی تواش چون رسید پروانه (ایهام تناسب- تشبیه)
چشم تو سرافکنده به هر انجمنش کرد (استعاره مصرحه- کنایه)
دل ز دعوی شد سیه آینهٔ محشر کجاست؟ (تفهاد- حسن تعلیل)
مگریش مژده وصل از بر شیرین آرند (ایهام تناسب- تلمیح)

۱۱- آرایه‌های «استعاره، مجاز، حس آمیزی، اسلوب معادله و ایهام» به ترتیب، در کدام ایيات آمده است؟

خون تیره شده است خون دلم
یادم کنی که این دم دور از تو ناتوانم
مرغ بی‌هنگام را تیغ اجل گوید جواب
در دستان تو شیرین سخنی نیست که نیست
پرده بر چشم بد ایام می‌بندیم ما

(۴) هـ ب، د، ج، الف (۳) هـ ب، د، ج، ب

الف) آب صافی شده است خون دلم
ب) اکنون سزد نگارا گر حال من بپرسی
ج) حرف بی‌جا غافلان را غوطه در خون می‌دهد
د) بلبل و طوطی و قمری همه نالان تواند
هـ) نه ز خامی نقش‌ها را خام می‌بندیم ما

(۱) الف، هـ، د، ج، ب (۲) ب، الف، ج، هـ

۱۲- در کدام ایيات به ترتیب «معطوف، حذف فعل، ممیز، بدل» آمده است؟

در میان من و لعل تو حکایت‌ها بود
هزار گونه سخن در میان و لب خاموش
شراب و شاهد شیرین که رازیاتی داد?
که فلک دیدم و در قصد دل دانا بود

(۴) د، الف، ب، ۵ (۳) ج، الف، ب

الف) یاد باد آنکه چو یاقوت قدح خنده زدی
ب) شد آنکه اهل نظر بر کناره می‌رفتند
ج) برو معالجه خود کن ای نصیحت گو
د) دفتر دانش ما جمله بشویید به می

(۱) الف، ج، ب، د (۲) الف، د، ج، ب

۱۳- در همه ایيات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز .....

بـه کـوـثـر دـاد آـب زـنـدـگـانـی
نـبـنـدـی اـز غـرـرـور اوـ رـاـبـهـ فـتـرـاـکـ
زـخـاـکـشـ بـرـدـهـ عـطـرـ طـرـهـ حـرـورـ
توـ گـفـتـیـ کـوـهـ کـنـ گـرـبـدـ بـهـ کـهـسـارـ

تا قیامت خلق را آن حسن روز افزون بس است

(۳) مفعول، نهاد، مسند، متمم (۴) نهاد، مفعول، مسند، مفعول

گـرـ نـسـازـدـ یـوـسـفـیـ هـرـ رـوزـ گـرـدـونـ جـلـوـهـ گـرـ

(۱) مفعول، مسند، قید، مفعول (۲) مفعول، نهاد، قید، متمم

۱۴- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب، کدام است؟

گـرفـتـهـ اـیـمـ وـ درـیـغاـ کـهـ بـادـ درـ چـنـگـ اـسـتـ
بوـسـهـ بـرـ لـبـهـاـ خـنـجـرـ چـونـ لـبـ مـیـگـوـنـ دـهـدـ
درـ بـنـدـ تـوـ اـفـتـادـمـ وـ اـزـ جـمـلـهـ بـرـسـتـمـ
نـادـ رـسـدـ کـهـ مـیـوـهـ اـوـلـ رـسـیدـهـاـنـدـ

(۱) بـهـ یـادـگـارـ کـسـیـ دـامـنـ نـسـیـمـ صـباـ

(۲) هـرـکـهـ درـیـابـدـ نـشـاطـ بـادـهـ تـلـخـ فـناـ

(۳) بـنـدـ هـمـهـ غـمـهـایـ جـهـانـ بـرـ دـلـ مـنـ بـودـ

(۴) دـسـتـ گـدـاـ بـهـ سـبـیـ زـنـخـدـانـ اـیـنـ گـرـوـهـ

۱۵- تعداد واپسته‌های واپسته در همه ایيات، یکسان است؛ به جز .....

کـزـ خـمـ اـبـرـوـ کـشـیـدـ تـیـخـ دـوـ دـمـ رـاـ
خـلـقـیـ آـغـشـتـهـ بـهـ خـونـ اـزـ مـرـثـهـ فـتـانـشـ
ولـیـ آـنـ هـمـ نـصـیـبـ هـرـ دـلـیـ نـیـسـتـ
هـرـچـهـ خـونـ دـیدـهـ اـزـ حـسـرـتـ بـهـ دـامـانـ شـدـ مـراـ

(۱) کـشـتـهـ شـاهـیـ شـدـمـ بـهـ جـرمـ محـبـتـ

(۲) جـمـعـیـ اـفـتـادـهـ بـهـ خـاـکـ اـزـ روـشـ چـلاـکـشـ

(۳) غـمـشـ رـاـ غـيـرـ دـلـ سـرـ منـزـلـیـ نـیـسـتـ

(۴) حـسـرـتـ عـشـقـ اـزـ دـلـ پـرـ حـسـرـتـمـ خـالـیـ نـشـدـ

۱۶- در کدام بیت، ساختمان مسند «وندی - مرکب» است؟

کـهـ اـیـنـ چـهـ سـاقـ اـسـتـ وـ سـاعـدـ بـارـیـکـ

پـیـشـ چـشـمـتـ جـهـانـ کـنـمـ تـارـیـکـ

(۲) درـشـتـیـ زـ کـسـ نـشـنـدـ نـمـ گـوـیـ

(۴) دـشـمـنـ چـهـ کـنـدـ چـوـ مـهـربـانـ باـشـ دـوـسـتـ

مـگـنـیـ گـفـتـ عـنـکـ وـتـیـ رـاـ

گـفـتـ اـگـرـ درـ کـمـنـدـ مـنـ اـفـتـیـ

(۱) حال هـرـکـسـ موـافـقـ قـالـ اـسـتـ

(۳) دـشـمـنـ نـتـوـانـ حـقـبـرـ وـ بـیـچـارـهـ شـمـرـدـ

کـزـ عـقـبـشـ ذـکـرـ خـیـرـ زـنـدـهـ کـنـدـ نـامـ رـاـ
جـاؤـدـانـ کـسـ نـشـنـیدـمـ کـهـ درـ اـیـنـ کـارـ بـمـانـدـ
درـ آـرـزوـیـ وـصـالـتـ مـرـاـ کـبـ وـقـرـ کـنـ
کـهـ زـنـدـهـ اـبـدـ اـسـتـ آـدـمـیـ کـهـ کـشـتـهـ اوـسـتـ

(۱) دولـتـ جـاوـبـدـ یـافـتـ هـرـکـهـ نـکـونـامـ زـیـسـتـ

(۲) جـزـ دـلـ مـنـ کـزـ اـزـ تـاـ بـهـ اـبـدـ عـاشـقـ رـفـتـ

(۳) شـهـیدـ عـشـقـ تـوـأمـ اـیـ عـزـیـزـ دـلـ، يـکـ شـبـ

(۴) سـفـرـ دـرـازـ نـبـاشـدـ بـهـ پـایـ طـالـبـ دـوـسـتـ

۱۹- مفهوم بیت زیر از همهٔ ابیات دریافت می‌شود، به جز .....

هر که را در جان، غم جانانه نیست

نیست جانش محترم اسرار عشق

گوش هر خام کجا لایق گفتار من است
نه هر که گوش کند معنی سخن داند
من که زخمش را نهان از چشم سوزن داشتم
هر که گوشی پهن سازد محترم این راز نیست

(۱) آتش از گرمی افسانهٔ من گوش گرفت

(۲) پیام اهل دل است این خبر که سعدی داد

(۳) کی به هر نامحرمی چاک جگر خواهم نمود

(۴) پیش گل نتوان حديث روی او گفتن سليم

۲۰- همهٔ ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد، به جز .....

بنای زندگی بر آب می‌دید

ز رخشارش فرومی‌ریخت اشکی

زنده آن است که با دوست و صالحی دارد
تکیه مکن بر اوی و بپیش باش زینهار
به آن باده نوشین که جهان بر باد است
مزن به هرزه نفس زان که زندگی نفسی است

(۱) زندگانی نتوان گفت حیاتی که مراست

(۲) دل بر جهان منه که جهان را ثبات نیست

(۳) دل من بی تو جهانی است پُر از فتنه و شور

(۴) چو صبح هم نفسِ مهر آفتابی باش

۲۱- مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

در تکیه‌گاه خلد به دولت سربر توست
این آب بی‌قياس که پنهان به شیر توست
نقشی گر از بساط جهان دلپذیر توست
شالی اگر دهی به فقیری حریر توست

(۱) گر دست سائلی به عصایی گرفته‌ای

(۲) خواهد رساند خانه عمر تو را به آب

(۳) تقصیر ساده‌لوحی آینه دل است

(۴) نقصان نکرده است کس از گذشتگی

۲۲- مفهوم ابیات زیر، با همهٔ ابیات تناسب دارد؛ به جز .....

کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز

کان را که خبر شد، خبری باز نیامد

این مدعايان در طلبش بی خبران اند

از بی دل بشد و سوخته پر باز آمد
تابا خبری ولله او پرده بنگشاید
چون ره تمام گشت، جرس بی‌زبان شود
تو مپنadar که دیگر به خبر باز آمد

(۱) بنگرای شمع که پروانه دگر باز آمد

(۲) هرچیز که می‌بینی در بی‌خبری بینی

(۳) واصل ز حرف چون و چرا بسته است لب

(۴) هر که را بی‌خبر افتاد ز پیمانه عشق

۲۳- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

گهر بی‌خریدار ناید درست
غنجه خاموش بلبل را به گفتار آورد
اگر طلب نکنندش بماند اندر کان
دم عیسی است هوای نفس آباد سخن

(۱) سخن را نیوشننده باید نخست

(۲) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد

(۳) مثال طبع چو کان آمد و سخن گوهر

(۴) به سخن هر که شود زنده نمیرد هرگز

۲۴- کدام بیت، بهانه طاووس برای عدم‌همراهی با سایر مرغان برای رسیدن به مقصد است؟

جملهٔ شب می‌کنم تکرار عشق
بس بود فردوس عالی جای من
چشم برسیم تم ز روی روزگار
از میان آب چون گیرم کنار

(۱) گفت بر من ختم شد اسرار عشق

(۲) کی بود سیمرغ را پروای من

(۳) گفت من از شوق دست شهریار

(۴) چون مرا با آب افتاده است کار

۲۵- کدام بیت، با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

بیان بود و تابستان و آب سرد و استسقا

به حرص از شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم

همه عالم به چشم چشمۀ آب
کاین شتر صالح است یا خر دجال
در همه شهر دلی نیست که دیگر بربایی
عقل باور نکند کز رمضان اندیشد

(۱) تشنگان را نماید اندر خواب

(۲) چون سگ درنده، گوشت یافت نپرسد

(۳) روز صحراء سمع است و لب جوی و تماشا

(۴) ملحد گرسنه در خانهٔ خالی برخوان

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

زبان عربی

■■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعریف :

٢٦- «لقد أرسلنا من قَبْلَكَ رُسْلًا إلى قومهم فجاؤوهِم بالبيّنات»:

(١) قبل از تو رسولانی را برای قومشان ارسال کردیم و آن‌ها بینات را برایشان آوردند.

(٢) فرستادگانی را قبل از تو برای مردمشان مبعوث کردیم و آن‌ها معجزاتی با خود آوردن.

(٣) رسولان را پیش از تو برای اقوام آن‌ها ارسال کردیم و آنان بهمراه خویش بیناتی آوردن.

(٤) پیش از تو پیامبران را برای قوم آن‌ها فرستادیم و آنان دلیل روشن را بهمراه خود آوردن.

٢٧- «لَا يَغْتَرَّ بِالدُّنْيَا أَبَدًا مَنْ يَعْلَمُ أَنَّهَا كُسْرًا، يَرِي فِيهَا مَا لَا وِجْدَ لَهُ!»:

(١) فریب دنیا را کسی نمی‌خورد که دانسته است آن مثل سرابی است که هرگز در آن چیزی وجود ندارد!

(٢) کسی هرگز فریب دنیا را نخورد است اگر بداند که آن مثل سراب است و در آن هیچ چیزی وجود ندارد!

(٣) کسی که می‌داند دنیا چون سرابی است که در آن آنچه وجود ندارد دیده می‌شود، فریب دنیا را هرگز نمی‌خورد!

(٤) هرگز فریب دنیا را نمی‌خورد کسی که می‌داند که آن چون سرابی است که در آن چیزی را می‌بیند که اصلاً وجود ندارد!

٢٨- «قَدْ تَكَرَّهُ أَمْرًا وَ اللَّهُ جَعَلَهُ خَيْرًا لَكَ وَ قَدْ تُحَبُّ شَيْئًا وَ اللَّهُ جَعَلَهُ شَرًّا لَكَ!»:

(١) کاری را احتمالاً ناپسند می‌داری حال اینکه خدا خیر را در آن قرار داده و چیزی را احتمالاً دوست می‌داری حال اینکه خدا شر را در آن قرار داده است!

(٢) شاید کاری را زشت می‌داری در حالی که خدا برای تو در آن خیر قرار داده و شاید چیزی را دوست بداری در حالی که خدا برای تو در آن شر قرار داده!

(٣) کاری را گاه زشت می‌پنداشی در حالی که خدا در آن خیری برایت قرار داده و چیزی را گاه دوست داری در حالی که خدا شری در آن برایت قرار داده!

(٤) گاهی کاری را ناپسند می‌شمایری و حال اینکه خدا آن را برای تو خیر قرار داده است و گاهی چیزی را دوست داری و حال اینکه خدا آن را برای تو شر قرار داده است!

٢٩- «أَصَبَّتِ الشَّعُوبُ الْمُخْتَلِفَةَ فِي دِينِهِمْ بِالْخَرَافَاتِ عَلَى مَرْءَ الْعَصُورِ، وَلَكِنَّ الْأَنْبِيَاءَ بَيَّنُوا لِهِمُ الدِّينَ الْحَقِّ!»:

(١) در گذر زمان دین ملت‌های مختلف به خرافه‌هایی آمیخته شد، اما پیامبران آن‌ها این حق را برایشان بیان کردند!

(٢) ملل مختلفی دین‌هایشان به خرافه‌هایی در طول زمان‌ها آمیخته گردید، ولیکن بیان دین حق، توسط پیامبران بود!

(٣) با گذشت عصرها، ملت‌های مختلف در دین خود دچار خرافات شدند، اما پیامبران دین حق را برای آن‌ها روشن کردند!

(٤) ملت‌های مختلفی در دین خود، با گذر زمان دچار خرافه گردیدند، ولی پیامبران دین حق را برایشان آشکار می‌کردند!

٣٠- «كَانَ الطَّالِبُ النَّاجِحُ يُحِصِّي أَعْمَالَهُ الْحَسَنَةَ لِأَصْدِقَائِهِ وَهُوَ يَذَكِّرُ مَشَاكِلَ كَانَ قد تَخلَّصَ مِنْهَا!»:

(١) دانش‌آموزی که موفق بود کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد حال آنکه مشکلاتی را که از آن‌ها خلاص شده بود، بیان می‌کرد!

(٢) دانش‌آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد در حالی که مشکلاتی را که از آن‌ها رهایی یافته بود، بیان می‌کرد!

(٣) دانش‌آموز موفقی که کارهای خویش را برای دوستانش می‌شمرد مشکلاتی را که از آن‌ها رهایی یافته بود، بیان می‌کرد!

(٤) دانش‌آموز موفق کارهای خویش را برای دوستانش شمرده مشکلات رهاسده از آن‌ها را بیان کرده بود!

٣١- «أَيُّهَا الْمُوَاطِنُونَ؛ إِهْتَمُوا بِنَظَافَةِ بَيْتَكُمْ إِهْتَمَاماً بِالْحَلَاقَةِ حَتَّى تَقْلَلْ مَهْدَاهَا!»: ای هموطنان؛ .....

(١) بیشتر به نظافت محیط‌زیست خود اهتمام ورزید تا اینکه تهدیداتش کم شود!

(٢) به نظافت محیط‌زیست خود بسیار توجه کنید تا تهدیدات آن کم شود!

(٣) در تمیز کردن محیط‌زیست خویش بیشتر سعی کنید تا تهدیدات آن اندک شوند!

(٤) برای تمیزی محیط‌زیست خویش سعی بسیار کنید تا تهدیدات آن اندک شوند!

٣٢- «هَذَا النَّوعَانِ مِنَ السَّمَكِ كُلُّ مِنْهُمَا يَعِيشُ عِيشَةً تَعْجِبُنَا!»:

(١) این دو نوع ماهی، هریک از آن‌ها به گونه‌ای زندگی می‌کند که ما را متعجب می‌کند!

(٢) این دو نوع از ماهیان، با یکدیگر طوری زندگی می‌کنند که ما را به شگفتی وا می‌دارد!

(٣) این‌ها، دو نوع از ماهیان هستند که هریک از آن‌ها زندگی‌ای می‌کند که تعجب ما را برمی‌انگیرد!

(٤) اینان، دو نوع ماهی هستند که زندگی هریک از آن دو به گونه‌ایست که ما را به تحسین وا می‌دارد!

٣٣- عین الصحيح:

(١) إن جلسوا في الصّفّ هادئين: اگر آرام در کلاس بشنیند،

(٣) سأقرأ لكم بعض الآيات: بعض آیات را برایتان می‌خوانم، که از آن‌ها عترت‌های تأثیرگذار می‌گیرید!

٣٤- عین الخطأ:

- ١) قد دخلت آلاف الكلمات المعرّبة من اللغات الأخرى في اللغة العربية! هزاران كلمات معرب از زبان‌های دیگر به زبان عربی وارد شده است!
  - ٢) من ظن أنه قد فاز في الدنيا بقول الكذب فهو الخاسر! كسى كه گمان کند در دنیا با گفتار دروغ پیروز شده است، اوست زیانکار!
  - ٣) إن السمكـات كانت تتساقط من السماء على الأرض قطرات الماء! ماهیان چون قطرات آب از آسمان بر زمین می‌افتدند!
  - ٤) إن المتشائمين لا يحصلون من الحوادث إلا على تعـب! بدینان، از حوادث فقط رنج را دریافت خواهند کرد!
- ٣٥- «هركس قبل از سخن گفتن بیاندیشد، غالباً از خطأ ایمن می‌گردد!»:

- ١) من يُفـكـر قبل الكلام يـسـلـم من الخطـأ غالـباً!
- ٢) الذي يـفـكـر قبل أن تـكـلـم سـلـم من الخطـأ في الأـغلـب!
- ٣) إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يـنـاسـبـه (٣٦-٤٢):

«يرجع تاريخ التعامل بالنقود إلى العصر الروماني. فكانت عمليات البيع والشراء قبل ذلك بطريقة التبادل بالمتاع وهذه الطريقة لا تخلو من صعوبة و تضييع الوقت، فأصبحت النقود هي البديل! وأما قيمة النقود فكانت بالنسبة إلى وزنها و هناك في بلاد الروم دينار و درهم و نقود أخرى؛ أما الدينار فهو قطعة ذهبية وزنها مثقال، تُنحِبُّ عليها صورة الملك؛ و الدرهم قطعة من فضة تختلف أوزانها بين عشرة إلى عشرين قيراطاً، ولكن النقود الأخرى ثمنها أقل و جنسها مختلف!»

بعد مدة أصبح التعامل بالنقود الرومية غير رسمية في الدولة الإسلامية و بعد الخلاف الشديد بين هاتين الدولتين ضربت النقود الإسلامية!»

٣٦- عین الصحیح:

- ١) ما ضرب المسلمون النقود، لأن الضرب كان بيد الدولة الرومانية!
- ٢) كل الشعوب يصنعون نقودهم بسهولة حسب رغبتهم و قدرتهم!
- ٣) إن الشعب القوي هو الذي يصنع كل ما يحتاج إليه!
- ٤) إذا يستفيد الشعب من نقود شعب آخر لا تقل قدرته!

٣٧- عین الصحیح:

- ٢) عشرون قيراطاً يساوي مثقالاً من الذهب!
  - ٤) كان ثمن النقود الذهبية و الفضية يرتبط بأوزانهما!
- ٣٨- عین الخطأ: تبادل المتاع دون النقود صعب لأنه .....

(١) لا تُنـصـب صورة الملك إلا على الدينار!

(٣) لا نجد النقود إلا أن تكون ذهبية أو فضية!

..... عین الخطأ: تبادل المتاع دون النقود صعب لأنه .....

(١) يأخذ وقتاً طويلاً مـا لـتـطـبـيقـ الأـشـيـاء!

(٣) لا يمكن تعـيـنـ ثـمـنـ المـتـاعـ دقـيقـاً بـواسـطـةـ التـبـادـلـ!

٣٩- «لماذا ترك المسلمين تعاملـهـمـ بالـنـقـودـ الروـمـيـةـ؟ لأن ..... عـینـ الخطـأـ:»

(١) النقود الإسلامية فقدت اعتبارها!

(٣) هذه النقود أصبحت غير رسمية في الدولة الإسلامية!

■ عـینـ الصحـیـحـ فيـ الإـعـارـابـ وـ التـحـلـیـلـ الـصـرـیـقـ (٤٠-٤٢):

٤٠- «أصبحـتـ»:

- ١) للغائية- مزيد ثلثي (من وزن «أ فعل»)- معرب/ من الأفعال الثاقبة، اسمه «النقود»
  - ٢) ماضٍ- للغائية- حروف الأصلية: صحب/ اسمه «النقود» و هو مرفوع و خبره «البديل»
  - ٣) فعل ماضٍ- مزيد ثلثي (من باب «إ فعل») مبني/ فعل من الأفعال الثاقبة، اسمه «النقود»
  - ٤) للمخاطب- مزيد ثلثي من باب «إ فعل»- مبني/ فعل من الأفعال الثاقبة، اسمه «النقود» مرفوعاً
- ٤١- «تضـرـبـ»:

(١) للغائية- مجرد ثلثي- لازم- معلوم- معرب/ نائب فاعله المرفوع «صورة»

(٢) فعل مضارع- للمخاطبة- متعدٌ- معرب/ نائب فاعله «صورة» و الجملة فعلية

(٣) مضارع- للغائية- مجرد ثلثي- مجهول- معرب/ فعل و نائب فاعله «صورة»

(٤) فعل مضارع- للمخاطب- متعدٌ- مجهول/ فعل و نائب فاعله «صورة» و الجملة فعلية

٤٢- «مـخـتـلـفـ»:

(١) مفرد مذكر- اسم فاعل (فعله «إختلف») و حروفه الأصلية: خ(ف)(ل)/ خبر للمبتدأ «جنس»

(٢) اسم- مفرد مذكر- اسم فاعل (فعله «إختلف»، على وزن «افتـعلـ»)- معرب/ خبر و مرفوع

(٣) اسم فاعل (مصدره «اختلاف»، من باب «افتعال»)- معرفة- معرب/ خبر و مرفوع

(٤) مفرد مذكر- اسم فاعل (مصدره «اختلاف»)- مبني/ خبر للمبتدأ «جنس»

٤٣- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

(١) تَقَارُّ الْخَسَبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جِذَعَ الشَّجَرَةِ مِنْ قَارَهِ!

(٢) فِي السَّنَةِ العِشْرِينِ مِنْ عُمْرِهِ كَانَ عَامَلًا بَسِيطًا!

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٤-٥٠) :

٤٤- عین الصحيح:

(١) الصَّيدِلِيُّ: مَكَانٌ يَذَهَّبُ إِلَيْهِ الْمَرْضِيُّ لِشَرَاءِ الْأَدْوَيَةِ!

(٣) الْبَقَاعُ: قطعاتٌ مِنَ السَّحَابَ يَنْزَلُ مِنْهَا الْمَطَرُ فِي فَصْلِ الشَّتَاءِ!

٤٥- عین ما فيه اسم التفضيل:

(١) السُّخْيَ أَكْرَمُ هُؤُلَاءِ الْفَقَرَاءِ!

(٣) هُوَ عَصِيٌّ رَبِّهِ فَنَدَمَ عَلَى عَمَلِهِ!

٤٦- عین حرف «ال» معناه اسم الإشارة:

(١) يَقْفَزُ السَّنْجَابُ الطَّائِرُ بِغَشَائِهِ الْخَاصِّ، هَذَا الْغَشَاءُ كَالْبَلَطَةُ!

(٣) لَا نَقْدِرُ أَنْ نَرَى جَنَاحِيَ الطَّيْنَ لِأَنَّ سُرْعَةَ حَرْكَةِ الطَّيْنَ كَثِيرَةٌ!

٤٧- عین ما ليس فيه المفعول المطلق:

(١) أَعْطَى الْمَلِكُ الْفَلَاحَ إِعْطَاءً يُعْجِبُهُ!

(٣) تَحْضُنُ الْأُمُّ طَفْلَهَا فِي حَضْنِهَا مَحْبَبَهُ لَهَا!

٤٨- عین الجملة التي ليست فيها الحال:

(١) يُصْبِحُ النَّاسُ مُسْرُورِينَ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ بَعْدَ مَشَاهِدَةِ الطَّبِيعَةِ الْخَضْرَاءِ!

(٢) أَنْ يَصْنَعَ الْمُهَنْدِسُونَ الْبَيْوَاتِ مُحَكَّمًا لَا تَهُدُدُ الْحَوَادُثُ أَكْثَرَ الْمَدَنِ!

(٣) قَدْ نَرَى تَدَاهُلُ رَوَابِطِ الْإِنْسَانِ وَالْبَيْئَةِ وَهُوَ مُضْرُّ لِلْطَّبِيعَةِ!

(٤) إِنَّ الْتَّلَمِيذَ الَّذِي لَا يُطَالِعُ دُرُوسَهُ وَهُوَ يَفْهَمُهَا لَيْسَ نَاجِحًا!

٤٩- عین المستثنى منه محدودًا:

(١) لَا يُنْيِرُ عَقْلَ الْإِنْسَانَ فِي حَيَاتِهِ شَيْءٌ إِلَّا الْعِلُومُ النَّافِعَةُ!

(٣) لَا تَنْقَدِي بِأَحَدٍ لِيَكُونَ لَنَا أُسْوَةٌ مَنَاسِبَةٌ إِلَّا بِالْإِنْسَانِ الْكَامِلِ!

٥٠- عین الصحيح عن المنداد:

(١) يَا الْبَيْتُ، يَا لَيْتَ التَّوازِنَ يَتَحَقَّقُ فِيَكَ!

(٣) يَا بُومَاتُ، أَتَنْ تَأْكِلُنَ الْفَتَرَانَ لِدَوَامِ حَيَاتِكَ فَقَطَ!

وقت پیشنهادی: ۱۷ دقیقه

دین و زندگی

٥١- کدام مورد نشان می‌دهد قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر اساس پذیرفتن «ثابت بودن خود» بنا شده‌اند؟

(١) انسان در انبات وجود چیزی به نام «من» به هیچ استدلالی احتیاج ندارد.

(٢) در فرهنگ دینی بعد روحانی نقشی اساسی در فرایند انتخاب و تصمیم‌گیری دارد.

(٣) فردی که بیست سال قبل یک قانون علمی را کشف کرده، اکنون از وی تجلیل می‌شود.

(٤) شخصیت انسان وابسته به جسم او می‌باشد، در نتیجه در دوران عمر بارها عوض می‌شود.

٥٢- با توجه به فرمایش حضرت موسی بن جعفر علیهم السلام معرفت برتر چه ثمره‌ای خواهد داشت و توانایی حرکت به سوی هدف درست نتیجه وجود کدام ارزش در انسان است؟

(١) کشف راه درست زندگی - اختیار و انتخاب

(٣) کشف راه درست زندگی - فطرت پاک الهی

(٤) با توجه به روایت شریف «ما احباب الله من عصاه» نتیجه عدم صداقت در دوستی با خدا چه خواهد بود؟

(١) **﴿يَتَحَذَّلُ مَنْ دُونَ اللَّهِ﴾**   (٢) **﴿تَرَهَقُهُمْ ذَلَّةٌ﴾**

٥٣- پیامبر اکرم ﷺ کدام مورد را برترین عبادت معرفی نموده‌اند؟

(١) اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت او

(٣) بیان سخن حق در مقابل سلطان ستگر

۵۵- با توجه به اینکه اختیار انسان، یک تقدير الهی است، کدام مورد رابطه میان اختیار و تقدير الهی را به درستی بیان می‌کند؟

(۱) تقديرات هم لازمه کار اختیاري انسان و هم جهت‌دهنده و محدود کننده آن است.

(۲) اختیار انسان با تقدير الهی به طول کامل سازگار است، اما با قضای الهی ناسازگار می‌باشد.

(۳) خداوند اختیار را ویژگی ذاتی آدمی قرار داده است و هیچ چیز نمی‌تواند مانع اراده او شود.

(۴) خداوند، قدرت اختیار و اراده به انسان عطا کرده است، فقط مشیت الهی مانع از اختیار انسان است.

۵۶- کدام عبارت، مفهوم آیه شریفه «**قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**» را موردت‌آکید قرار می‌دهد؟

(۱) **وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ**

(۲) **وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ**

(۳) **قُلْ أَعْيُرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبِّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ**

۵۷- از دقت در پیام کدام آیه شریفه، مسئولیت مرعیت دینی پیامبر اکرم ﷺ استنباط می‌شود؟

(۱) **إِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ وَأَطْبَعُوا الرَّسُولَ وَأَوْلَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...**

(۲) **أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ...**

(۳) **لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذَا بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ يَتَلَوَّ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ ...**

(۴) **لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا نَبِيًّا مِنْ أَهْلِ الْبَيْنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُولَ النَّاسُ بِالْقُسْطِ ...**

۵۸- خداوند راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها چگونه تمام و کامل گردانید و کدام آیه شریفه، حاکی از التزام به آن است؟

(۱) نعمت هدایت با وجود ائمه اطهار **هُنَّا**- (بِإِنْهَا الرَّسُولُ بَلَغَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ ...)

(۲) نعمت رسالت با وجود پیامبر اکرم **هُنَّا**- (بِإِنْهَا الرَّسُولُ بَلَغَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ ...)

(۳) نعمت هدایت با وجود ائمه اطهار **هُنَّا**- (بِإِنْهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ وَأَطْبَعُوا الرَّسُولَ وَأَوْلَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...)

(۴) نعمت رسالت با وجود پیامبر اکرم **هُنَّا**- (بِإِنْهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ وَأَطْبَعُوا الرَّسُولَ وَأَوْلَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...)

۵۹- از دقت در کدام عبارت آیه شریفه «**حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتَ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلِ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِمًا وَمِنْ**

وَرَائِيهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُونَ» مشخص می‌گردد که این آیه به مشرکان و کافران اشاره نموده است؟

(۱) **قَالَ رَبُّ ارْجِعُونَ**

(۲) **حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتَ**

(۳) **لَعَلَىٰ أَعْمَلِ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ**

۶۰- بدکاران در روز قیامت با چه ترفندی سعی می‌کنند خود را از مهلکه نجات دهند و در این حال چگونه با آنان رفتار می‌شود؟

(۱) توبه‌کردن- نامه اعمال افراد به آن‌ها داده می‌شود.

(۲) سوگند دروغ- نامه اعمال افراد به آن‌ها داده می‌شود.

(۳) توبه‌کردن- اعضا و جوارح عليه صاحب خود شهادت می‌دهند.

(۴) سوگند دروغ- اعضا و جوارح عليه صاحب خود شهادت می‌دهند.

۶۱- در فرایند انتخاب هدف، کدام آیه شریفه مصدق «**يَكِ تَبِرِ وَجَنَدْ نَشَان**» است؟

(۱) **قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ**

(۲) **مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ**

(۳) **وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بِالْأَمْرِ أَلِيمٌ**

۶۲- این سخن حضرت عیسیٰ در گفتگو با حواریون که فرمود: «کسی که در ساختمانی آتش روشن کند در این صورت دود آتش، خانه را سیاه می‌کند، گرچه ظاهر خانه سالم است» متناسب با کدام روایت شریف است؟

(۱) **مَا أَحِبُّ اللَّهَ مِنْ عَصَاهُ**

(۲) **مِنْ كَثْرِ فَكْرِهِ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهَا**

(۳) **ذُوو الْعَيْوَبِ يَحْبُّونَ اشاعة معايب النَّاسِ**

۶۳- علت رانده‌شدن شیطان از درگاه خداوند چیست و راه شکست چنین دشمنی کدام است؟

(۱) زیرا شیطان سوگند خورد که انسان را گمراه کند- نماز

(۲) چون فرمان خدا را برای سجده بر انسان اطاعت نکرد- نماز

(۳) زیرا شیطان سوگند خورد که انسان را گمراه کند- سجده بر خداوند

(۴) چون فرمان خدا را برای سجده بر انسان طاعت نکرد- سجده بر خداوند

۶۴- با توجه به عبارت شریفه «**خَدَاوَنْدَ گَنَاهَانَ آنَ رَبَّهِ حَسَنَاتِ تَبَدِيلِ مَنِ كَنَدَ، زَبِرا خَدَاوَنْدَ آمَرَزَنَدَ وَمَهْرَبَانَ اَسَتَ**» با چه شرایطی این تبدیل صورت می‌گیرد؟

(۱) توبه- استغفار- تقاو

(۲) پشیمانی- ایمان- عمل صالح

(۳) پشیمانی- استغفار- عمل صالح

۶۵- حضرت علی در صحبت با مردی که در جنگ جمل دچار شک و تردید شده بود، کدام معیار را برای تمیز حق و باطل جریان‌ها و شخصیت‌ها معرفی کردند؟

(۱) ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی

(۲) ابتدا حق را بشناس تا به وسیله آن باطل شناخته شود.

(۳) ابتدا حق را بشناس تا باطل شناخته شود.

- ۶۶- بهره‌مندی از وعده‌الهی در آیه شریفه **﴿وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ﴾** وابسته به چیست و این مطلب از دقت در کدام قسمت آیه، قابل فهم است؟
- ۱) تکرار درست اعمال و آداب نماز - **﴿أَقِمِ الصَّلَاةَ﴾**
  - ۲) تکرار درست اعمال و آداب نماز - **﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ﴾**
  - ۳) دقت و توجه ما به عواقب گناهان و زشتی‌ها - **﴿أَقِمِ الصَّلَاةَ﴾** **﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ﴾**
- ۶۷- پیام کدام آیه شریفه، بیانگر ایجاد آرامش میان همسران با انس و هم‌صحابتی است و قرآن به ایجاد کدام ویژگی میان آن دو اشاره دارد؟
- ۱) **﴿وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًاٰ وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ...﴾** - مودت و رحمت
  - ۲) **﴿وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًاٰ وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ...﴾** - محبت و عدالت
  - ۳) **﴿وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًاٰ...﴾** - محبت و عدالت
  - ۴) **﴿وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًاٰ...﴾** - مودت و رحمت
- ۶۸- از دیدگاه امیر المؤمنین علیه السلام چرا نباید در قبول و تصدیق سخن چین شتاب نمود؟
- ۱) نیکوکاران به کار خیر، بی‌رغبت و بدکاران به کار بد تشویق می‌شوند.
  - ۲) مردم عیب‌هایی دارند و رهبر باید در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.
  - ۳) در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خیانتکار است.
  - ۴) در انجام دادن کارها، روحیه تو را سست می‌کند.
- ۶۹- نامه امام عصر علیه السلام به شیخ مفید نومه‌ای از کدام بخش رهبری ایشان است و به کدام نکته اساسی در آن اشاره شده است؟
- ۱) سرپرستی واقعی - اطلاع دقیق امام زمان علیه السلام از احوال مردم
  - ۲) رهبری ظاهري - اطلاع دقیق امام زمان علیه السلام از احوال مردم
  - ۳) رهبری ظاهري - اطلاع امام زمان علیه السلام از مردم مانند خورشید پشت ابر
  - ۴) سرپرستی واقعی - اطلاع امام زمان علیه السلام از مردم مانند خورشید پشت ابر
- ۷۰- توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی و تلاش برای رشد زندگی دنیوی از معیارهای تمدن اسلامی می‌باشد. کدام آیه شریفه این موضوع را مورد توجه و تأکید قرار داده است؟
- ۱) **﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَتُ الْمُوتَ وَ بَنُولُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً ...﴾**
  - ۲) **﴿وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ...﴾**
  - ۳) **﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ ...﴾** **﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ أَعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيَدْحُلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِنْهُ وَ فَضْلِ ...﴾**
- ۷۱- کدام آیه شریفه بر اقدامی در جهت تحقق تمدن آرمانی اسلام تأکید می‌کند و آن اقدام به کدام حوزه در این بخش مربوط می‌شود؟
- ۱) **﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَدِيهِمْ سُبْلَنَا﴾** - حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی
  - ۲) **﴿وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ﴾** - حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی
  - ۳) **﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَدِيهِمْ سُبْلَنَا﴾** - تقویت فرهنگ جهاد و شهادت
  - ۴) **﴿وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ﴾** - تحکیم پایه‌های جامعه خود
- ۷۲- در قرون وسطی، حکم مخالفت با عقاید رهبران کلیسا چه بود و چه رابطه‌ای میان تعقل با ایمان وجود داشت؟
- ۱) جرم محسوب می‌شد - عقلی که ایمان را تأیید می‌کرد، ارزش داشت. **۲) جرم محسوب می‌شد** - تعقل با ایمان سازگاری داشت.
  - ۳) کفر تلقی می‌شد - ایمان نسبت به عقل برتری نداشت. **۴) کفر تلقی می‌شد** - تعقل با ایمان سازگاری نداشت.
- ۷۳- پیامبر گرامی کدام عامل را باعث سقوط اقوام و ملل پیشین می‌دانستند و کدام آیه شریفه، مبنی‌لزوم پیشگری از این امر است؟
- ۱) عدم اجرای عدالت برای افراد قوی و صاحب نفوذ - **﴿لَئِنْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ ...﴾**
  - ۲) عدم اجرای عدالت برای افراد قوی و صاحب نفوذ - **﴿تَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ...﴾**
  - ۳) نفی ولایت الهی و پذیرش حاکمیت طاغوت - **﴿لَئِنْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ ...﴾**
  - ۴) نفی ولایت الهی و پذیرش حاکمیت طاغوت - **﴿تَرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيَّ الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ...﴾**
- ۷۴- با تحقق کدام شرط، واجب است مسلمانان از خرید کالاهای وارداتی از کشورهای غیراسلامی اجتناب کنند و کدام حکم قرآنی مؤید آن است؟
- ۱) تقویت قدرت مالی آن‌ها - لا ضرر و لا ضرر اسلام
  - ۲) ضرر و زیان تولید کنندگان - لا ضرر و لا ضرر اسلام
  - ۳) تقویت قدرت مالی آن‌ها - و لن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا
  - ۴) ضرر و زیان تولید کنندگان - و لن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا
- ۷۵- در احکام روزه، چه کسی باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مددن و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد؟
- ۱) کسی که بدون عذر در ماه رمضان روزه نگیرد و فقط قضای روزه را گرفته باشد.
  - ۲) کسی که بدون عذر در ماه رمضان روزه نگیرد و تا رمضان آینده سهوا قضای روزه را نگیرد.
  - ۳) کسی که به علت عذری نتواند روزه بگیرد و تا رمضان آینده عذر او برطرف نشود و قضای روزه را نگیرد.
  - ۴) کسی که به علت عذری نتواند روزه بگیرد و با برطرف شدن عذر تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

زبان انگلیسی

Part A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1) , (2) , (3) , and (4) . Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76- Catherine explained the lesson to the class ..... an experienced teacher.

- 1) as good as   2) as well as   3) the best of   4) better than that

77- I failed to meet the professor simply because I arrived minutes after he .....

- 1) would leave   2) was leaving   3) has left   4) had left

78- Nolde states that ..... the 1st of February 1893 in the desert north of Hail the temperature fell from 78° a little before sunset to 18° a quarter of an hour after.

- 1) at   2) in   3) on   4) for

79- I am absolutely sure that Jennifer would do the same task differently if she ..... you.

- 1) is   2) was   3) were   4) had been

80- We didn't win this time, but we never become hopeless and live to ..... another day.

- 1) fight   2) rise   3) lose   4) defend

81- The car had to be ..... because it was old and no longer in working condition.

- 1) converted   2) replaced   3) expanded   4) prevented

82- This business company needs a ..... secretary- a secretary who can speak Arabic besides her own native language.

- 1) familiar   2) bilingual   3) intermediate   4) hardworking

83- Body movement is a/an ..... of communication; it is in fact the unspoken element of communication.

- 1) origin   2) result   3) means   4) synonym

84- Hasan's mother died when he was two and he was actually ..... by his father alone.

- 1) brought up   2) depended on   3) kept to himself   4) watched out

85- One group was ..... the explanation, but the other group asked for much more explanation.

- 1) ready for   2) absorbed in   3) uncertain of   4) satisfied with

86- With all his unhealthy habits taken into consideration, it's a ..... he's lived this long.

- 1) wonder   2) worry   3) treasure   4) document

87- Many people around the world regard Nelson Mandela as a very wise man and ..... him very much.

- 1) offer   2) remind   3) dedicate   4) respect

Part B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice (1) , (2) , (3) , or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Have you ever wanted a certain vegetable at the wrong time of the year? Have you ever come home from a long day only to ... (88)... that you have no vegetables for your dinner? I've been there. I enjoy ... (89)... my vegetable with my dinner. Dinner feels incomplete without just the right vegetable on my plate. But it seemed that every time I wanted to have a certain type of vegetable, it was always the ... (90)... time. Well, not anymore! I've begun freezing my own vegetables, and I'm happy to say that now I have my ... (91) ... vegetables all year long, not to mention the savings. To most people, freezing vegetables seems like a time-consuming and ... (92) ... process; however, it's really very simple. You just need to know which kinds of vegetable are freezable, how to prepare them, and how to blanch them.

88- 1) believe   2) identify   3) discover   4) inform

89- 1) have   2) having   3) to have   4) from having

90- 1) wrong   2) exact   3) possible   4) enjoyable

91- 1) vast   2) recent   3) favorite   4) expensive

92- 1) complication of   2) to complicate   3) complicate   4) complicated

Part C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice (1) , (2) , (3) , or (4) . Then mark your answer sheet.

■■ Reading Comprehension I

It is said that about 40 percent of the world's population use social media, and many of these billions of social media users look up to influencers to help them decide what to buy and what trends to follow. So what is an influencer and how do we become one?

An influencer is a person who can influence the decisions of their followers because of their relationship with their audience and their knowledge in a particular area, e.g. fashion, travel or technology. Influencers often have a large following of people who pay close attention to their views. They have the power to make people buy things, and influencers are now seen by many companies as a direct way to customers' hearts. Brands are now asking powerful influencers to market their products. With some influencers asking for \$25,000 for one social media post, it is no surprise that more and more people are interested in becoming influencers, too. If you are one of them, then here are five tips on how to do it.

First, choose your niche. What is the area that you know most about? What do you feel most excited talking about? Find the specific area that you're most interested in and develop it. Next, choose your medium and write an interesting bio. Most influencers these days are bloggers and micro-bloggers. Decide which medium—such as your own online blog, Instagram or Snapchat—is the best way to connect with your followers and chat about your niche area. When you have done that, write an attention-grabbing bio that describes you and your specialty area in an interesting and unique way. Make sure that people who read your bio will want to follow you.

93- What is the main purpose of paragraph 2?

1) To describe who an influencer is	2) To identify new ways of social media
3) To help influencers do their job better	4) To explain why people follow social media posts

94- It can be understood from the passage that more and more people would like to be influencers because this way they could .....

1) have a large number of followers	2) make a considerable amount of money
3) increase their knowledge in different fields	4) help people make the right decisions in their lives

95- According to the passage, what is an influencer's niche?

1) His/Her followers	2) The companies he/she works for
3) The area in which he/she is knowledgeable	4) His/Her social media posts as an influencer

96- Which of the following is NOT named as a medium in paragraph 3?

1) online blog	2) Instagram	3) Snapchat	4) bio

■■ Reading Comprehension II

At the start of every new year, many of us promise ourselves that a certain number of times a week we will go to the gym, go jogging, attend an exercise class, etc. But many of us have a hard time including exercise in our lives, or we start off well and then stop.

The key could be to find the right type of exercise for you. After all, if we end up doing something we enjoy and can see the positive effects of, we are more likely to do it for longer than a few weeks. Studies suggest that six weeks are all it takes to form a habit, so once we have managed to continue for that length of time, chances are that exercise has become a of our lives routine part that we do not question. So what exercise is right for you?

First of all, you need to find out what your goal is. Are you mainly interested in destressing or in getting healthier? If your important goal is relaxation, then ask yourself if you want to do this energetically, in which case a type of exercise based on boxing may, for example, be right for you. If you have a calmer style, then you could choose some exercise you can do alone, such as walking, doing some gardening, or selecting brisk daily walk around the block. If you get more interested in working with others, then you could join a tennis, fitness or t'ai chi class, all designed to stretch and strengthen your muscles and with the added benefit of calming the mind.

- 97- The passage claims that many of those who promise themselves at the beginning of each new year that they would start doing some type of exercise ..... .
- 1) never join a sports club   2) fail to keep their promise
3) have not already done any exercise   4) can only exercise several times a week
- 98- On the whole, the passage is intended to ..... .
- 1) help people choose the right exercise for themselves
2) introduce the positive effects of exercise on people's health
3) explain the reasons why people stop exercising after some time
4) compare and contrast different types of exercise plans with one another
- 99- The passage mentions all of the following about the effects of joining a t'ai chi class EXCEPT ..... .
- 1) working with others   2) getting relaxation
3) strengthening your muscles   4) calming the mind
- 100- According to the passage, doing exercise can become a habit if the person doing it ..... .
- 1) has made himself/herself a promise to do so   2) knows about his goal of exercising
3) selects an easy type of exercise   4) goes on doing it for six weeks

مؤسسه آموزشی فرهنگی

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۸

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

وقت پیشنهادی	تا شماره	از شماره	تعداد سوال	مواد امتحانی
۲۵ دقیقه	۱۲۰	۱۰۱	۲۰	ریاضی
۱۰ دقیقه	۱۳۵	۱۲۱	۱۵	اقتصاد
۳۰ دقیقه	۱۶۵	۱۳۶	۳۰	ادبیات اختصاصی
۲۰ دقیقه	۱۸۵	۱۶۶	۲۰	عربی اختصاصی
۲۵ دقیقه	۲۰۰	۱۸۶	۱۵	تاریخ
	۲۱۵	۲۰۱	۱۵	جغرافیا
۱۵ دقیقه	۲۳۵	۲۱۶	۲۰	علوم اجتماعی
۲۵ دقیقه	۲۶۰	۲۳۶	۲۵	فلسفه و منطق
۱۵ دقیقه	۲۸۰	۲۶۱	۲۰	روان‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد کل سوالات: ۱۸۰

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضی

۱۰۱- حاصل عبارت با معنی $\frac{2a}{a^2 - 4b^2} + \frac{1}{a+2b} - \frac{1}{a-2b}$ کدام است؟

$$\frac{a}{a-2b} \quad (4)$$

$$\frac{a}{a+2b} \quad (3)$$

$$\frac{2}{a-2b} \quad (2)$$

$$\frac{2}{a+2b} \quad (1)$$

۱۰۲- به ازای کدام مقدار a ، معادله $\frac{4}{a-2x} + \frac{a}{x+1} = \frac{a}{x}$ دارای جواب $x=1$ است؟

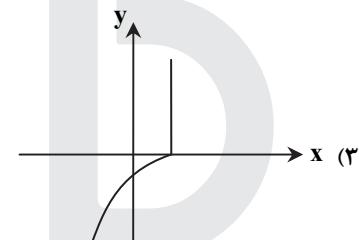
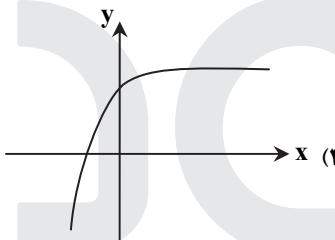
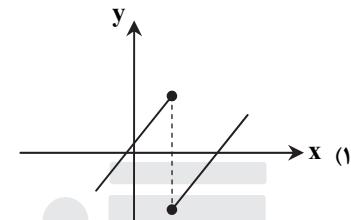
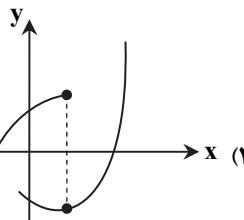
$$-2, 3 \quad (4)$$

$$2, 4 \quad (3)$$

$$-2, 4 \quad (2)$$

$$-4, 2 \quad (1)$$

۱۰۳- کدام نمودار، نمایش یک تابع $y = f(x)$ است؟

۱۰۴- اگر تابع درآمد به صورت $y = -\frac{1}{3}x^3 + 28x$ و تابع هزینه $y = 16x + 55$ باشد، ماکسیمم مقدار سود، کدام است؟

$$57 \quad (4)$$

$$53 \quad (3)$$

$$48 \quad (2)$$

$$45 \quad (1)$$

۱۰۵- در داده‌های آماری ۱۸، ۸، ۱۵، ۷، ۱۰، ۱۸، ۱۱، ۰، ۹، ۱۴، ۱۲، ۱۰ و ۱۷، انحراف معیار داده‌های بیشتر از چارک اول و کمتر از چارک سوم، کدام است؟

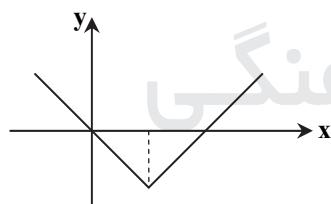
$$2/4 \quad (4)$$

$$2/1 \quad (3)$$

$$1/9 \quad (2)$$

$$1/6 \quad (1)$$

۱۰۶- شکل زیر، نمودار کدام تابع است؟

$$y = -|x - 2| + 2 \quad (1)$$

$$y = x + 2|x| \quad (2)$$

$$y = 2x - |x| \quad (3)$$

$$y = |x - 2| - 2 \quad (4)$$

۱۰۷- در تابع $f(x) = 2[x] + [-x]$ ، مقدار $f(-\frac{1}{2}) + f(\frac{3}{2})$ کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$3 \quad (\text{صفیر})$$

$$-1 \quad (2)$$

$$-2 \quad (1)$$

۱۰۸- اگر $f = \{(1,2), (2,4), (4,5), (3,3)\}$ و $g = \{(2,2), (2,3), (6,1), (1,8)\}$ باشند، برد تابع $g \times f$ ، کدام است؟

$$\{6, 8, 12, 16\} \quad (4)$$

$$\{6, 12, 16\} \quad (3)$$

$$\{3, 6, 12, 16\} \quad (2)$$

$$\{6, 8, 12\} \quad (1)$$

۱۰۹- با ارقام موجود در مجموعه $\{1, 2, 4, 6, 7, 8\}$ ، چند عدد پنج رقمی فرد، بدون تکرار رقمهای می‌توان نوشت؟

$$300 \quad (4)$$

$$240 \quad (3)$$

$$180 \quad (2)$$

$$120 \quad (1)$$

۱۱۰- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با کدام احتمال جمع دو عدد رو شده، کمتر از ۱۰ می‌باشد؟

$$\frac{5}{6} \quad (4)$$

$$\frac{3}{4} \quad (3)$$

$$\frac{7}{12} \quad (2)$$

$$\frac{5}{9} \quad (1)$$

۱۱۱- در دنباله فیبوناتچی $a_1 = a_2 = 1$ و $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ جمله یازدهم، کدام است؟

$$96 \quad (4)$$

$$94 \quad (3)$$

$$92 \quad (2)$$

$$89 \quad (1)$$

۱۱۲- مجموع ۳۵ عدد طبیعی بخش پذیر بر ۳ متواالی، که بزرگ‌ترین آن‌ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟

- (۱) ۳۴۲۰   (۲) ۳۴۶۵   (۳) ۳۴۷۵   (۴) ۳۵۰۰

۱۱۳- در یک دنباله هندسی جمله اول 224 با قدرنسبت $\frac{1}{2}$ جمله n آن 7 می‌باشد. مجموع جملات این دنباله از 224 تا عدد 7 و خود این اعداد، کدام است؟

- (۱) ۳۶۹   (۲) ۴۲۰   (۳) ۴۴۱   (۴) ۴۵۸

$$-\frac{1}{2} \left(\frac{3\sqrt{14}}{4} \right)^{\frac{1}{5}} + 2, \text{ کدام است؟ حاصل}$$

- (۱) ۱   (۲) $\sqrt{2}$ (۳) ۲   (۴) ۴

۱۱۴- در یک جامعه آماری، کدام مشخصه عددي، درست است؟

- (۱) پارامتر ثابت و آماره متغير   (۲) پارامتر متغير و آماره ثابت   (۳) پارامتر متغير و آماره متغير

۱۱۵- کدام یک از همارزی‌های زیر، نادرست است؟

- (۱) $(\sim p \vee q) \equiv (p \Rightarrow q)$ (۲) $(\sim p \vee q) \equiv (q \Rightarrow p)$ (۳) $p \vee (p \wedge q) \equiv p$ (۴) $p \wedge (p \vee q) \equiv p$

۱۱۶- اگر هر سه زوج مرتب (n, m) و $(n^2 + n, m + n)$ بر روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشند، m کدام است؟

- (۱) -۳   (۲) -۲   (۳) ۲   (۴) ۶

۱۱۷- قیمت سه نوع کالا در سال پایه 2000 و 7500 و 3500 واحد پول، در سال موردنظر به ترتیب 3000 و 10000 و 5000 واحد پول است. تعداد موردنیاز این سه کالا در سال به ترتیب 60 ، 80 و 100 می‌باشد. مقدار تورم آن تقریباً چند درصد است؟

- (۱) $35/8$ (۲) $37/4$ (۳) $39/2$ (۴) $40/1$

۱۱۸- در یک مرکز خرید، تعداد مشتری‌ها بین ساعت 9 تا 13 در جدول زیر آمده است. درون‌یابی خطی آن در ساعت $10/5$ کدام است؟

- (۱) ۱۷۰

- (۲) ۱۷۲

- (۳) ۱۷۵

- (۴) ۱۷۸

۱۱۹- جعبه‌ای شامل 8 سیب سالم و 4 سیب لکه‌دار است. به تصادف 3 سیب از آن خارج می‌کنیم. با کدام احتمال فقط 2 سیب خارج شده، سالم است؟

- (۱) $\frac{7}{15}$

$$\frac{24}{55}$$

$$\frac{28}{55}$$

$$\frac{8}{15}$$

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۲۱- معنا و مفهوم اصطلاح «کمیابی» از نظر اقتصاددانان، کدام است؟

- (۱) منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی محدود است- روش‌های استفاده از منابع و امکانات متنوع است.
 (۲) انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد- منابع و امکانات موجود محدود است.
 (۳) انسان در بهره‌برداری هم‌زمان از منابع و امکانات محدودیت دارد- منابع و ثروت‌های طبیعی کاربردهای گوناگون دارند.
 (۴) منابع و امکانات موجود امکان مصارف متعدد دارند- با روش‌های مختلفی می‌توان از منابع و امکانات در دسترس استفاده کرد.
- ۱۲۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با 15 نفر کارمند و تولید سالیانه 2200 دستگاه هریک به ارزش $1,300,000$ ریال کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی $12,000,000$ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری $850,000$ ریال
۳	خرید مواد اولیه موردنیاز سالیانه به ارزش $185,000,000$ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل 30% حقوق سالیانه کارمندان

- (۱) $2,112,150,000$ ریال؛ زیان   (۲) $2,111,150,000$ ریال؛ سود   (۳) $2,111,100,000$ ریال؛ زیان   (۴) $2,112,100,000$ ریال؛ سود

۱۲۳- هریک از موارد زیر به ترتیب، جزء کدام یک از انواع تولید است؟

(الف) انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند، بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد، مثل بهوهبرداری از علف مراتع و چوب جنگل‌ها، این اقدام که موجب مالکیت فردی می‌شود، «..... نام دارد.

(ب) انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند، مثل زراعت و پرورش ماهی، به این نوع از تولید، «..... می‌گویند.

(ج) نوعی دیگر از تولید که «..... نام دارد، از ترکیب و تبدیل مواد یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصوفی یا مبادلاتی که در آن‌ها به وجود می‌آید، مثل صنایع غذایی و پتروشیمی.

(د) نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی «..... به شمار می‌رود. به این دسته از تولیدات «..... می‌گویند.

(۱) (الف) حیات زندگانی

(۲) (الف) حیات زندگانی

(۳) (الف) حیات زندگانی

(۴) (الف) حیات زندگانی

۱۲۴- مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده‌های مذکور، سهم تولید خارجیان مقیم کشور، کدام است؟

۱	تولید ناخالص ملی	هزار میلیارد ریال ۶۵۵	د) محصولات نرم - خدمات
۲	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	هزار میلیارد ریال ۴۵	د) محصولات کاربردی - کالاهای سرمایه‌ای
۳	تولید ناخالص داخلی	هزار میلیارد ریال ۶۵۰	د) محصولات استراتژیکی

۳۰ (۱)

۱۲۵- کدام گزینه، به ترتیب بیان گر:

(الف) نمونه کالای ضروری

(ب) نمونه کالای سرمایه‌ای

(ج) نمونه کالای لوکس و تجملی

(د) کدام‌یک از انواع کالا، دارای مفهومی نسبی و اعتباری اقتصادی است که از فردی به فرد دیگر و از زمانی به زمانی دیگر و از جامعه‌ای به جامعه دیگر، متفاوت است؟

(۱) (الف) دارو

(۲) (الف) نمک

(۳) (الف) نمک

(۴) (الف) دارو

۱۲۶- با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه ارزش مجموع اقلام مواد غذایی، پوشک و ماشین‌آلات، ۱۴۵ میلیارد ریال باشد، در این صورت:

$\frac{1}{3}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	A
۴۴ میلیارد ریال	ارزش خدمات ارائه شده	B
۳۳ میلیارد ریال	ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	C
۲۵ میلیون نفر	جمعیت کل کشور	D
$\frac{1}{4}$ ارزش خدمات ارائه شده	هزینه استهلاک	E

(الف) تولید خالص داخلی سرانه

(ب) تولید خالص ملی

(ج) تولید خالص داخلی در این جامعه،

کدام است؟

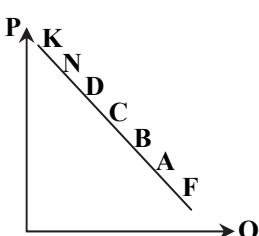
(۱) (الف) ۷/۳۳

(۲) (الف) ۷/۳۳

(۳) (الف) ۸/۴۴

(۴) (الف) ۸/۴۴

۱۲۷- با توجه به نمودار .....، به ترتیب، علت حرکت در روی منحنی از نقطه B به A و D به N کدام است؟

(۱) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش عرضه - کاهش تقاضا

(۲) منحنی: تقاضا - قیمت - افزایش قیمت - کاهش قیمت

(۳) منحنی: تقاضا - قیمت - کاهش قیمت - افزایش قیمت

(۴) منحنی: عرضه - قیمت - افزایش تقاضا - کاهش قیمت

۱۳۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل دو سؤال زیر است؟

(الف) همه گزینه‌ها با استثنای گزینه «.....» بیانگر معنا و مفهوم «حیات» است.

ب) اگر کشوری با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند و به علم و فناوری و اقتصاد دانشبنیان توجهی بیشتر داشته باشد:

(۱) الف) بدون آن اولین تولید انسان، امکان پذیر نبوده است.

ب) می‌تواند در تجارتی سازی فناوری‌های نوبن توفیق یابد.

(۲) الف) انسان، منابع طبیعی را با استفاده از ابزار به تولید می‌رساند.

ب) به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک می‌شود.

(۳) الف) برداشت از محصول آماده طبیعت، موجب مالکیت فردی می‌شود.

ب) قادر خواهد بود در بازارهای فروش کالاهای صادراتی تنوع ایجاد کند.

(۴) الف) انسان محصول آماده طبیعت را بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد، مستقیماً برداشت می‌کند.

ب) امکان وابستگی به درآمدهای نفتی را کاهش داده و از وضعیت تک محصولی فاصله می‌گیرد.

۱۳۲- جدول زیر، گویای وضعیت توزیع درآمد کشور C در سال ۱۹۷۹ میلادی است. با توجه به دو

فرمول: نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین و نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین کدام شاخص:

(الف) توزیع درآمد در این کشور را مناسب نشان می‌دهد؟

ب) بیانگر نامناسب‌تر بودن توزیع درآمد در این کشور است؟

ج) شاخصی که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد مورد استفاده قرار می‌گیرد، چگونه محاسبه می‌شود؟

ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

(۱) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول

ب) نسبت ۵۰ درصد پایین به ۵۰ درصد بالا

(۲) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

(۳) الف) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین

ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک اول

ب) نسبت ۵۰ درصد بالا به ۵۰ درصد پایین

(۴) الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین

ج) با محاسبه نسبت دهک اول به دهک دهم

۱۳۳- کدام گزینه، بیانگر پاسخ درست و کامل دو پرسش زیر است؟

(الف) تعریف و مفهوم اصطلاحات اقتصادی مندرج در گزینه‌ها، همگی درست هستند، به جز .....

ب) برقراری تعادل در بازار یک کالا چگونه حاصل می‌شود و چه عاملی می‌تواند مانع برقراری تعادل در بازار گردد؟

(۱) الف) انسان قدرت خلق اشیاء را ندارد، اما می‌تواند آگاهانه و با برنامه‌بریزی و تلاش خود در مواد و محیط پیرامون خود ایجاد تغییر کرده و تولید کند.

ب) عدم وجود کمبود یا مازاد عرضه و تقاضا- حضور تعداد زیاد، عرضه کنندگان نسبت به تقاضا کنندگان

(۲) الف) سرمایه مالی عبارتست از پولی که به صورت منابع مالی وارد تولید شده است.

ب) ثبات مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت مناسب- مواجهه تقاضا کننده و عرضه کننده

(۳) الف) به طور کلی عوامل تولید را در ۵ دسته اصلی: منابع طبیعی، عوامل انسانی، سرمایه، مدیریت و تکنولوژی طبقه‌بندی می‌کنند.

ب) برابری مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت معین- قیمت‌گذاری کالا توسط دولت

(۴) الف) گاهی سازمان تولید مشارکتی است و همه عوامل تولید، صاحب محصول هستند، در این صورت همه با هم در فرایند تولیدی مشارکت می‌کنند.

ب) هماهنگی قیمت و مقدار در یک سطح قیمت- فاصله بین قیمت و مقدار

۱۳۴- با توجه به مندرجات جدول زیر، با فرض اینکه عمر مفید ماشین آلات ۲۰ سال باشد، در این صورت:

(الف) میزان هزینه استهلاک

ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی، چقدر است؟

(۱) الف) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) الف) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۳) الف) ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۴) الف) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱	خرید ماشین آلات	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	میزان درآمدزایی سالیانه	۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

- ۱۳۵- کدام گزینه، مشتمل بر پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟
 (الف) فرمول کدام اصطلاح اقتصادی، نادرست است؟
 ب) از جمله فعالیت‌های بازار سرمایه که در اقتصاد جامعه، آثار و نتایج بسیاری دارد، بررسی و شفافسازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار است، نتیجه این امر کدام است؟
 ۱) الف) کل محصول $\times$ قیمت = درآمد
 ب) حجم سرمایه‌گذاری، افزایش می‌یابد.
 ۲) الف) هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری
 ب) معاملات بازار سرمایه، تنظیم می‌شود.
 ۳) الف) هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی «سود ویژه»
 ب) نرخ تورم ثابت می‌شود.
 ۴) الف) درآمد تولیدی - هزینه‌های تولید = سود بنگاه اقتصادی
 ب) تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها، جلوگیری می‌شود.

وقت‌پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ادبیات اختصاصی

- ۱۳۶- همه موارد از رخدادهای عده برای زبان فارسی در سده سوم تا میانه سده پنجم است؛ به جز .....
 ۱) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادبیان به دربار
 ۲) درآمیختن زبان فارسی با مفردات و ترکیبات زبان عربی
 ۳) آمیختگی با واژه‌ها، نام‌ها و لقب‌های غیرایرانی در عصر غزنوی و سلجوقی
 ۴) گسترش فارسی دری و آمیزش آن با کلمات و لغات نواحی مرکزی و غربی ایران
- ۱۳۷- «تاریخ الرسل والملوک» نوشته کیست و ترجمه فارسی آن چه نام دارد؟
 ۱) ابوعلی بلعمی، تاریخ بلعمی
 ۲) محمدبن جریر طبری، تاریخ طبری
 ۳) محمدبن جریر طبری، تاریخ بلعمی
- ۱۳۸- کدام عبارت از ویژگی‌های شعر سبک هندی در قلمرو زبانی است؟
 ۱) کم شدن واژه‌های اصیل فارسی و جایگزین شدن لغات عربی
 ۲) ورود واژگان مربوط به مذاهب مختلف در شعر و ادب
 ۳) بازگردانی و بازنویسی آثار شعری از مصنوع به ساده
 ۴) تسلط قالب غزل به جای انواع قالب‌های شعری
- ۱۳۹- کدام عبارات، از نظر تاریخ ادبیات درست است؟
 الف) کلیم کاشانی از شاعران بزرگ قرن دهم به خلائق‌المعانی ثانی شهرت یافت.
 ب) بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.
 ج) مکتب وقوع در قرن دهم نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای رهایی از تقلید بود.
 د) در سبک هندی بازسازی اندزه‌ها و تمثیل‌های کهن به شیوه‌نو در شعر رواج یافت.
 ۱) ب- ج ۲) ج- د ۳) الف- ب
- ۱۴۰- موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه تماماً درست است?
 «عین‌الحیات، جامع عباسی، عالم آرای صفوی، هفت اقلیم»
 ۱) عرفان، تاریخ، فقه، عرفان، زندگی نامه
 ۲) تاریخ، فقه، عرفان، زندگی نامه
 ۳) زندگی نامه، فقه، تاریخ، جغرافیا
- ۱۴۱- کدام عبارت، از لحاظ تاریخ ادبیات کاملاً درست است؟
 ۱) در دهه نخست انقلاب اسلامی گرایش به پیچیده‌نویسی در داستان رواج یافت.
 ۲) از اواخر دهه ۵۰ تا اواخر دهه ۶۰، گرایش به داستان‌های کوتاه بیش از رمان بود.
 ۳) باستان‌گرایی و علاقه به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر انقلاب اسلامی کاملاً محسوس است.
 ۴) تفکر انسان‌گرایانه (اومنیسم) در دوران قبل و بعد از انقلاب اسلامی به شکل چشمگیری وجود داشت.
- ۱۴۲- با توجه به نثر دوره انقلاب اسلامی، آثار نویسنده‌گان دهه شصت، در کدام گزینه تماماً درست است؟
 ۱) مدار صفر درجه، زمین سوخته، آینه‌های دردار
 ۲) زمستان ۶۲، داستان باستان، جای پای خون
 ۳) ملاقات در شب آفتابی، دلاویرتر از سبز، داستان باستان
 ۴) مدیر مدرسه، روزگار سپری شده مردم سالخورده، کشتی پهلوگرفته

۱۴۳- کدام بیت، فاقد «تشبیه» است؟

این نه هاله است که بر گرد قمر گردیده است
ساده‌لوحی که به خورشید تو را سنجیده است
گل بی‌درد به روی که دگر خندیده است?
هر که را فکر سر زلف به هم پیچیده است

(۱) ماه از شرم عذار تو حصاری شده است

(۲) غافل از خال و خط و زلف و دهان تو شده است

(۳) شور مرغان چمن حوصله‌سوز است امروز

(۴) تا قیامت گرهش باز نگردد چون خال

۱۴۴- تعداد جناس در کدام بیت، بیشتر است؟

رشته جان من از شمع رخت یافته تاب
گر میر نهد بندم و گر پیر دهد پند
خارم اندر پای و پا در گل بماند
و او از دم دود من دلسوزخته در تاب

(۱) چشم من از سرو قدت یافته آب

(۲) تا جان بود از مهر رخش برزنکنم دل

(۳) دل به دست یار و غم در دل بماند

(۴) من با غم دل ساخته و سوخته در تاب

۱۴۵- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

تابا کمان ابرو بنشست در کمین

در خون خویش بنشاند از تیر دل نشینم

(۲) تشبیه، جناس، کنایه، ایهام

(۴) جناس، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز

(۱) استعاره، مجاز، تلمیح، ایهام

(۳) استعاره، اغراق، جناس، پارادوکس

۱۴۶- بیت زیر «فاقد» کدام آرایه‌های ادبی است؟

چو در محبت شیرین هلاک شد فرهاد

(۳) اغراق، تشخیص (۴) تلمیح، حسن تعلیل

به خون لعل فرو رفت کوه سنگین دل

(۱) تشبیه، کنایه (۲) مجاز، جناس

۱۴۷- آرایه‌های مقابله همه ایيات کاملاً درست است؛ به جز.....

(۱) گر تو زنی تیغ هلاکم به فرق

(۲) از گوشة بامست سر پرواز ندارم

(۳) یعقوب چشمش به تو زیبا پسر افتاد

(۴) زان زلف و رخ شام و سحر در کفر و دین بردم به سر

۱۴۸- آرایه‌های مقابله همه ایيات کاملاً درست است؛ به جز.....

(۱) ای رقیب ار نگشایی در دلند به رویم

(۲) نه من انگشت نمایم به هواداری رویت

(۳) گر تو خواهی که یکی را سخن تلخ بگویی

(۴) در اندیشه ببستم قلم و هم شکستم

۱۴۹- ترتیب آرایه‌های «جناس، تشبیه، حسن تعلیل و پارادوکس» در کدام ایيات است؟

ز شرم عارض او هاله بست بر رخ ماه

تا بینیم چه از آب برwon می‌آید

دیده‌امید من در ره فردای اوست

کی آن قدر تطاول با آشنا توان کرد

(۳) د، ب، الف، ج (۴) د، ب، ج، الف

(الف) زرشک قامت او ناله خاست از دل سرو

(ب) کشتی عقل فکنیدم به دریای شراب

(ج) شادی امروز دل از غم رویش رسید

(د) بیگانه رحمت آورد بر زحمت دل ما

(۱) ب، الف، ج، د (۲) ب، د، الف، ج

۱۵۰- ترتیب قرار گرفتن ایيات با توجه به آرایه‌های: «ایهام تناسب، حسن آمیزی»، در کدام گزینه درست است؟

عشق می‌داد مرا بال و پری بهتر از این

که پندارم شراب لاله رنگ است

سماع بلبل شیرین کلام خواهد بود

آباد دلی کز غم دلدار خراب است

(۳) د، ب، الف، ج (۴) د، ب، الف، ج

(الف) بام آن کعبه مقصود بلند است ای کاش

(ب) از آن از اشک خالی نیست چشم

(ج) چو سرو، میل چمن کن که صبدم در باغ

(د) هشیار سری کز می سودای تو مست است

(۱) ج، الف، ب، د (۲) ج، ب، د، الف

۱۵۱- در همه ایيات قافیه درست است؛ به جز.....

(۱) خویشتن را عارف واله گئی

(۲) ناگهان تمثال گرگ هشته‌ای

(۳) گفت یک گوشه است آن باغبان

(۴) گر میسر کردن حق و بُدی

خاک در چشم مروت می‌زنی

سر راورد از فراز پشته‌ای

هست اینجا گرگ و او را پاسبان

هر جهود و گبر از او آگهه بُدی

۱۵۲- در کدام بیت، قافیه «غلط» است؟

که از پهمر مردم به طاعت درست
که پنداری این شعله بر من گل است
قلم بر سر حرف دعوی کشید
بـه از فاسـق پارسـا پـرهن

- (۱) پس این پیر از آن طفل نادان ترسست
- (۲) مرا چون خلیل آتشی در دل است
- (۳) سر از کوی صورت به معنی کشید
- (۴) به نزدیک من شبرو راهزن

۱۵۳- در همه ایات تغییر صوت بلند به کوتاه وجود دارد؛ به جز .....

زان مشـکـهـای آـهـوـی تـاـسـارـم آـرـزوـسـت
فتـنـهـ نـشـانـ جـادـوـی بـیـمـارـم آـرـزوـسـت
بـدـمـسـتـیـای زـنـرـگـسـ خـمـارـم آـرـزوـسـت
ازـگـلـشـنـ وـصـالـ توـیـکـ خـارـم آـرـزوـسـت

- (۱) تاتار هجر کرد سیاهی و عنبری
- (۲) اندر دلم ز غمزه غماز فتنه هاست
- (۳) ساقی و سردهی ز لب یارم آرزوست
- (۴) تا سوی گلشن طرب آیم خراب و مست

۱۵۴- بـیـتـ زـیرـ، فـاقـدـ کـدـامـ اـخـتـیـارـاتـ شـاعـرـیـ استـ؟

به قول مفتی عشقش درست نیست نماز

طهارت ارنـهـ بـهـ خـونـ جـگـرـ کـنـدـ عـاشـقـ

- (۱) بلند تلفظ کردن صوت کوتاه، ابدال
- (۲) حذف همزة، بلند بودن هجای پایان مصراح

۱۵۵- وزن بـیـتـ زـیرـ، کـدـامـ استـ؟

اـگـرـ چـنـانـکـهـ مـجـالـ شـناـ بـودـ غـمـ نـیـسـتـ

کـنـونـ کـهـ کـشـتـیـ ماـ درـ مـیـانـ مـوـجـ فـتـادـ

- (۱) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ فـعـلـنـ
- (۲) مـفـاعـلـنـ فـعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ فـعـلـنـ

(۱) مـفـاعـلـنـ فـاعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ فـعـلـنـ

(۲) مـفـاعـلـنـ فـعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ فـعـلـنـ

۱۵۶- وزن واژه شعر زیر، کدام است؟

به چه خواهی بـرـدنـ / درـ شبـیـ اـینـ هـمـهـ تـارـیـکـ پـنـاهـ

(۱) فـعـلـاتـنـ فـعـلـنـ - فـعـلـاتـنـ فـعـلـاتـنـ

(۲) فـعـلـاتـنـ فـعـلـنـ - فـعـلـاتـنـ فـعـلـاتـنـ فـعـلـنـ

۱۵۷- کدام ایات، دارای وزن (دوری) شبیه به یکدیگرند؟

الف) آن روز قیامت را بـرـ پـایـ کـنـدـ اـیـزـدـ

ب) اـیـ بـوـسـتـانـ خـوـبـیـ خـارـمـ زـبـیـ نـوـایـ

ج) جور بـکـنـ کـهـ حـاـکـمـانـ جـوـرـ کـنـنـدـ بـرـ رـهـیـ

د) وقتی دل سودایی مـیـ رـفـتـ بـهـ بـسـتـانـ هـاـ

(۱) جـ -ـ بـ

(۲) بـ -ـ دـ

۱۵۸- کدام بـیـتـ، درـ وزـنـ «مـفـعـولـ فـاعـلـاتـنـ مـفـاعـلـنـ» سـرـودـهـ شـدـهـ استـ؟

(۱) دـزـنـدـ خـودـپـرـسـتـیـ وـ خـودـکـامـیـ

(۲) بـسـ سـقـفـ شـدـ خـرـابـ وـ نـگـشـتـ آـسـمـانـ خـرـابـ

(۳) خـوـيـشـتـنـ دـيـدـنـ وـ اـزـ خـوـدـ گـفـتنـ

(۴) هـمـیـشـهـ بـارـ جـفـاـ بـرـدـنـ وـ نـیـاسـوـدـنـ

۱۵۹- بـحـرـهـایـ «مـتـقـارـبـ، رـمـ، رـجـ وـ هـزـ» بـهـ تـرـتـیـبـ، مـرـبـوـطـ بـهـ کـدـامـ اـیـاتـ استـ؟

الف) نـدـبـانـ اـیـنـ جـهـانـ مـاـ وـ مـنـیـ اـسـتـ

ب) مـرـاـ نـهـ سـرـ نـهـ سـامـانـ آـفـرـیدـنـدـ

ج) باـزـآـیـ وـ بـرـ چـشـمـ نـشـینـ اـیـ دـلـسـتـانـ نـازـنـینـ

د) جـهـانـ رـاـ بـلـنـدـیـ وـ پـسـتـیـ تـسوـبـیـ

(۱) جـ، بـ، دـ، الـفـ

(۲) جـ، بـ، الـفـ، دـ

۱۶۰- کدام بـیـتـ، درـ بـحـرـ «مـلـ مـثـمنـ مـحـذـفـ» استـ؟

(۱) صـوـفـیـ بـیـاـ کـهـ آـینـهـ صـافـیـ اـسـتـ جـامـ رـاـ

(۲) آـنـ کـهـ جـزـ کـعـبـهـ مـقـامـشـ نـبـودـ يـادـ لـبـتـ

(۳) اـیـ کـهـ پـرـسـیـ سـرـگـذـشـتـمـ پـایـمـ انـدـ گـلـ فـروـشـدـ

(۴) مـرـحـباـ اـیـ پـیـکـ مشـتـاقـانـ بـدـهـ پـیـغـامـ دـوـسـتـ

۱۶۱- معنی چند واژه در مقابل آن غلط آمده است؟

(عنقا: شاهین) (زنخدان: چاه عمیق) (واله: شیدا) (سُفت: کتف) (معلّا: بوافراشته) (واغ: دامن کوه) (تفقد: دلجویی)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۶۲- کدام بیت، «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند

آنچه البته به جایی نرسد فرباد است

گفت که این سیاه کج گوش به من نمی کند

گوش سخن سنو کجا دیده اعتبار کو

مه فرود آمد به بام و گوش بر روزن نهاد

(۱) گوش اگر گوش تو و ناله اگر ناله ماست

(۲) دی گله ای ز طره اش کردم و از سر فسوں

(۳) هر گل نو ز گلرخی یاد همی کند ولی

(۴) قصه حسن شبی می گفت از هر در کمال

۱۶۳- مفهوم بیت زیر با کدام بیت، تناسب دارد؟

گوید چه نشینی که سواران همه رفتند

آن گرد شتابنده که در دامن صحراست

که خانه ساختن آیین کاروانی نیست

(۱) دل ای سلیم در این کاروان سرای مبند

جهد کن تا بازیابی همراهان خویش را

(۲) ای که خواب آلووده واپس مانده ای از کاروان

کاروانی کی رسد هرگز به گرد لشگری

(۳) باز پس مائد ز همراهیت گر آصف بود

وز عمر جهان بهره خود کرده فراموش

(۴) ای خفته همه عمر شده خیره و مدهوش

۱۶۴- ایات زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

نهنگی بچه خود را چه خوش گفت

به موج آویز و از ساحل پیرهیز

(۱) گر موج خیز حاده سر بر فلک زند

(۲) موجیم که آسودگی ماعدم ماست

(۳) صائب از فرد روان باش که چون موج سراب

(۴) تو سعی کن که به روشنی رسانی صائب

۱۶۵- همه ایات دارای مضامین مشترک اند؛ به جز .....

(۱) در طبع جهان اگر و فایی بودی

(۲) آنچه دیدی برقرار خود نماند

(۳) گذر جوی و چندین جهان را مجوى

(۴) خاکساران جهان را به حقارت منگر

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عرب اختصاصی

■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۷۴-۱۶۶):

۱۶۶- «لكل موجود سلاح يُدافع به عن نفسه غريزياً و هذا السلاح في الإنسان عقله!»:

(۱) برای هر موجود یک سلاح غریزی وجود دارد که از خویش دفاع می کند و انسان سلاحش عقل است!

(۲) هر موجودی سلاحی دارد که با آن به طور غریزی از خود دفاع می کند و این سلاح در انسان عقل اوست!

(۳) برای هر موجودی سلاحی است غریزی که با آن خطر را از خود دفع می کند و در انسان این سلاح عقل او است!

(۴) هر موجودی سلاحی دارد که با آن از روی غریزه از خویش دفع خطر می کند و این سلاح در انسان عقل است!

۱۶۷- «من لم يجد الجنة على الأرض لن يحصل عليها في السماء، الجنة قريبةٌ مثناً ولا وسيلة للوصول إليها إلا الأعمال الحسنة!»:

(۱) هر کس بهشت را روی زمین نیابد آن را در آسمان نخواهد یافت، بهشت نزدیک ماست و فقط اعمال نیک وسیله رسیدن به آن است!

(۲) کسی که بهشت روی زمین را نیافت آن را در آسمان نخواهد یافت، این بهشت در نزدیکی ماست و هیچ وسیله ای جز اعمال حسنے ندارد!

(۳) هر کس بهشت روی زمین را پیدا نمی کند، در آسمان هم پیدا نمی کند، بهشت در همین نزدیکی است و تنها اعمال حسنے وسیله رسیدن به آن است!

(۴) کسی که روی زمین بهشت را پیدا نمی کند آن را در آسمان هم پیدا نمی کند، این بهشت نزدیک ماست و جز اعمال نیک هیچ وسیله ای برای وصول به آن نیست!

۱۶۸- «لیت الطّلاب یعرفون أَنَّ الطّالب المجتهد یقدر أَنْ یعوّض قلة استعداده بالإنجهاه!»:

(۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشای می‌تواند کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!

(۲) ای کاش دانشآموزان بدانند که دانشآموز کوشای می‌تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

(۳) شاید دانشآموزان بهمند که دانشجوی تلاشگر توانایی دارد که کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!

(۴) ای کاش دانشجویان می‌فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۱۶۹- «واجبنا کمواطن مسؤول هو أَلَا ترمي نفایاتنا في مكان غير مناسب أولًا، ثم تُنصح الآخرين!»:

(۱) وظيفة ما که شهروندی مسئول هستیم، ابتداء نریختن زباله در جای نامناسب است، سپس نصیحت کردن دیگران!

(۲) تکلیف همه شهروندان مسؤولیت پذیر نریختن زباله‌ها در جاهای غیرمناسب است و بازداشت سایرین از انجام این کار!

(۳) از وظایف یک شهروند مسئول این است که زباله‌های خود را در جای غیرمناسب نریزد و دیگران را هم از این کار نمی‌کند!

(۴) تکلیف ما به عنوان یک شهروند مسئول این است که اول زباله‌های خود را به جای غیرمناسب پرت نکیم، سپس دیگران را نصیحت کنیم!

۱۷۰- «إِنْ كَانَ بِأَنْفَطِ الْطَّبَقَاتِ الصَّخْرِيَّةِ يَسْتَغْرِقُ اسْتَخْرَاجُهُ وَقْتًا طَوِيلًا!»:

(۱) چاه نفت اگر در طبقات سنگی باشد استخراج وقت زیادی می‌گیرد!

(۲) چاه نفت هرگاه در طبقه‌هایی از سنگ بود استخراج آن وقت زیادی می‌گرفت!

(۳) هرگاه چاه نفت در طبقاتی از سنگ‌ها باشد خارج کردن نفت‌ش زمان زیاد خواهد گرفت!

(۴) اگر چاه نفت در طبقه‌های سنگی بوده باشد خارج کردن نفت آن وقت زیادی می‌گیرد!

۱۷۱- عین الخطأ:

(۱) من یُحِبُّ اللَّهُ وَ خَدْمَةُ عِبَادَهُ لَهُ سَكِينَةٌ لَا تُشَاهِدُ فِي الْآخِرِينَ!؛ کسی که خدا و خدمت به بندگانش را دوست دارد آرامشی دارد که در

دیگران مشاهده نمی‌شود!

(۲) من يتعلّم حتّى يُعلّم الآخرين و ينفعهم فلاشكَ هو الأفضل!؛ کسی که دانش فرا می‌گیرد تا به دیگران یاد بدهد و به آنان سود برساند بی‌شك او برترین است!

(۳) جعل الله فيما منادي لِبَتَّعَدُ عن المعاصي وإن لا نستطيع أن نسمعه!؛ خدا در ما منادی را قرار داد تا از گناهان دور شویم اگرچه گوش ندهیم!

(۴) كُنْ مُتَفَاثِلًا حَتَّى يَزِيدَ رَجَاؤُكَ وَ تَرِي فُرْصَ الْخَيْرِ!؛ خوشبین باش تا امید تو افزون شود و فرصت‌های خوب را ببین!

۱۷۲- عین الخطأ:

(۱) هل عملت حتّى الآن عملاً يُثْبِر إعجاب الآخرين؛ آیا تاکنون کاری انجام داده‌ای که تحسین دیگران را برانگیزد،

(۲) هناك معوقون يعملون أعمالاً عجيبة و هم يواجهون مشاكل؛ معلومانی وجود دارند که باوجود رویه رو شدن با مشکلات کارهای عجیبی انجام داده‌اند،

(۳) إنَّ الطَّفَلَ الَّذِي صَارَ أَعْمَى تَظَلَّنَ أَنَّهُ لَنْ يَعْمَلْ عَمَلاً؛ کودکی که کور شده گمان می‌کنی که نخواهد توانست کاری انجام دهد،

(۴) و لكتنا عندنا عميٰ قد حصلوا على جوائز كبيرة!؛ ولیکن ما نایبیانی داریم که جایزه‌های بزرگی را به دست آورده‌اند!

۱۷۳- «بر ماست که بدانیم تبادل کلمات بین زبان‌ها در جهان امری طبیعی است!»:

(۱) يجب أن نعلم أنَّ مبادلة الكلمات أمر طبیعیٰ بین لغات العالم!؛ علینا أن نفهم أنَّ مبادلة الكلمات في لغات العالم أمر طبیعیٰ!

(۲) يجب أن نفهم أنَّ تبديل المفردات بین اللغات أمر عاديٰ في العالم!؛ علینا أن نعلم أنَّ تبادل المفردات بین اللغات في العالم أمر طبیعیٰ!

۱۷۴- عین المناسب للمفهوم:

(۱) «جمال الامرء فصاحة لسانه»:

کلید در گنج صاحب هزار!

ربان در دهان ای خردمند چیست

(۲) «الوحدة خير من جليس السوء»:

دشمن دانا به از نادان دوست!

دوستی با مردم دانا نکوست

(۳) «إِضاعَةُ الفرصةِ غَصَّةٌ»:

فرصت غنیمت است نباید ز دست داد!

بودم جوان که گفت مرا پیر اوستاد

(۴) «ما قسم الله للعباد شيئاً أفضل من العقل»:

تو چیزی مدان کز خرد برتر است!

خرد بر همه نیکویی‌ها سر است

■■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی (۱۷۵-۱۷۷):

۱۷۵- «قل إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ»:

(۱) آیه: اسم- مفرد مؤنث- اسم تفضیل- نکره- معرب/ مفعول (= مفعول به) و منصوب

(۲) يُنْزَلُ: مضارع- للغائب- مزید ثلاثی (من باب تفعّل)- متعدّد- فعل و مع فاعله، جملة فعلية

(۳) الله: لفظ الجلالة- اسم- مفرد مذکر- نکره- معرب/ اسم «إِنَّ» المشبه بالفعل و منصوب و الجملة اسمیة

(۴) قادر: اسم- مفرد مذکر- اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثی)- نکره/ خبر «إِنَّ» المشبه بالفعل و مرفوع

۱۷۶- «یُقدّر العلماء أنواع الكائنات الحية في بحار العالم بالملائين!»:

(۱) العالم: مفرد مذكر- اسم فاعل (مصدره: علم)- معزف بأـلـ- معرب/ مضاف إليه و مجرور

(۲) العلماء: اسم- (جمع مذكر أو تكسيـر)- معزف بأـلـ- معرب/ نائب فاعل لفعل «يقدّر» و مرفوع

(۳) أنواع: اسم- جمع مذكر أو تكسيـر (مفردـه: نوع، مذكر)- معرب/ مفعول (= مفعول به) و منصوب

(۴) يقدّر: مضارع- للغائب- مزيد ثلثيـ (من بـاب تفعيلـ)- لازمـ مجهولـ فعل و فاعله «العلماء» و الجملة فعلية

۱۷۷- «الإهتمام بغرس الأشجار واجب على كل فرد متـا!»:

(۱) واجب: مفرد مذكر- اسم فاعل (من الفعل المجرـد الثلثـيـ)- معرفـة (علم)/ خـير و مرفوع

(۲) غرس: اسم- مفرد مذكر- اسم تفضـيلـ- معرب/ مجرور بـحـرـ الفـجـرـ؛ بغـرسـ: جـارـ و مجرور

(۳) الأشجار: جمع مذكر أو تكسيـر (مفردـه: شـجـرـ، مـذـكـرـ)- معزـفـ بأـلـ- مـبـنـيـ/ مضـافـ إـلـيـهـ و مجرـورـ

(۴) الإهتمـامـ: اسم- مفرد مـذـكـرـ- مصدرـ (من بـاب اـفـتـعـالـ)- معـزـفـ بأـلـ- معـربـ/ مـبـتـداـ و مـرـفـوعـ و الجـملـةـ اـسـمـيـةـ

۱۷۸- عـيـنـ الـخـطـأـ في ضـبـطـ حـرـكـاتـ الـكـلـمـاتـ:

(۱) كـانـتـ مـكـتبـةـ جـنـديـ سـابـورـ في خـوزـسـتـانـ أـكـبـرـ مـكـتبـةـ فيـ الـعـالـمـ! ۲) قـمـحـ هـذـهـ الـجـائزـةـ فيـ كـلـ سـنـةـ إـلـىـ مـنـ يـقـيـدـ الـبـشـرـيـةـ!

(۳) بـدـأـ الـفـلـاحـ يـفـكـرـ فيـ سـبـبـ ذـلـكـ وـ يـرـاقـبـ الـمـزـرـعـةـ!

■ عـيـنـ الـمـنـاسـبـ لـلـجـوـابـ عـنـ الـأـسـلـةـ التـالـيـةـ (۱۷۹-۱۸۵):

۱۷۹- عـيـنـ الـخـطـأـ:

(۱) الـدـيـنـامـيـتـ: مـادـةـ صـعـبـتـ أـعـمـالـ الـإـنـسـانـ فيـ الـمـجـالـاتـ الـمـخـلـفـةـ!

(۲) الدـوـوـبـ: الـذـيـ يـسـعـيـ فيـ إـنـجـازـ عـمـلـهـ وـ لاـ يـشـعـرـ بـالتـلـعـبـ فيـ حـيـاتـهـ!

(۳) تـلـوـثـ الـهـوـاءـ: هـوـ مـهـدـدـاتـ نـظـامـ الطـبـيـعـةـ الـتـيـ تـوـدـيـ إـلـىـ الـإـلـتـلـاـنـ!

(۴) الـأـسـمـدةـ: موـادـ كـيـمـيـاـوـيـةـ أوـ طـبـيـعـيـةـ لـتـقـويـةـ التـرـابـ الـضـعـيفـ وـ فـوـقـ الـتـبـاتـ!

۱۸۰- عـيـنـ ماـ فـيـهـ «ـاـمـطاـوـعـةـ»:

(۱) أـدـبـ الـوـالـدـ وـلـدـ وـ لـكـ تـأـدـيـبـهـ كـانـ صـعبـاـ!

(۳) بـيـنـ الـأـنـبـيـاءـ الـحـقـ لـيـبـنـواـ الـصـرـاطـ الـمـسـتـقـيمـ!

۱۸۱- عـيـنـ ماـ يـدـلـ عـلـىـ أـنـ الـمـبـتـداـ يـقـومـ بـالـعـمـلـ كـثـيرـاـ:

(۱) ذـلـكـ خـلـيقـ كـرـيمـ!

(۲) ذـلـكـ مـخـلـوقـ عـظـيمـ!

۱۸۲- عـيـنـ مـاـ لـيـسـ فـيـهـ التـأـكـيدـ عـلـىـ وـقـوـعـ الـفـعـلـ:

(۱) لـاـ تـحـزـنـوـنـ لـمـاـ فـاتـ مـنـكـ!

(۳) لـقـدـ قـرـأـنـاـ مـاـ هـوـ مـفـيدـ لـنـاـ فـيـ الـحـيـاةـ!

۱۸۳- عـيـنـ الـخـبرـ الـمـقـدـمـ:

(۱) فـيـ الـعـفـوـ شـيـءـ لـاـ تـجـدـهـ فـيـ الـانتـقامـ!

(۳) فـيـ قـيـمـنـاـ الـدـيـنـيـةـ الرـزـقـ الـكـثـيرـ فـيـ الـإـنـفـاقـ لـاـ فـيـ الـبـخـلـ!

۱۸۴- عـيـنـ الصـحـيـحـ عـنـ «ـلـاـ» الـنـافـيـةـ لـلـجـنـسـ:

(۱) لـاـ يـوـمـ كـيـوـمـ الـبـعـثـ، لـاـ نـعـلـمـ أـسـرـارـهـ!

(۳) لـاـ فـصـلـ كـالـرـبـيعـ، الـأـشـجـارـ فـيـ نـضـرـةـ!

۱۸۵- عـيـنـ الصـحـيـحـ فـيـ الـمـقـصـودـ مـنـ الـعـبـارـةـ التـالـيـةـ: «ـيـكـادـ يـكـونـ زـمـيـلـ شـاعـرـاـ عـظـيـماـ!ـ»

(۱) هـوـ الـآنـ كـذـلـكـ شـاعـرـ عـظـيـمـ!

(۳) هـوـ عـنـ قـرـيبـ يـصـبـحـ شـاعـرـاـ عـظـيـماـ!

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

تاریخ

۱۸۶- کـدـامـ خـلـيـفـةـ عـبـاسـیـ درـ طـیـ بـیـسـتـ سـالـ حـکـومـتـشـ باـ شـکـسـتـ رـقـیـبـانـ وـ مـخـالـفـانـ، پـایـهـاـیـ دـوـلـتـ عـبـاسـیـانـ رـاـ اـسـتـحـکـامـ بـخـشـیدـ؟

(۱) مـنـصـورـ (۲) مـأـمـونـ (۳) مـعـتـصـمـ (۴) هـارـونـ الرـشـیدـ

۱۸۷- کـدـامـ اـقـدـامـ بـهـ شـیـ هـوـانـگـ تـیـ اـزـ فـرـمانـرـوـایـانـ سـلـسلـهـ «ـچـهـ اـینـ»ـ، درـ سـرـزـمـینـ باـسـتـانـیـ چـینـ نـسـبـتـ دـادـهـ شـدـهـ اـسـتـ؟

(۱) تـكـمـيلـ دـیـوارـ بـزرـگـ چـینـ (۲) گـشاـيشـ جـادـهـ مـعـرـوفـ اـبـرـیـشمـ

(۳) جـلوـگـيرـیـ اـزـ وـرـودـ آـئـينـ بـودـاـ بـهـ کـشـورـ (۴) رـوـاجـ مجـدـ اـندـیـشـهـ وـ آـئـينـ کـنـفـوسـیـوـسـ

۱۸۸- در کدام گاهشماری باستانی ایران، هر ۱۲۰ سال یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند؟	۱) بیزدگردی ۲) اوستایی ۳) دوازده حیوانی ۴) سلوکی
۱۸۹- در دوره کدام پادشاه ساسانی، در جنگ با رومیان گردبیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والریانوس به اسارت ایرانیان درآمد؟	۱) خسرو انشیروان ۲) خسروپرویز ۳) شاپور یکم ۴) شاپور دوم
۱۹۰- در کدام کتاب، مجموعه‌ای از قوانین و محکمات عصر ساسانی به زبان پهلوی گردآوری شده است؟	۱) دینکرد ۲) شاپورگان ۳) هزار افسان ۴) مادیان هزار دادستان
۱۹۱- نخستین کاخ بزرگ آپادانا، در ابتدای پادشاهی داریوش به عنوان پایتخت اداری هخامنشیان، در کدام ناحیه بنا گردید؟	۱) انشان ۲) شوش ۳) پاسارگاد ۴) نقش رستم
۱۹۲- کدام مورد، به مسعودی از مورخان بزرگ قرن چهارم هجری نسبت داده شده است؟	۱) وی را یکی از برجسته‌ترین نویسنده‌گان تاریخ‌نگاری روایی می‌شناسند. ۲) به عقیده‌وى خبر یا روابطی که فاقد زمان و مکان دقیق باشد، اعتبار ندارد. ۳) همانند بسیاری از مورخان، به بررسی مطابقت یا عدم مطابقت رویدادهای تاریخی با عقل اعتقاد راسخ داشت. ۴) برای بررسی درستی و نادرستی گزارش‌های تاریخی، با مسافرت از نزدیک مکان رویدادها را موردمطالعه قرار می‌داد.
۱۹۳- یکی از اقدامات مهم امام علی علیله پس از رسیدن به خلافت، برای بازداشت مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی بین مسلمانان، کدام بود؟	۱) مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد. ۲) مانع ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی اشراف و بزرگان قریش شد. ۳) از تعصیبات مجدد قبیله‌ای و طایفه‌ای درون جامعه اسلامی جلوگیری کرد. ۴) درآمدهای فراوان سرزمین‌های فتح شده را بر پایه مساوات اسلامی بین مسلمانان توزیع نمود.
۱۹۴- نخستین مسجد جمعه چهار ایوانی، که الگویی برای عماران مساجد در دوره‌های بعدی شد، در دوره سلجوقیان در کدام شهر بنا گردید؟	۱) کرمان ۲) ورامین ۳) اصفهان ۴) نیشابور
۱۹۵- کدام یک از اعضای هیئت‌های مؤتلفه اسلامی، پس از تبعید امام خمینی ^(۴) به ترکیه، حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت را تبرور کرد؟	۱) صفار هرنزدی ۲) محمد بخاری ۳) حاج صادق امانی ۴) حاج مهدی عراقی
۱۹۶- کدام کشورهای اروپایی با ضعف امپراتوری عثمانی در قرن ۱۸، برای کسب منافع و به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌های قومی و مذهبی در امور داخلی این کشور دخالت می‌کردند؟	۱) اتریش، روسیه، آلمان، انگلیس ۲) فرانسه، روسیه، انگلیس، هلند ۳) انگلیس، فرانسه، هلند، اتریش
۱۹۷- کدام پادشاه صفوی، با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، پایه‌های حکومت صفویان را تثبیت و تحکیم نمود؟	۱) شاه عباس اول ۲) شاه عباس دوم ۳) شاه سلیمان ۴) شاه تهماسب
۱۹۸- با وقوع کدام حادثه وحشتناک پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ دوم جهانی پایان یافت؟	۱) ورود نیروهای متفقین به برلین ۲) بمباران اتمی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن ۳) خودکشی هیتلر پس از ورود نیروهای متفقین به برلین ۴) دستگیری سران حکومت نازی و محکمه آنان در دادگاه نورنبرگ
۱۹۹- پس از عزل بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری، امام خمینی ^(۴) به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکست محاصره کدام شهر را صادر کردند؟	۱) مهران ۲) سوسنگرد ۳) خرمشهر ۴) آبادان
۲۰۰- یکی از نخستین اقدامات محمدعلی شاه که پس از مرگ مظفرالدین شاه به سلطنت رسید، کدام است؟	۱) سرکوب مشروطه خواهان ۲) تبعید روحانیان به خارج از تهران ۳) راه مخالفت با مشروطیت و مجلس را در پیش گرفت. ۴) حکومت خودکامه استبداد صغیر، با همکاری، مشاوران، دوسره، برقرار کرد.

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

- ۲۰۱- عبارت‌های زیر حاصل تحقیق پژوهشگری است که بر روی «تفییرات جمعیتی شهر X» مطالعه نموده است. با توجه به مراحل پژوهش جغرافیایی، کدام موارد را می‌توان به ترتیب در گام «اول» و «پنجم» قرار داد؟
- عوامل مؤثر در افزایش جمعیت شهر X در دهه اخیر چیست؟
  - به نظر می‌رسد وجود خدمات آموزشی، عامل افزایش جمعیت شهر X است.
  - پژوهشگر، با تعدادی از ساکنان یکی از محله‌های قدیمی شهر X مصاحبه می‌کند.
  - بین تقاضای نیروی کار در شهر X و جذب جمعیت آن، رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.
- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د
- ۲۰۲- کدام عبارت، موقعیت مطلق «کشور ایران» را به درستی بیان می‌کند؟
- از کشورهای جنوب غربی آسیا و در منطقه خاورمیانه قرار دارد.
  - در نیمکره شرقی و در نیمه جنوبی منطقه معتدل شمالي قرار دارد.
  - به سبب دسترسی به دریای عمان با آبهای اقیانوسی در ارتباط است.
  - در نوار بیابانی نیمکره شمالی و در مجاورت مدار رأس السرطان قرار دارد.
- ۲۰۳- اگر مقایسه دو شهر بر اساس «وضعیت عرض جغرافیایی» موردنظر باشد، به ترتیب در کدام‌یک، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود و در کدام‌یک، مایل است؟
- (۱) مشهد و اراك (۲) خرم آباد و ایلام (۳) اصفهان و قزوین (۴) زاهدان و شیراز
- ۲۰۴- کدام عبارت، با وضعیت کانون‌های آبگیر، در کشورمان، تطابق دارد؟
- تراکم کانون‌های دائمی، در غرب، بیشتر از کانون‌های اتفاقی است.
  - کانون‌های دائمی، بیش از ۵۰۰ میلی‌متر و حداقل ۸ ماه از سال، بارش دارند.
  - کانون‌های فصلی، ذخیره برف خود را تا پایان ماه‌های گرم سال حفظ می‌کنند.
  - کانون‌های اتفاقی، بیشتر در شمال شرق و شرق، با بارش‌های مداوم مشاهده می‌شوند.
- ۲۰۵- کدام گزینه، به ترتیب با شکل سکونتگاه‌های روستایی در «منطقه ساحلی استان گیلان» و «امتداد مسیر رود کارون در استان خوزستان» مطابقت دارد؟
- (۱) خطی - طولی (۲) پلکانی - خطی (۳) طولی - پراکنده (۴) پلکانی - میدانگاهی
- ۲۰۶- کدام گزینه، تغییر وضعیت پوشش گیاهی از «جنگل‌های بارانی استوایی» به سمت «بیابان صحراء» را به درستی بیان می‌کند؟
- با افزایش دمای هوا، کم کم به مراعت مداری تبدیل می‌شود.
  - تابستان بارانی و زمستان خشک، ساوان مترکم را پدید می‌آورد.
  - به تدریج با افزایش خشکی هوا، استپ‌های بیابانی به وجود می‌آیند.
  - کاهش بارندگی و افزایش اختلاف دما، علف‌زارهای کوتاه‌قد را به وجود می‌آورد.
- ۲۰۷- در کدام عبارت «وضعیت پوسته زمین» تقریباً مطابق با «تصویر زیر» بیان شده است؟
- (الف) بالا آمدن مواد مذاب و شکل‌گیری آیسلند (ب) برخورد پوسته کف اقیانوس آرام با پوسته اوراسیا (ج) گسترش پوسته اقیانوس اطلس و شکل‌گیری آتش‌نشان (د) بالا آمدن لایه‌های انباسته شده و پیدایش کوه‌های هیمالیا
- (۱) الف و ب (۲) الف و ج (۳) ب و د (۴) ج و د
- ۲۰۸- کدام مورد، مقایسه درستی را از «اشکال فرسایش کاوشی و تراکمی» در سواحل ارائه می‌کند؟
- طاق‌های دریایی همانند آب سنگ‌ها، به دلیل رسوب‌گذاری مواد، تشکیل می‌شوند.
  - تشکیل غارها برخلاف طاق‌های دریایی، حاصل حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.
  - آب‌سنگ‌ها برخلاف ستون‌های سنگی دریایی، در اثر رسوب‌گذاری مواد پدید می‌آیند.
  - تشکیل جزایر مرجانی همانند دماغه‌های ماسه‌ای، ناشی از حفر مواد در سواحل صخره‌ای است.
- ۲۰۹- همه گزینه‌ها در مورد «شرکت‌های چندملیتی» درست هستند، به جز.....
- نقش مهمی در تجارت جهانی دارند و می‌توانند انحصار تولید یک کالا را در دست بگیرند.
  - به تشویق شرکت‌های محلی سرمایه‌گذاری در سایر مناطق جهان می‌پردازند.
  - طراحی و فناوری علمی اصلی تولید آنان، در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد.
  - شعبات خود را به شکل شرکت‌های وابسته در کشورهای دیگر ایجاد می‌کنند.

۲۱۰- همه موارد از ویژگی‌های «کانون سیاسی یک کشور» به شمار می‌آید، به جز .....

(۱) مرکز اقتدار سیاسی یک کشور است.

(۲) به دلیل دوری از مرزها، قابلیت دفاعی مناسبی دارد.

(۳) محل تصمیم‌گیری‌های سیاسی یک کشور با سایر کشورها است.

(۴) فرمان‌های سیاسی از این کانون در سراسر کشور پخش می‌شود.

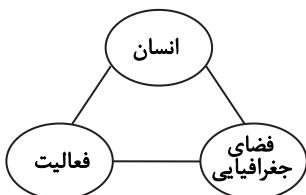
۲۱۱- در کدام گزینه به ترتیب، دلیل محدودیت کشاورزی در «روسیه» و مشکلات ایجاد خطوط ارتباطی در «تاپلند» به درستی بیان شده است؟

(۱) وسعت- موقع جغرافیایی

(۲) موقع ناهمواری- شکل سرزمین

(۳) موقع جغرافیایی- شکل سرزمین

(۴) کدام گزینه با تصویر رو به رو، تفاوت دارد؟

(۱) سامان دادن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متعادل جمعیت

(۲) ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، بر اساس توان محیطی

(۳) شناخت توان‌های جغرافیایی و درک صحیح ظرفیت‌های محیطی

(۴) آشنایی با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و درک روابط میان آن‌ها

۲۱۲- به ترتیب کدام شیوه حمل و نقل، برای دسترسی به «روستای محمدآباد» و جابه‌جایی بار و مسافر در «مسافت‌های دور» بدون احداث مسیر، کاربرد بیشتری دارد؟

(۱) ریلی- هوایی

(۲) هوایی- آبی

(۳) جاده‌ای- آبی

(۴) جاده‌ای- هوایی

۲۱۳- کدام گزینه با «وقوع سیل» و «خسارت‌بار بودن آن» در ارتباط با «رودی که آبدی آن به طور میانگین ۱۵۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد»، درست است؟

(۱) جریان آب در آبراهه ۱۷۵۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و از بستر سرربز شود.

(۲) جریان آبی که از مقطع رود عبور می‌کند، افزایش یابد و رسوبات آبرفتی را جابه‌جا کند.

(۳) جریان آب در آبراهه ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و دشت سیالابی از آب پوشیده شود.

(۴) جریان آب در آبراهه ۱۰۰۰ مترمکعب بر ثانیه باشد و به خشکی‌های پیرامون سرازیر شود.

۲۱۴- در دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار، زمانی که لرزش‌های کوچک کاهش پیدا می‌کند، کدام‌یک از موارد زیر را می‌توان پیش‌بینی نمود؟

(الف) پیشتر شدن احتمال تجمع انرژی درون زمین

(ب) تغییر نامحسوس موقعیت صفحات نزدیک شونده

(ج) قوی زمین‌لرزه‌هایی با مقیاس ریشتر کمتر

(د) افزایش شدت تخریب در اثر تخلیه یکباره انرژی

(۱) الف و د

(۲) الف و ج

(۳) ب و د

(۴) ب و ج

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

۲۱۵- نوع هریک از ویژگی‌های هویتی ذکر شده را به ترتیب، مشخص کنید.

«شهری، امین، مدیر»

(۱) فردی، متغیر و اکتسابی- انتسابی، اجتماعی و ثابت- فردی، اکتسابی و ثابت

(۲) انتسابی، متغیر و اجتماعی- اخلاقی، فردی و ثابت- شخصی، متغیر و فرهنگی

(۳) اکتسابی، ثابت و فردی- ثابت، اجتماعی و انتسابی- اجتماعی، متغیر و اکتسابی

(۴) انتسابی، اجتماعی و ثابت- فردی، اکتسابی و متغیر- متغیر، اکتسابی و اجتماعی

۲۱۶- کدام‌یک در ارتباط با «قدرت اجتماعی»، «قدرت مقبول» و «تبعیت» درست است؟

(۱) بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید- بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید- تبعیت هم با رضایت و هم با کراحت حاصل می‌شود.

(۲) با رضایت و میل درونی افراد شکل می‌گیرد- مدار مقبولیت حق و باطل بودن آن است- تبعیت و مشروعیت بایستی با یکدیگر همراه باشند.

(۳) به شکل آشکار و پنهان اعمال می‌شود- موجب شکل‌گیری اقتدار می‌شود- قدرت بدون مشروعیت با تبعیت همراه نیست.

(۴) با پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید- قدرت نامشروع، فاقد مقبولیت است- تبعیت از قدرت، موجب مقبولیت آن می‌شود.

-۲۱۸- کدام یک سیر تحولات هویتی جهان اجتماعی را به درستی نمایان می‌سازد؟

- (۱) عدم توانایی جامعه در حفظ عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← تعارض فرهنگی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت

- (۲) تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← بحران هویت

- (۳) ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← تعارض فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← بحران هویت ← تزلزل فرهنگی

- (۴) ناتوانی جهان اجتماعی در سامان دادن کنش‌های اجتماعی بر اساس فرهنگ خود ← تزلزل فرهنگی ← ناتوانی جامعه در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← بحران هویت ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی

- ۲۱۹- عبارت درست در رابطه با روشنگری به معنای عام و نادرست در رابطه با روشنگری به معنای خاص کدام است؟
 (۱) عقل، وحی و تجربه روش‌هایی برای شناخت حقیقت هستند- روشی از معرفت و شناخت است که با دو مبنای سکولاریسم و اومانیسم همراه است.

- (۲) انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و برداشت موانعی که راه را بر حقیقت بسته‌اند، آمده‌اند- کnar گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت، وجه مشترک عقل‌گرایی و حس‌گرایی است.

- (۳) ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است- هنگامی که با شناخت حسی همراه باشد چون مرجعیت وحی را نمی‌پذیرد به دین بدون شریعت و مذهب ختم می‌شود.

- (۴) پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر نیست- ناظر به مبنای معرفت شناختی پذیرفته شده در فرهنگ غرب است و صورت‌های مختلفی از تجربه‌گرایی را در کمتر از صد سال پیدا کرده است.

- ۲۲۰- علت پیدایش هریک از موارد زیر به ترتیب چیست؟

■ جهان‌های مختلف

■ تحولات فرهنگی (علل بیرونی)

■ آشکار شدن پیامدهای جهانی بحران‌های منطقه‌ای

- (۱) تغییر سبک و شیوه زندگی انسان‌ها- کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی- مرکز، پیرامون

- (۲) تنوع معرفت، اراده و اختیار انسان‌ها- مواجهات و ارتباطات بین فرهنگی- شکل‌گیری اقتصاد جهانی

- (۳) تنوع آموزش و تربیت انسان‌ها- ابداعات مثبت و منفی اعضای جهان اجتماعی- کاهش اهمیت مرزهای سیاسی

- (۴) تغییر نسل‌ها- اخذ عناصری از هنجارها و شیوه‌های زندگی فرهنگ‌های دیگر- کاهش اهمیت مرزهای جغرافیایی

- ۲۲۱- عبارت درست در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، کدام است؟

- (۱) اعلام گسیست دولت‌ها از دین ← نقش صنعت بر فرایند اباحت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران ← استفاده غرب از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری ← ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی استعمار

- (۲) شکل‌گیری انقلاب فرانسه ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← اشغال کشورهای استعماری توسط استعمارگران ← درهم شکستن مقاومت فرهنگی کشورهای غیرغربی

- (۳) پیدایش قدرت‌های سکولار ← پیوند قدرت با تجارت، صنعت و سرمایه ← انتقال ثروت به جوامع اروپایی ← استعمار به عنوان عاملی برای ادغام جوامع غیرغربی در نظام جدید جهانی

- (۴) پدیدآیی دولت ملت‌ها ← زوال تدریجی قدرت کلیسا ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

- ۲۲۲- هریک از این موارد، به ترتیب، نتیجه کدام بحران است؟

■ بسنده کردن به شناخت از راه عقل و تجربه

■ وارد شدن آسیب به مجموعه نظام اجتماعی

■ انتقاد به ریشه‌های معرفتی فرهنگ مدرن

- (۱) هویتی- معرفتی- علمی

- (۳) معرفتی- اقتصادی- زیست‌محیطی

- ۲۲۳- ویژگی‌های زیر، به ترتیب به کدام جهان تعلق دارند؟

- سازگاری با نوعی خاص از هویت اخلاقی و روانی افراد

- ناتوانی در تداوم و بسط فرهنگ گذشته خود

■ معنویت

- (۱) تکوینی- غرب‌زده- فاضلی

- (۳) اجتماعی- خودباخته- اساطیری

- (۲) طبیعی- اساطیری- توحیدی

- (۴) معنوی- از خود بیگانه- فوق طبیعی

۲۲۴- به ترتیب، هریک از این وقایع با کدام دوران تاریخی ارتباط دارند؟

- شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر
- تغییر عملکرد مردم از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز
- خودداری از مقابله با قحطی ایرلند

(۱) قرون وسطی - جنبش تنبکو - جنگ جهانی اول

(۲) قبل از رنسانس - مشروطه - جنگ جهانی دوم

(۳) رنسانس - انقلاب اسلامی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی

(۴) انقلاب فرانسه - جنبش عدالتخانه - قبل از انقلاب صنعتی

۲۲۵- جدول را کامل کنید:

ویژگی	فعالیت اجتماعی سیاسی
ج	مقاومت منفی
اصلاح رفتار حاکمان	ب
الف	انقلاب اجتماعی

(۱) اصلاح رفتار حاکمان - مقاومت منفی - تدوین رساله جهادیه

(۲) فعالیت رقابت‌آمیز - اصلاح ساختار حکومت - تغییر ساختار سیاسی

(۳) اصلاح ساختار حکومت - همکاری با حاکمیت در حدّ واجبات نظامیه - حکم میرزا شیرازی

(۴) تغییر ساختار نظام سیاسی - فعالیت رقابت‌آمیز - همکاری با حاکم نامشروع در حدّ

واجبات نظامیه

۲۲۶- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درست و غلط بودن مشخص نمایید:

■ قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس نگرش مردم تغییر می‌کند.

■ اولین شرط بقای هر جامعه، اقتصاد آن است.

■ شناخت شهودی، از راه مشاهدهٔ حسی و استدلال عقلی به دست نمی‌آید.

■ مارکسیسم، ناظر به اندیشه‌های اقتصادی مارکس است.

(۴) د - غ - غ - د

(۳) غ - غ - غ - ۵

(۲) غ - غ - ۵ - غ

۲۲۷- به ترتیب، این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

■ افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی

■ فراهم کردن انگیزهٔ شناخت متقابل

■ رفتار متناسب با منافع آیندگان

(۱) روش‌گری پایان قرن بیستم - قبول تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی - کنش اجتماعی

(۲) روش‌گری پایان قرن نوزدهم - تأکید بر شباهت‌ها در فرهنگ جهانی - پدیدهٔ اجتماعی

(۳) رواج اندیشه‌های پست‌مدرنیستی - تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها - ارزش اجتماعی

(۴) افول آرمان‌های پس از رنسانس - تناسب زندگی فردی با زندگی فرهنگی - کنترل اجتماعی

۲۲۸- عبارت درست در رابطه با «دانش علمی» و «دانش عمومی» کدام است؟

(۱) دانش عمومی با تأمل و اندیشه در دانش علمی به دست می‌آید - کسی که دانش علمی دارد به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد.

(۲) کسی که دانش علمی دارد، آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند شناسایی می‌کند - دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیرهٔ دانشی ماست.

(۳) جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف یکسانی از دانش علمی دارند - افرادی که دربارهٔ مسائل اجتماعی شناخت عمومی دارند از شناختی دقیق برخوردارند.

(۴) دارا بودن شناخت عمومی موجب می‌شود شخص قدرت پیدا کند که از حقایق موجود در شناخت علمی دفاع کند - با تولد و ورود به جهان اجتماعی، در دانش عمومی با دیگران سهیم می‌شویم.

۲۲۹- این موارد به ترتیب، عملکرد چه کسانی و چه جریاناتی بود؟

■ سرکوب مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود

■ موفق شدن در مقابله با استعمار قدیم

■ باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت

(۱) روش‌گران چپ - بیدارگران اسلامی - نظام سلطه

(۲) منورالفکران غرب‌گرا - انقلاب‌های آزادی‌بخش - لیبرالیسم

(۳) دولتمردان قاجار - کشورهای زیر نفوذ بلوك شرق - امپریالیسم

(۴) نظام شاهنشاهی - انقلاب اسلامی ایران - بازارهای مشترک منطقه‌ای

۲۳۰- در ارتباط با یک پدیده اجتماعی (مانند طلاق)، به ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه جامعه‌شناسی، «پوزیتیویسم، تفهیمی و انتقادی» چگونه به مطالعه این پدیده می‌پردازند؟

(۱) مطالعه طلاق به روش تجربی و یافتن راه حل‌های برای کنترل آن- فهم و تفسیر پدیده طلاق با توجه به فرهنگ جهان‌شمول - مطالعه پدیده طلاق به منظور داوری ارزشی و هنجاری در مورد آن بدون استفاده از روش تجربی

(۲) پرداختن به علت رواج طلاق در جامعه و یافتن راه‌هایی برای کنترل آن- ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته‌اند و ارزیابی این پدیده با ملاک‌های ارزشی خوب یا بد- توصیف و تبیین این پدیده در جامعه و تقبیح رواج آن

(۳) مطالعه پدیده طلاق به منظور پیش‌بینی روند و چگونگی کنترل آن در جامعه- ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته‌اند و تلاش در جهت فهم عقاید و رفتارهای آن‌ها- فهم این پدیده و داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای آن

(۴) نشان دادن علت ایجاد آن و چگونگی افزایش طلاق در جامعه- مطالعه طلاق با روش تجربی و نقد وضعیت موجود جامعه- توصیف و فهم پدیده طلاق به عنوان یک کنش اجتماعی و ارائه راهکار برای کاهش آن

۲۳۱- نادیده گرفتن کنش در زندگی اجتماعی، چه پیامدهایی دارد؟

(۱) سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها- اخلاق‌گریزی- معنازدایی

(۲) تأکید بر اراده انسان- رعایت صرف نظم اجتماعی- معنازدایی

(۳) نفی اراده- تأکید بیش از حد بر نظم اجتماعی- متفاوت بودن رفتار انسان‌ها

(۴) یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی- ارزش‌زدایی- فقدان شاهکارهای هنری

۲۳۲- کدام عبارت، در مورد قوم‌نگاری درست نیست؟

(۱) پژوهشی است که برای شناسایی بهتر قومی، کنش‌های آن‌ها را تجربه می‌کند و بر اساس مشاهده مشاکرتی است.

(۲) نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشاکرتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهای نهفته در کنش‌ها است.

(۳) نوعی پژوهش کمی است که برای مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن به کار می‌رود.

(۴) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد زندگی کرده و خود را در شرایط فرهنگی و کنش‌های آن‌ها قرار می‌دهد.

۲۳۳- نوع نابرابری را در «ضریب هوشی»، «ثروت»، «جنسیت» و «دانش» مشخص کنید:

(۱) رتبه‌ای اجتماعی- اسمی اجتماعی- طبیعی رتبه‌ای- اجتماعی ۲) طبیعی رتبه‌ای- اجتماعی- طبیعی اسمی- اجتماعی رتبه‌ای

(۳) رتبه‌ای طبیعی- اجتماعی اسمی- طبیعی- اجتماعی رتبه‌ای ۴) اسمی طبیعی- طبیعی- اجتماعی رتبه‌ای- طبیعی- اجتماعی اسمی

۲۳۴- در دوران پس امدادرن، مسئله هویت با چه تغییراتی مواجه شد؟

(۱) بازگشت به هویت واقعی خوبش- جایگزینی مدل تکثرگرا- عدم تأکید بر هویت‌های خرد و محلی

(۲) نامطلوب دانستن هویت ملی- شکل‌گیری سیاست همانندسازی- هویت‌ها به عنوان موضوعی برای نزاع و درگیری

(۳) جایگزینی مدل تکثرگرا به جای همانندسازی- شکل‌گیری سیاست هویت- هویت و داشت به عنوان کانون نزاع و کشمکش

(۴) جایگزینی مباحث قشریندی به جای مسئله هویت- شکل‌گیری سیاست هویت- مطلوب دانستن هویت ملی و وحدت و ثبات

۲۳۵- کدام یک در ارتباط با روش و اندیشه‌های اجتماعی این خلدون درست است؟

(۱) بنیان‌گذار علم عمران- عدم توجه به روش عقلی- تأثیرپذیری از قرآن- عدم رویکرد انتقادی

(۲) روش پوزیتیویستی- عمران به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع- تدوین کتاب‌العبر- جامعه‌شناسی محافظه‌کار

(۳) توجه به رفتار و سبک زندگی کنشگران- استفاده از مفهوم عصبیت در نظریه خود- بنیان‌گذار علم عمران- رویکرد غیرتفهیمی

(۴) استفاده از روش تجربی و تفهیمی- تألف کتاب تجارت‌الاهم- مطالعه تحولات اجتماعی و پیامدهای آن- استفاده از تجربه تاریخی جوامع

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه و منطق

۲۳۶- از نظر منطقی، کدام یک راه رسیدن به دانش جدید است؟

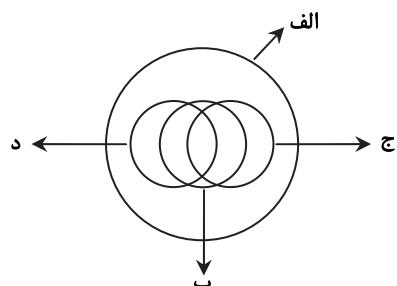
(۴) پرسش کردن

(۳) مطالعه کردن

(۲) تجربه کردن

(۱) اندیشه‌یدن

۲۳۷- شکل زیر، نسبت میان مصادیق کدام مفاهیم را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) الف) فلز   (۲) الف) جسم   (۳) الف) حیوان   (۴) الف) اروپایی

د) سبز

ج) چوبی

ب) میز

(۲) الف) جسم

د) اروپایی

ج) آسیایی

ب) انسان

(۳) الف) حیوان

د) نویسنده

ج) شاعر

ب) مسیحی

(۴) الف) اروپایی

- ۲۳۸- با توجه به کلیات پنج گانه، در هریک از عبارت‌های «اسب حیوانی است چهارپا، یالدار و باهوش» و «شیرینی، مزه‌ای است مطبوع» به ترتیب، چند مفهوم ذاتی و چند مفهوم عرضی به کار رفته است؟
- (۱) دو ذاتی و سه عرضی - یک ذاتی و دو عرضی
  - (۲) دو ذاتی و سه عرضی - دو ذاتی و یک عرضی
  - (۳) سه ذاتی و دو عرضی - دو ذاتی و یک عرضی
- ۲۳۹- به ترتیب، محمول در قضیه «کسی به مسافرت نمی‌رود» و موضوع در «تو را دانش و دین رهاند درست» کدام است؟
- (۱) رونده به مسافرت - تو
  - (۲) به مسافرت نمی‌رود - تو را
  - (۳) مسافرت - دانش و دین
  - (۴) رونده به مسافرت - دانش و دین
- ۲۴۰- هرگاه بدانیم «X مضری از عدد ۴ است» یک قضیه صادق است، با کدام قضیه دیگر می‌توانیم یک منفصله مانعه‌جمع بسازیم؟
- (۱) X عدد اول است.
  - (۲) X عدد زوج است.
  - (۳) X عدد اول نیست.
  - (۴) X مضری از عدد ۴ نیست.
- ۲۴۱- در کدام گزینه، رابطه قضیه دوم و سوم با قضیه اول، به ترتیب، عکس مستوی و تناظر است؟
- (۱) برخی از دبیلمدها دانشگاه نمی‌روند - برخی از دانشگاه نرفته‌ها، دبیلمه نیستند - هر دبیلمه‌ای به دانشگاه می‌رود.
  - (۲) همه دانشجویان رشتة معدن پسر هستند - همه پسران، دانشجوی رشتة معدن هستند - برخی از پسران، دانشجوی رشتة معدن نیستند.
  - (۳) هیچ یک از دانش‌آموزان، در جلسه حاضر نشدند - هیچ یک از حاضران، در جلسه دانش‌آموزان نبودند - برخی دانش‌آموزان، در جلسه حاضر شدند.
  - (۴) همه شاگردان کلاس A باهوشند - برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند - برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند.
- ۲۴۲- کدام عبارت، بیانگر یک استقرای ناقص است؟
- (۱) قابلمه و دسته آن هر دو فلزی هستند؛ پس هیچ یک نمی‌سوزند.
  - (۲) در اتفاق پنج نفر بودند که از آن‌ها سؤال کردم. هیچ یک غذا نخورده بودند.
  - (۳) در بررسی‌ها ثابت شده جامدات، مایعات و گازها وزن دارند. پس ماده وزن دارد.
  - (۴) مریم دو فرزند دارد که هر دو، در ماه آبان زاده شده‌اند. بنابراین روحیاتشان مانند یکدیگر است.
- ۲۴۳- نتیجهٔ قیاسی عبارت است از «خفاش پستاندار است». کدام یک از عبارات زیر، می‌تواند تشکیل‌دهندهٔ قیاسی باشد که این نتیجه از آن گرفته شده است؟
- (۱) اگر خفاش پرنده باشد، پستاندار نیست. خفاش پرنده نیست.
  - (۲) خفاش حیوان است. بعضی حیوانات پستاندار هستند.
  - (۳) خفاش بچه‌زا است. هر بچه‌زایی پستاندار است.
- ۲۴۴- کدام عبارت، بیانگر یک برهان آنی است؟
- (۱) چایی داغ است؛ بنابراین تازه ریخته شده است.
  - (۲) خورشید می‌تابد؛ بنابراین روز گرمی خواهد بود.
  - (۳) پدر شکلات را خورد؛ پس در یخچال دنبال آن نگرد.
  - (۴) او در خوردن شیرینی افراط می‌کند؛ به‌زودی دچار اضافه وزن خواهد شد.
- ۲۴۵- کدام عبارت، برای به کار بردن در یک قیاس مغالطی مناسب است؟
- (۱) آنچه که تغییر کند، ناقص است.
  - (۲) شیران همه در برابر تو همچو موش‌اند.
  - (۳) شیران همه مانند خفاش هستند.
- ۲۴۶- کدام عبارت، با نظریهٔ نسبی بودن ارزش‌های اخلاقی هم‌خوانی ندارد؟
- (۱) عدالت و راستگویی ریشه در فرهنگ یک جامعه دارد.
  - (۲) ارزش‌های اخلاقی، اعتبار خود را از قوانین جامعه می‌گیرند.
  - (۳) رفتاری اخلاقی است که منفعت جامعه را در پی داشته باشد.
  - (۴) انسان بر اساس عقل، قادر به تشخیص بایدیها و نبایدیهای اساسی اخلاق است.
- ۲۴۷- کدام عبارت درست است؟
- (۱) در ریاضیات هم مانند فلسفه اولی، مسئلهٔ وحدت و کثرت مورد بررسی عقلانی قرار می‌گیرد.
  - (۲) فلسفه اولی می‌کوشد تا پدیده‌های گوناگون جهان را مورد بررسی عقلانی قرار دهد.
  - (۳) مسئلهٔ تغییر و حرکت، به جز فلسفه اولی در علم تجربی هم مورد توجه است.
  - (۴) علوم تجربی توانایی بررسی مصادیق رابطهٔ علیّت را ندارد.
- ۲۴۸- سقراط در زمان خودش به دانایی مشهور بود. علت این موضوع به نظر او چه بود؟
- (۱) اینکه او ندانی سوفسٹائیان را آشکار می‌کرد.
  - (۲) پیام سروش دلفی مبنی بر اینکه او داناترین مرد شهر است.
  - (۳) گفت‌وگوهای او با مردم، برای اینکه فرمان خداوند را به جای آورده باشد.
  - (۴) تصور مردم مبنی بر اینکه او پاسخ سؤالاتی را که از سوفسٹائیان می‌کند، می‌داند.

۲۴۹- سقراط و تئتتوس در مورد درستی کدام قضیه توافق دارند؟

(۱) هر انسانی بهترین داور احساس‌هایی است که خود به دست می‌آورد. (۲) حقیقت هرجیز برای هر کس همان است که به ادراک او درمی‌آید.

(۳) بشر به هیچ معیار ثابتی در شناخت و عمل نمی‌تواند دست یابد. (۴) شناسایی معتبر و ادراک حسی دو چیز مختلف هستند.

۲۵۰- با توجه به نظریه اخلاقی اسطو، کدام عبارت درست است؟

(۱) شجاعت، مساوی قوت قلب، نهاییدن و دل به دریا زدن است.

(۲) یک خیر نهایی وجود دارد که همهٔ خیرهای دیگر به آن باز می‌گردند.

(۳) فضیلت اخلاقی امری است که از احساسات ملایم و معتمد ناشی می‌شود.

(۴) برترین ارزش برای انسان آن است که خیر جامعه را بر خیر خود مقدم بداند.

۲۵۱- کدام عبارت درست است؟

(۱) برای توضیح و تفسیر معارف دینی، می‌توان از مفاهیم فلسفی کمک گرفت.

(۲) در معارف دینی اسلام، از ابتدا، یک نظام مابعدالطبیعی به ثمر نشسته بود.

(۳) دعوت قرآن به تفکر در آیات الهی، برای نشان دادن عجز انسان از فهم است.

(۴) برخی از معارف دینی به ذات خود فلسفی هستند و به زبان مابعدالطبیعه بیان شده‌اند.

۲۵۲- کدام عبارت به این سوال که «چرا شکاک واقعی وجود ندارد؟» پاسخ نمی‌دهد؟

(۱) شک در واقعیت، مستلزم اثبات آن است. (۲) اصل واقعیت برای هر انسانی بدیهی است.

(۳) اصل واقعیت، مبدأ تحقیقات فلسفی است. (۴) همهٔ شکاکان در زندگی خود با واقعیت سروکار دارند.

۲۵۳- دربارهٔ درستی کدام عبارت، متکلمان و حکماء اسلامی اتفاق نظر دارند؟

(۱) فقط خداوند قدیم است و ماسوا همگی حادث هستند. (۲) اگر چیزی قدیم باشد، بی نیاز از علت و در حقیقت، واجب الوجود است.

(۳) معلول با صرف نظر از گذشته و حال و آینده‌اش، ذاتاً نیازمند علت است.

۲۵۴- کدام کتاب، نوعی شرح فلسفی به شمار می‌رود و برترین سعادت از نظر فارابی کدام است؟

(۱) اغراض مابعدالطبیعه - ریاست مدینهٔ فاضله (۲) رسالت جمع بین رأی دو حکیم - ریاست مدینهٔ فاضله

(۳) رسالت جمع بین رأی دو حکیم - اتصال به ملک وحی (۴) ترسیم این نکته به تحقق نتسانی دانست

ای که از دفتر عقل آیت عشق آموزی

(۱) احساس بی نیازی عارف از براهین عقلی

(۲) مقدمه بودن عقل برای نیل به عشق، نزد عارف

(۳) کدام عبارت، با نظرات سهپوری سازگار است؟

(۱) با استفاده از قاعدهٔ امکان اشرف، می‌توان از وجود ممکن اشرف، ممکن غیراشرف را نتیجه گرفت.

(۲) تفاوت‌های بی شمار موجودات با یکدیگر، به کثرت ماهیات و ویژگی‌های متنوع آن‌ها باز می‌گردد.

(۳) منظور سهپوری از مغرب کامل، همان عالم ماده است که در آن نور و ظلمت به یکدیگر آمیخته شده‌اند.

(۴) در نظام هستی، موجوداتی اشرف از انوار اسفهبدی وجود دارند که همهٔ تغییر و تحولات طبیعی را تدبیر می‌کنند.

۲۵۷- کدام عبارت درست است؟

(۱) در سفر «فی الخلق بالحق» سالک به اذن پروردگار، عوالم گوناگون را پشت سر گذاشته و به ذات حق می‌رسد.

(۲) ملاصدرا در کتاب اسفراء، مباحث صفات الهی را در مرحلهٔ «سیر من الحق الى الخلق» مورد توجه قرار داده است.

(۳) مباحث کلی وجود که زمینه‌ساز بحث توحید است، در اسفراء، با مرحلهٔ «سفر من الخلق الى الحق» مطابقت دارد.

(۴) ملاصدرا برای تأکید بر شیوهٔ ابتکاریش در فلسفه، در کتاب اسفراء، سفرهای چهارگانهٔ عرفانی را مورد بررسی قرار داده است.

۲۵۸- اگر هم «وجود» و هم «ماهیت» اعتباری باشند، کدام نتیجه به دست می‌آید؟

(۱) زیادت وجود بر ماهیت، در ذهن

(۲) بسته شدن راه شناخت واقعیات

(۴) اشتراک موجودات در اصل وجود و اختلاف ماهیات آن‌ها

۲۵۹- به ترتیب، کدام مفاهیم جزء مفاهیم اساسی فلسفه و کدام‌یک، از قصاید بدیهی است؟

(۱) جوهر و عرض؛ قوه و فعل - علت و معلول

(۲) وجود و عدم؛ علیت - امتناع تناقض

(۳) وجوب و امکان؛ امتناع تناقض - اصل هویت

۲۶۰- مهم‌ترین پیام سنت فلسفه اسلامی برای جهان امروز، کدام است؟

(۱) امکان گفت‌وگو میان اندیشه‌های گوناگون هرگز از بین نمی‌رود.

(۲) فیلسوف، همراه با آموختن، مسیر نوعی تکامل درونی را نیز طی می‌کند.

(۳) حقیقت به هیچ قوم و قبیلهٔ خاصی تعلق ندارد و محصور زمان و مکان نیست.

(۴) جدا شدن شاخه‌های مختلف علوم از هم، آرامش انسان را دچار آسیب جدی کرده است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

روان‌شناسی

- ۲۶۱- محققی به دنبال بررسی «تأثیر نوع ورزش بر میزان مشارکت جمعی دانش‌آموزان» است. این محقق قصد دارد مشارکت جمعی را به صورت دقیق اندازه‌گیری کند. موفقیت وی به چه چیزی بستگی دارد؟
- (۱) شروع با طرح مسئله
  - (۲) تعریف عملیاتی متغیر
  - (۳) گذشت زمان
  - (۴) عاطفی
- ۲۶۲- کدام عبارت صحیح است؟
- (۱) مصاحبه ساختاریافته بر پرسش‌نامه ترجیح دارد.
  - (۲) در همه پرسی‌ها معمولاً از مصاحبه بدون ساختار استفاده می‌کنند.
  - (۳) مصاحبه ساختاریافته روش بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش ویژه است.
  - (۴) وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فرد بپرسیم از مصاحبه ساختاریافته استفاده می‌شود.
- ۲۶۳- اگر پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار بدانیم در آن صورت کدام حالت تجربه می‌شود؟
- (۱) ناهمانگی شناختی
  - (۲) ادراک کنترل غلط
  - (۳) درمانگی آموخته شده
  - (۴) اسناد به عوامل پایدار بیرونی
- ۲۶۴- کدام مورد، از محدودیت‌های روش مشاهده محسوب می‌شود؟
- (۱) عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار
  - (۲) عدم آگاهی شرکت‌کنندگان در مشاهده
  - (۳) عدم موقعیت، تحت تأثیر انگیزه درونی است؟
- ۲۶۵- حل مسئله، بیانگر کدام جنبه از رشد انسان است؟
- (۱) علاقه زیاد به نظم و انضباط
  - (۲) مطالعه دقیق جهت دستیابی به بهترین نمره
  - (۳) حل مسئله، بیانگر کدام جنبه از رشد انسان است؟
- ۲۶۶- کدام موضعی و جوانی
- (۱) اجتماعی
  - (۲) اخلاقی
  - (۳) هیجانی
  - (۴) شناختی
- ۲۶۷- روان‌شناسی بر کدام مرحله از رشد انسان بیشتر تأکید می‌کند؟
- (۱) نوجوانی و نوجوانی
  - (۲) نوزادی و کودکی
  - (۳) کودکی و نوجوانی
  - (۴) تمامی مراحل رشد
- ۲۶۸- پدیده «آماده‌سازی» نشانگر کدام مورد است؟
- (۱) خوگیری مانع آگاهی کامل می‌شود.
  - (۲) برای ایجاد تمرکز، ابتدا باید توجه شکل بگیرد.
  - (۳) در روان‌شناسی، حداقل انرژی لازم برای تحریک اندام حسی را چه می‌نامند؟
  - (۴) آستانه مطلق
- ۲۶۹- اعتماد افرادی به یافته‌ها، در کدام‌یک از منابع کسب شناخت دیده می‌شود؟
- (۱) ادراک
  - (۲) احساس
  - (۳) شدت حرک
  - (۴) آستانه مطلق
- ۲۷۰- کدام عبارت، در روان‌شناسی نشانگر مفهوم «رسش» است؟
- (۱) روش علمی
  - (۲) صاحب‌نظران
  - (۳) شیوه خردگرایانه
  - (۴) روش شهودی
- ۲۷۱- پردازش مفهومی و ادراکی
- (۱) آمادگی زیستی که خود دارای برنامه رشد طبیعی است.
  - (۲) در روان‌شناسی، حداقل انرژی لازم برای تحریک اندام حسی را چه می‌نامند؟
  - (۳) توانایی‌های مرتبط با توجه، حافظه و زبان
  - (۴) رشد هیجانی که مستلزم آگاهی در هیجانات خود و اطرافیان است.
- ۲۷۲- سه مرحله اصلی حافظه، کدام است؟
- (۱) نگهداری- اندوزش- بازیابی
  - (۲) کدگذاری- یادگیری- اندوزش
  - (۳) آمادگی زیستی که خود دارای برنامه رشد طبیعی است.
- ۲۷۳- کدام مورد، نشانگر فراموشی است؟
- (۱) اطلاعات غیرواقعی
  - (۲) ناتوانی در بازیابی اطلاعات گذشته
  - (۳) کدام‌یک از گزینه‌های زیر از موانع تمرکز محسوب می‌شود؟
- ۲۷۴- یکنواختی و ثبات نسبی
- (۱) تغییرات درونی حرک
  - (۲) رمزگردانی- یادگیری- بازیابی
  - (۳) رمزگردانی- نگهداری- بازیابی
  - (۴) ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن
- ۲۷۵- بعد فراموش می‌کند کتاب را با خود به مدرسه بیاورد. در اینجا عامل فراموشی سعید، کدام است؟
- (۱) رمزگردانی نادرست
  - (۲) تداخل اطلاعات
  - (۳) گذشت زمان
  - (۴) عاطفی

۲۷۶- کدام عبارت، در خصوص «تفکر» درست‌تر است؟

- (۱) با توجه به علوم پیشرفته امروزی، بخشی از تفکر ناخودآگاه است.
- (۲) توجه بدون آگاهی باعث ایجاد تفکر بدون آگاهی می‌شود.
- (۳) هدف نهایی هر نوع تفکری دستیابی به حل مسئله است.
- (۴) کاملاً آگاهانه است و شامل تفسیر تا تصمیم است.

۲۷۷- در موضوع رديابي علامت که يكى از کارکردهای توجه است، اگر علامت غایب باشد و ما علامت را رديابي کرده و گزارش دهيم، با چه موقعیتی سروکار داريم؟

- (۱) اصابت
- (۲) هشدار کاذب
- (۳) رد درست
- (۴) از دست دادن هدف

۲۷۸- کسی که سر کار نمی‌رود و به جوایز بانک‌ها فکر می‌کند، از کدام روش مقابله استفاده می‌کند؟

- (۱) ناسازگارانه، در انتظار معجزه ماندن
- (۲) سازگارانه، در انتظار معجزه ماندن
- (۳) ناسازگارانه، منفعل بودن
- (۴) سازگارانه، منفعل بودن

۲۷۹- کدام عبارت، با توجه به نقش حافظه کاري، درست است؟

- (۱) نواقص حافظه بلندمدت را رفع می‌کند.
- (۲) به سایر اجزاي شناخت خدمت‌رساني می‌کند.
- (۳) دقیقاً همان کارکرد حافظه کوتاه‌مدت را به عهده دارد.

۲۸۰- پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری، کدام است؟

- (۱) تعارض
- (۲) فرار از ضرر
- (۳) سوگیری تأیید
- (۴) کوچک شمردن خود

مؤسسه آموزشی فرهنگی

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۸

گروه آزمایشی علوم انسانی
(خارج از کشور)

زبان و ادبیات فارسی

- ۱- پاسخ: گزینه ۳
موارد نادرست:
(۱) دستار: سربند و عمامه
(۲) غارب: میان دو کتف
- ۲- پاسخ: گزینه ۱
۳- پاسخ: گزینه ۴
موارد نادرست:
۳- استشارة: رایزنی، مشورت و نظرخواهی
۵- طیلسان: نوعی ردا
۶- کایبات: موجودات
۴- پاسخ: گزینه ۲
«استضهار» و «انتباخ» نادرست هستند و شکل صحیح آن‌ها «استظهار» و «انتبا» است.
۵- پاسخ: گزینه ۴
موارد نادرست:
(۱) ضیا ← ضیاع
۶- پاسخ: گزینه ۴
در گزینه ۴ «سباحت» (شناکردن) نادرست است و باید به شکل «صباحت» اصلاح شود.
۷- پاسخ: گزینه ۳
موضوع هر سه کتاب گزینه ۳ عرفان و تصوف است. موضوع سایر آثار:
(۱) منطق الطیر: عرفانی / کویر: حسب حال است و بیان دغدغه‌های شریعتی در مورد مسائل وجودی انسان مثل عشق، تنهایی و ... / تمہیدات: عرفانی
(۲) مثنوی معنوی: عرفانی / فیه‌مافیه: عرفانی / کویر: حسب حال است و بیان دغدغه‌های شریعتی در مورد مسائل وجودی انسان مثل عشق، تنهایی و ...
تیرانا: قطعه ادبی با مضامین فرهنگی و ادبی / تذكرة الاولیا: عرفانی / بخارای من ایل من: زندگی‌نامه
۸- پاسخ: گزینه ۱
بررسی آرایه‌ها در هر کدام از گزینه‌ها:
(۱) تلمیح: به داستان افسانه‌ای سیمرغ و اقامتش در کوه قاف اشاره دارد. / تشییه: من مانند سیمرغ کوه قاف هستم. / «کوه قاف حقیقت» اضافه تشییه‌ی است. / جناس: کوه و کو
(۲) تلمیح: ندارد. / تشییه: ندارد. / جناس: نیش و نوش
(۳) تلمیح: به زندگی حضرت مسیح علیه السلام و دم زندگی بخش او اشاره شده است. / تشییه: تو به مسیح / جناس: ندارد. (تا و با جناس نیستند).
(۴) تلمیح: به داستان حضرت خضر و آب حیات اشاره دارد. / تشییه: چشمۀ احسان اضافه تشییه‌ی است. / جناس: ندارد.
۹- پاسخ: گزینه ۲
بررسی استعاره‌های هر کدام از گزینه‌ها:
(۱) یاقوت ← لب / لؤلؤ ← دندان / گوهر ← سخن / حیاداشتن گوهر ← تشخیص و استعاره: ۴ استعاره
(۲) لؤلؤی للا ← اشک / قدم‌های خیال ← تشخیص و استعاره / چشم دریادل ← تشخیص و استعاره: ۳ استعاره
(۳) حقۀ یاقوت ← دهان / لؤلؤ ← دندان / گوهر ← سخن / دُر ← اشک: ۴ استعاره
(۴) چهۀ باغ ← تشخیص و استعاره / خوابه ← اشک خونین / دهن چشمۀ ← تشخیص و استعاره / لؤلؤ ← اشک: ۴ استعاره
۱۰- پاسخ: گزینه ۱
بررسی آرایه‌های مقابل هر کدام از گزینه‌ها:
(۱) ایهام تناسب:
پروانه: ۱- مجوز (معنی قابل قبول)، ۲- حشرۀ زیبا (معنی غیرقابل قبول و متناسب با شمع) / تشییه: «شمع روی» اضافه تشییه‌ی است.
(۲) استعاره مصرحه: ندارد (نرگس در معنی واقعی خودش به کار رفته و استعاره نیست). / کنایه: چشم و چراغ شدن کنایه از باعث زینت و افتخار جایی شدن و سرافکنده شدن کنایه از شرمnde شدن است.
(۳) تضاد: نیک و بد / حسن تعلیل: ندارد.
(۴) ایهام تناسب: ندارد. / تلمیح: به داستان شیرین و فرهاد اشاره دارد.

۱۱- پاسخ: گزینه ۴

استعاره (بیت ۵): «چشم آیام» تشخیص و استعاره دارد.

مجاز (بیت الف): آب ← اشک / سر ← چشم

حس آمیزی (بیت ۶): شیرین سخنی

اسلوب معادله (بیت ۷): دو مصراع مستقل هستند و مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است.

ایهام (بیت ب): دور از تو: ۱- در دوری از تو ۲- دور از جان تو

۱۲- پاسخ: گزینه ۱

معطوف (بیت الف): من و لعل

حذف فعل (بیت ۸): در بیت شبه جمله ندا داریم و در این نوع جملات حذف معنوی وجود دارد.

ممیز (بیت ب): هزار گونه سخن

بدل (بیت ۹): «جمله» در بیت نقش بدل دارد.

۱۳- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲ کلمه‌ای وجود ندارد که در زبان فارسی دارای «هم آوا» باشد. هم آوا در سایر گزینه‌ها:

(۱) «راح» (شراب) و «راه» هم آوا هستند. «لب» (کناره و عضو بدن) و «داد» (حق و عدل و فرباد) هم دارای هم آوا هستند.

(۲) «حور» و «هور» هم آوا هستند. «رضوان» در بیان بهشت و بهشت هم دارای هم آوا است.

(۴) «آذار» (ماه اول رومی) و «آزار» هم آوا هستند.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

باید بیت را مرتب کنیم تا نقش‌ها بهتر مشخص شوند:

اگر گردون (نهاد) هر روز، یوسفی (مفوع) را جلوه‌گر (مسند) نسازد، تا قیامت، آن حسن روزافزون (نهاد) برای خلق (مفوع)، بس است.

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

بررسی وابسته در گزینه‌ها:

(۱) دامن نسیم صبا: مضافق‌الیه مضافق‌الیه: ۱ وابسته وابسته

(۲) نشاط پاده تلخ: صفت مضافق‌الیه / نشاط پاده فنا: مضافق‌الیه مضافق‌الیه: ۲ وابسته وابسته

(۳) بند همه غم‌ها: صفت مضافق‌الیه / بند غم‌های جهان: مضافق‌الیه مضافق‌الیه: ۲ وابسته وابسته

(۴) سیب زنخدان گروه: مضافق‌الیه مضافق‌الیه / زنخدان این گروه: صفت مضافق‌الیه: ۲ وابسته وابسته

۱۶- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه ۲ فعل «هستند» استنادی است و «آغشته به خون» مسند و وندی - مرکب است.

در گزینه ۱ «کشته» مسند است ولی ساختمان آن وندی است.

در گزینه ۳ فعل «نیست» استنادی نیست و «سرمنزلی» با اینکه وندی - مرکب است ولی مسند نیست و نقش نهاد دارد. در مصراع دوم «نصیب»

مسند است ولی وندی - مرکب نیست.

در گزینه ۴ هم واژه وندی - مرکب وجود ندارد.

۱۷- پاسخ: گزینه ۳

در ایيات سؤال مگس، عنکبوت را ضعیف و ناتوان می‌پنداشد و عنکبوت پاسخ می‌دهد نیروی واقعی من را زمانی می‌بینی که گرفتارم شوی. در

میان گزینه‌ها گزینه (۳) مناسب‌تر از سایر گزینه‌ها به نظر می‌رسد.

۱۸- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک آیه سؤال و گزینه ۴ این است که «شهیدان، زنده جاوید هستند».

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) کسی که نکونام زندگی کند نام نیکش جاودان خواهدماند.

(۲) فقط منم که از ازل تا ابد عاشق هستم.

(۳) تمای وصال داشتن عاشقی که جان در راه معشوق می‌بازد.

۱۹- پاسخ: گزینه ۲

در ایيات این سؤال سخن از این است که «تنها، کسی که عاشق است محروم اسرار عشق است». در تمام گزینه‌ها این مفهوم دیده می‌شود. در

نظر طراح سؤال گزینه ۲ با بیت سؤال هم مفهوم نیست.

۲۰- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ سخن از «نایابیاری عمر انسان» است و اینکه جهان یک نفس است و مرگ حتمی. در گزینه ۱ مفهوم اصلی این است که

«زندگی واقعی در وصال است و روزگار فراق زندگی نیست.»

۲۱- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم مشترک گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ این است که «انسان نتیجه عمل خود را متناسب با آن عمل دریافت می‌کند». مفهوم گزینه ۳ «دلبستن به زیبایی‌های جهان از روی ساده‌دلی است.»

۲۲- پاسخ: گزینه ۱

در گزینه ۱ سخن از «سوختن پروانه در غم عشق» است ولی مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها «رازداری عارفانه و بی‌خبری» است.

۲۳- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ سخن از «جادوگی سخن» است و اینکه سخنور تا ابد زنده می‌ماند. در سایر گزینه‌ها مفهوم مشترک این است که «وجود مستمع، سخنور را به سخن می‌آورد.»

۲۴- پاسخ: گزینه ۲

عذر طاووس «دلبستگی او به بهشت» است که در گزینه ۲ دیده می‌شود. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به ترتیب شرح حال بلبل، باز و بط است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۴

در گزینه ۴ همانند بیت سوال مفهوم «خطا و گناه را ناگزیر دانستن» دیده می‌شود.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تشنه همه‌جا در خیالش چشمۀ آب می‌بیند.

(۲) کسی که گرسنه است به حلال و حرام نمی‌اندیشد.

(۳) فraigیر بودن عشق (کسی نیست که گرفتار عشق معشوق نیست).

ذیان عابی

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

رُسْلَان: رسولانی (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ **قومهم:** قومشان، قوم آن‌ها (رد گزینه ۳)/ **جاووههم (ب)**: برایشان آوردن (رد سایر گزینه‌ها)/ **البیّنات:** بیانات، دلایل روشن (اولاً معرفه و ثانیاً جمع است) (رد سایر گزینه‌ها)

۲۷- پاسخ: گزینه ۴

لایغْرُ: فریب نمی‌خورد (فعل مضارع است) (رد گزینه ۲)/ **يَعْلَم:** می‌داند (فعل مضارع است) (رد گزینه‌های ۱ و ۲)/ **سَرَابٌ:** سرابی (اسم نکره است) (رد گزینه ۲)/ **يَرِى فِيهَا:** در آن می‌بیند (فعل مضارع است) (رد سایر گزینه‌ها)

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

تَكْرُه: ناپسند می‌داری (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ **جَعْلَهُ خَيْرًا:** آن را خیری قرار داده است (رد سایر گزینه‌ها)/ **جَعْلَهُ شَرًّا:** آن را شری قرار داده است (رد سایر گزینه‌ها)/ **لَكَ:** برای تو (رد گزینه ۱)

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

أصْبَيْتُ: دچار شدند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)/ **الشَّعُوبُ الْمُخْتَلِفُ**: ملت‌های مختلف (معرفه) (رد گزینه‌های ۲ و ۴)/ **فِي دِينِهِمْ:** در دین‌شان (دین) مفرد است (رد گزینه‌های ۱ و ۲)/ **بِالْخَرَافَاتِ:** خرافات، خرافات (اولاً جمع و ثانیاً معرفه است). (رد سایر گزینه‌ها)/ **العَصُورُ:** عصرها، زمان‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴)/ **بَيَّنُوا:** آشکار کردند، بیان کردند، روشن کردند (فعل ماضی ساده و معلوم است) (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

كَانَ يُحْصِي: می‌شمرد (رد گزینه ۴)/ **الْطَّالِبُ التَّاجِجُ:** دانش‌آموز موفق (اولاً ترکیب وصفی و ثانیاً معرفه است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳)/ و هو یذکر: در حالی که بیان می‌کرد (جمله حالیه است و با توجه به اینکه در جمله پیش از آن فعل ماضی است، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود) (رد گزینه‌های ۲ و ۴)/ **مَشَكْلَاتِي رَا كَه از آن‌ها رهایی یافته بود** (رد گزینه ۴)

تَوْجِهُ أَعْمَالُهُ الْحَسَنَة: کارهای خوبش (در دفترچه در اثر اشتباه تایپی «کارهای خوبیش» نوشته شده است).

۳۱- پاسخ: گزینه ۲

إهْتَمَّوا ... إِهْتَمَّاً بِالْغَاءِ: بسیار توجه کنید (مفعول مطلق) (رد سایر گزینه‌ها)/ **نظَافَة:** نظافت، تمیزی (رد گزینه ۳)/ **مَهْدَدَاتُهَا:** تهدیدکنندگانش (اسم فاعل) (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

هَذَانُ التَّوْعَانُ: این دو نوع (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ (اگر بعد از اسم اشاره مثنی و جمع، اسمی که می‌آید همراه با ال باشد، اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه می‌کنیم)/ **السَّمْكُ:** ماهی (رد گزینه‌های ۲ و ۳)/ **كُلُّ مِنْهُمَا:** هریک از آن‌ها (آن دو) (رد گزینه ۲)/ **يَعِيشُ عِيشَةً:** به گونه‌ای (طوری) زندگی می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ **تَعْجِبَنَا:** ما را به شگفتی و می‌دارد، تعجب ما را برمی‌انگیزد (رد گزینه ۴)

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

بررسی خطاهاي ساير گزينهها:

(۲) کلام: سخن (مفرد است)/ تستمعوا ... إستماعاً: حتماً ... گوش کنید، گوش فرا دهید («إستماعاً» مفعول مطلق تأکیدی است.

(۳) سأقرأ: خواهم خواند (فعل مستقبل است)

(۴) لا تأخذون منها إلا العبرة المؤثرة: که از آنها فقط عبرت تأثیرگذار می‌گیرید (اولاً «العبرة» مفرد است و ثانياً با توجه به اینکه مستثنی منه محدود است و جمله پیش از «إلا» منفی است، در ترجمه از تأکید «فقط» استفاده می‌شود، چون اسلوب حصر وجود دارد.)

۳۴- پاسخ: گزینه ۴

تَعَبٌ: رنجی (نکره است)/ لا يحصلون: به دست نمی‌آورند (فعل مضارع منفی است)

۳۵- پاسخ: گزینه ۱

جمله شرطی با ارادت شرط می‌آید. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ سخن گفتن: الكلام (رد سایر گزینه‌ها)/ خطأ: الخطأ («الخطايا» به معنای «گناهان است) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)/ غالباً: غالباً (رد گزینه‌های ۲ و ۴)/ فعل شرط «تفکر» و جواب شرط «سلام» در گزینه‌های ۲ و ۴ از نظر جنسیت و صیغه با هم مطابقت ندارند/ فعل «يفكّر» با «أن تكلّم» در گزینه ۳ از نظر جنسیت و صیغه مغایرت دارد/ همچنین حرف «قد» قبل از مضارع «قد يسلم» به معنی «گاهی» است که در عبارت فارسی معادلی ندارد.

■ ترجمة متن:

دادوستد با سکه‌ها به عصر روم بازمی‌گردد! عملیات خرید و فروش قبل از آن به صورت تبادل کالا به کالا بود و این روش خالی از دشواری و اتلاف وقت نبود، بعد از آن سکه‌ها جایگزین آن شدند! ارزش سکه‌ها متناسب با وزن آنها بود، در روم دینار، درهم و سکه‌های دیگری وجود داشت؛ اما دینار، قطعه‌ای طلایی که وزنش یک مثقال است و روی آن تصویر پادشاه زده می‌شد! و درهم قطعه‌ای از نقره که وزن آن میان ۱۰ تا ۲۰ قیراط مختلف است، سکه‌های دیگر قیمت‌شان کمتر و جنس‌شان متفاوت است! بعد از مدتی دادوستد با سکه‌های رومی در حکومت اسلامی غیررسمی شد و بعد از اختلاف شدید میان دو دولت، سکه‌های اسلامی ضرب شد!

۳۶- پاسخ: گزینه ۳

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) مسلمانان به علت اینکه ضرب سکه در اختیار دولت روم بود ضرب سکه نکردند!

(۲) همه ملت‌ها بر اساس علاقه و قدرتشان به آسانی سکه‌های ایشان را می‌سازند!

(۳) ملت قوى ملتی است که هرچه به آن نیاز دارد می‌سازد!

(۴) اگر ملتی از سکه (پول) ملت دیگری استفاده کند، قدرتش کم نمی‌شود!

۳۷- پاسخ: گزینه ۱

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) تصویر پادشاه فقط بر روی دینار ضرب می‌شود!

(۲) سکه‌ها را جز طلا یا نقره نمی‌یابیم!

۳۸- پاسخ: گزینه ۲

تبادل کالا به سکه (پول) سخت است؛ زیرا ...

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) تطبیق اشیاء وقت زیادی از ما می‌گیرد!

(۳) به واسطه تبادل نمی‌توان ارزش کالا را تعیین کرد!

۳۹- پاسخ: گزینه ۱

چرا مسلمانان معامله‌شان را با سکه‌های رومی ترک کردند؟ زیرا ...

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) سکه‌های اسلامی اعتبارشان را از دست دادند!

(۳) این سکه‌ها در حکومت اسلامی غیررسمی شد!

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطاهاي ساير گزينهها:

(۱) معرف ← مبني

(۲) حروفه الأصلية: «ص ح ب» ← حروفه الأصلية: «ص ب ح»

(۴) للمخاطب ← للغائب

۴۱- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) لازم ← متعدد / معلوم ← مجہول

۲) للمخاطب ← للغائبة

۴) للمخاطب ← للغائبة

۴۲- پاسخ: گزینه ۲

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) حروفه الأصلية: «خ ف ل» ← حروفه الأصلية: «خ ل ف»

۳) معرفة ← نكرة

۴) مبني ← معرب

۴۳- پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۳: العشرين ← العشرين / عاملاً ← عاملاً

۴۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه گزینه‌ها:

۱) داروخانه‌دار: مکانی که بیماران برای خریدن داروها به آن می‌روند! ✗

۲) کولر: وسیله‌ای برای سرد و تهیز کردن هوا در فصل تابستان! ✓

۳) قطحه‌های زمین: تکه‌هایی از ابر که از آن در فصل زمستان باران می‌بارد! ✗

۴) کارت پستال: ما به هنگام سفر با اتوبوس یا قطار یا هوایپما به آن نیاز داریم! ✗

۴۵- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۴: «الحسنى» اسم تفضیل مؤنث است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) أَكْرَم ← فعل مضارع از باب «إفعال»

۲) أَعْلَم ← فعل مضارع متكلّم وحده

۳) كلمه‌ای شبیه اسم تفضیل در این گزینه وجود ندارد.

۴۶- پاسخ: گزینه ۴

اگر اسم نکره‌ای در جمله با «ال» تکرار شود در تکرار با «ال» معنای «این» یا «آن» به جمله اضافه می‌شود.

در گزینه ۴ کلمه «قلب»، اول به صورت نکره سپس به صورت معرفه آورده شده است.

ترجمه عبارت: پروردگارا، به تو از قلبی که فروتنی نمی‌کند، پناه می‌برم، گویا آن قلب از پروردگارش دور می‌شود.

۴۷- پاسخ: گزینه ۳

گزینه ۳: «حضرن» مجرور به حرف جر است و تأکید فعل نمی‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) أَعْطَى- إِعْطَاءً

۲) يُصَدِّقَ- تصدیقاً

۴) غرس- غَرْسًا

۴۸- پاسخ: گزینه ۱

در این گزینه «مسرورین» خبر «أصبح» و منصوب است و حال نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) محکمة ← حال

۳) و هو مضر للطبيعة ← جملة حالیه

۴) و هو يفهمها ← جملة حالیه

۴۹- پاسخ: گزینه ۲

جمله قبل از «إلا» در گزینه ۲ نیاز به مفعول دارد که مفعول آن همان مستثنی منه ذکر نشده در عبارت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱ «شيء»، گزینه ۳ «أحد» و گزینه ۴ «أكثُرُ النَّاسِ» مستثنی منه هستند.

۵۰- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اسم «ال» دار نمی‌تواند بدون «أيتها» یا «أيتها» منادی قرار بگیرد.

۲) منادی غیر مضارف باید به صورت مرفوع بیاید.

۴) «المزارع» مذکر است و باید با «أيتها» بیاید.

دین و زندگی

۵۱- پاسخ: گزینه ۳

قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد بر پایه پذیرش «من ثابت» بنا شده‌اند. اگر از شخصی که بیست سال قبل کتابی نوشته یا یک قانون علمی را کشف کرده یا خدماتی به جامعه عرضه نموده است، اکنون تجلیل می‌کنیم و یا اگر کسی را که بیست سال قبل، به جنایتی دست زده و اکنون دستگیر شده است، محکمه و مجازات می‌کنیم، بدان جهت است که آنان را همان انسان بیست سال قبل می‌دانیم، گرچه سنبه از آنان گذشته و ظاهرشان تغییر کرده است.

۵۲- پاسخ: گزینه ۴

■ امام هفتم ما شیعیان- حضرت امام موسی کاظم علیه السلام- به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانت را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعلق کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و ...». ■ انسان، ابتدا درباره هر کاری که می‌خواهد انجام دهد، تفکر می‌کند و اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد

۵۳- پاسخ: گزینه ۲

عدم پیروی از دستورات خداوند و روی آوردن به گناهان و بدی‌ها، نشانه عدم صداقت در دوستی با خداست که نتیجه آن نشستن غبار ذلت بر روی گناهکاران خواهد بود و آیه **(وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءٌ سَيِّئَةً بِمِثْلِهَا وَتَرْهِقُهُمْ ذَلَّةً)** مؤید آن است.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

پیامبر اکرم علیهم السلام می‌فرماید: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّنَعَّكِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدرَتِهِ»: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.

۵۵- پاسخ: گزینه ۱

تقدیرات و قانونمندی‌ها هم لازمه کار اختیاری انسان و هم جهت‌دهنده و محدود‌کننده آن است.

۵۶- پاسخ: گزینه ۲

این مطلب از کتاب دهم ۹۶ که منبع کنکور ۹۹ می‌باشد، حذف شده است.

۵۷- پاسخ: گزینه ۳

آیه **(لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ يَنْذِلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَيِّنُهُمْ وَيَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَ إِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ)** عبارت **(بِعَلِيهِمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ)** مسئولیت مرجعیت دینی پیامبر علیهم السلام تبیین می‌نماید.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳

■ خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.

■ در آیه شریفه **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ وَ أَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ)** منظور از اولی‌الامر، دوازده امام معصوم هاشم می‌باشد که اطاعت از آن بزرگواران، راه رسیدن به رستگاری می‌باشد.

۵۹- پاسخ: گزینه ۳

در آیه **(هَتَنِي إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلَى أَعْمَلِ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ كُلًا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ)** کسانی که اعمال صالح را در دنیا ترک کرده‌اند: **(لَعَلَى أَعْمَلِ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ)** مشرکان و کافرانند که از خداوند درخواست فرست برای جبران اعمال صالحی که انجام نداده‌اند را می‌کنند.

۶۰- پاسخ: گزینه ۴

بدکاران در روز قیامت سوگند دروغ می‌خورند تا شاید خود را از مهله‌که نجات دهنند. در این حال، خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند و اعضا و جواهر آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند و علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.

۶۱- پاسخ: گزینه ۲

افراد زیرک، با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند؛ هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده درست می‌کنند و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک تر می‌کنند و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌سازند که آیه **(مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ)** در بردارنده این مفهوم است.

۶۲- پاسخ: گزینه ۲

امام علی علیهم السلام می‌فرماید: «مَنْ كَثَرَ فِكْرَهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهِ: کسی که درباره معاصی زیاد فکر کند، گناهان او را به سوی خود می‌کشانند.» حضرت عیسی علیهم السلام در سخنی با حواریون فرمود: «موسی بن عمران به شما دستور داد که زنا نکنید، اما من به شما فرمان می‌دهم که حتی فکر زنا را نیز به خاطر نیاورید، چه رسد به اینکه آن عمل را انجام دهید. زیرا هر کس که فکر آن را بکند مانند کسی است که در ساختمانی آتش روشن کند که در این صورت دود آتش، خانه را سیاه می‌کند، گرچه ظاهر خانه سالم است.»

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

■ علت طرد همیشگی شیطان از درگاه خداوند: اطاعت نکردن از فرمان خدا برای سجده بر انسان.

■ راه شکست شیطان در کلام امام عصر ع: «هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد.»

۶۴- پاسخ: گزینه ۴

تبوه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند.

۶۵- پاسخ: گزینه ۱

امیرمؤمنان علی ع فرمودند: «ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی؛ و نیز ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی کنی.»

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

اگر تلاش کنیم روزبه روز نماز را با کیفیت بهتر و رعایت آداب آن انجام دهیم (اقم الصلاه)، به زودی تأثیر آن را که بازدارندگی از زشتی‌ها و گناهان است، خواهیم دید.

۶۷- پاسخ: گزینه ۴

■ آیه وَمِنْ أَيَّاتِهِ أُنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أُرْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ لَبَّيْكُمْ مَوْدَةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَنَفَّغُرُونَ و از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرارداد. همانا در این

مورد نشانه‌هایی است، برای کسانی که تفکر می‌کنند). میان آرامش میان همسران با انس و هم صحبتی است.

■ برای اینکه آرامش ناشی از انس و هم صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن به مودت و رحمت اشاره می‌کند.

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

امام علی ع در عهدنامه مالک اشترمی فرماید: «در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن؛ زیرا سخن چین در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خیانتکار است.»

۶۹- پاسخ: گزینه ۱

■ دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر ع نیست؛ بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است.

■ امام عصر ع در نامه‌ای به شیخ مفید می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»

۷۰- پاسخ: گزینه ۳

رسول خدا صلوات الله عليه و آله و سلم تلاش کرد جامعه‌ای بنا نهاد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند که آیه شریفة (وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبُّنَا آئُنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ) مؤید آن است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۴

در حوزه سوم برنامه‌ریزی برای تحقق تمدن اسلامی (تحکیم پایه‌های جامعه خود) اقدام دوم، همراه کردن سایر افراد جامعه با خود است که آیه وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ میان آن است.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

پذیرش عقاید رهبران کلیسا در باره هر موضوعی، حتی موضوعات علمی، ضروری بود و مخالفت با آن کفر تلقی می‌شد. به عقل و عقلانیت کمتر توجه می‌شد و این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می‌شود.

۷۳- پاسخ: گزینه ۱

■ پیامبر صلوات الله عليه و آله و سلم فرمودند: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب‌نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد، وی را مجازات می‌کردند.»

■ آیه (لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُولَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ: به راستی که پیامبرانمان را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد بrixیزند) به اجرای عدالت توسط مردم به کمک پیامبران اشاره دارد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۳

■ اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود، نخریدن آن واجب است.

■ ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی: (وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا: خداوند هرگز راهی برای سلطه کافران بر مؤمنان قرار نداده است).

۷۵- پاسخ: گزینه ۴

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا رمضان آینده عمداً قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مد (قریباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: کاترین درس را به کلاس به خوبی یک معلم با تجربه توضیح داد.

توضیح: در این سؤال نیاز به صفت برابری داریم و چون فعل **explain** یک فعل غیربربطی است، نیاز به قید داریم نه صفت.

۷۷- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: من موفق نشدم که پروفسور را ملاقات کنم صرفاً به خاطر اینکه من چند دقیقه بعد از اینکه پروفسور رفته بود، رسیدم.

توضیح: به علت اینکه جمله گذشته است و قید **after** در این تست نشان می‌دهد که عمل بعد از آن زودتر (قبل‌تر) از ماضی ساده رخ داده است، پس ماضی بعید و گزینه ۴ درست است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: نولده (Nolde) ذکر می‌کند که در اول فوریه ۱۸۹۳ در صحراي شمال هیل (Hail) دما کمی قبل از غروب آفتاب ۷۸ درجه بود و یک ربع بعد به ۱۸ درجه کاهش یافت.

توضیح: در این سؤال در نهایت به روز ما کار داریم نه ماه و نه سال؛ لذا حرف اضافه **on** درست است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: من کاملاً مطمئنم که جنیفر همین کار را به‌طور متفاوتی انجام می‌داد اگر او جای تو بود.

توضیح: این تست شرطی نوع دوم است به‌دلیل فعل کمکی ناقص (**Modal**) که در جمله آمده است؛ لذا جلوی **if** بایستی ماضی ساده بیاید و در شرطی نوع دوم چون غیرمحتمل است برای تمام فاعل‌ها از **were** استفاده می‌شود.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: ما این بار برنده نشدیم، ولی هرگز نامید نمی‌شویم و زندگی می‌کنیم تا یک روز دیگر **مبارزه** کنیم.

(۱) مبارزه کردن، جنگیدن (۲) بالا آمدن، برخاستن (۳) از دست دادن، گم کردن (۴) دفاع کردن

۸۱- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: ماشین **با**ستی **عوض می‌شد** چون قدیمی بود و دیگر شرایط کار کردن را نداشت.

(۱) تبدیل کردن، گرویدن (۲) جایگزین کردن، عوض کردن (۳) توسعه دادن، گسترش دادن (۴) پیشگیری کردن

۸۲- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: این شرکت تجاری به یک منشی **دو**بازانه نیاز دارد، یک منشی که بتواند زبان عربی را در کنار زبان مادری خود صحبت کند.

(۱) آشنا (۲) دو^بانه (۳) متوسط، میانی (۴) سخت‌کوش

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: حرکت بدن یک **وسیله ارتباطی** است، در واقع عنصر غیرگفتاری ارتباط به شمار می‌آید.

(۱) منشأ، اصل (۲) نتیجه (۳) ابزار، وسیله، شیوه

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: مادر حسن وقتی او دو سالش بود، **مُرد** و او در واقع توسط پدرش تنها^ی بزرگ شد.

(۱) بزرگ کردن، پرورش دادن (۲) وابسته بودن (۳) مشغول کار خود بودن (۴) مراقب بودن

۸۵- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: یک گروه با توضیح داده شده **راضی شد**، اما گروه دیگر تقاضای توضیحات بیشتر کرد.

(۱) آماده برای (۲) مجدوب در، شیفته (۳) نامطمئن از (۴) راضی از

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: با در نظر گرفتن تمام عادت‌های ناسالمش، جای **تعجب** است که آن قدر عمر کرده است.

(۱) تعجب، شگفتی (۲) نگرانی (۳) گنج، خزانه (۴) سند، مدرک

۸۷- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: خیلی از مردم سراسر دنیا نلسون ماندلا را به عنوان یک انسان عاقل در نظر می‌گیرند و به او خیلی زیاد احترام می‌گذارند.

(۱) پیشنهاد دادن، ارائه دادن (۲) به یاد انداختن (۳) وقف کردن، اختصاص دادن (۴) احترام گذاشتن

■ ترجمة Cloze Test ■

آیا هرگز هوس سبزی خاصی را در زمانی نامناسب از سال کرده‌اید؟ آیا شده که بعد از یک روز طولانی به خانه برگردید و **فهمید** که برای شامتان اصلًا سبزی ندارید؟ این داستان برای من اتفاق افتاده است. من از **خوردن** سبزیجات با شام لذت می‌برم. شام، بدون سبزیجات مناسب داخل بشقابم چیزی کم دارد، ولی انگار هر وقت می‌خواستم یک نوع از سبزی خاص داشته باشم، همیشه زمان نامناسب و نادرستی بود. خب دیگر نه! من شروع کرده‌ام به فریز کردن سبزیجات خودم و خوشحالم که بگوییم حالا سبزیجات **مودعلاقه‌ام** را در طول سال دارم، جدا از پولی که صرفه‌جویی کرده‌ام. فریز کردن سبزیجات برای بیشتر آدم‌ها به نظر یک **فرایند پیچیده** و زمان بر است، هرچند که واقعاً خیلی ساده است. شما لازم است بدانید که کدام نوع از سبزیجات قابل فریز کردن است. چطور باید آن‌ها را آماده کنید و چگونه آن‌ها را در آب بجوشانید.

۸۸- پاسخ: گزینه ۳

۱) اعتقاد داشتن

۲- پاسخ: گزینه ۲

توضیح: بعد از فعل enjoy همواره فعل دوم ing می‌گیرد.

۳- پاسخ: گزینه ۱

۱) اشتباہ، نامناسب

۲- پاسخ: گزینه ۳

۱) وسیع، پهن

۴- پاسخ: گزینه ۴

توضیح: پشت اسم نیاز به صفت داریم و تنها گزینه‌ای که صفت است، گزینه ۴ است.

■ ترجمه درک مطلب ۱:

گفته می‌شود که نزدیک ۴۰٪ جمعیت دنیا از رسانه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند و خیلی از این میلیاردها کاربر شبکه‌های اجتماعی نگاهشان به تأثیرگذارها است تا کمکشان کنند تصمیم بگیرند چه بخوبی و از چه مُدی بپیوی کنند. بنابراین تأثیرگذار کیست و ما چطور یکی از آن‌ها می‌شویم؟

یک تأثیرگذار شخصی است که می‌تواند بر تصمیم‌های تعقیب‌کنندگانش به عنلت ارتباطی که با مخاطب خود دارد و دانشی که در یک حوزه خاص (مثلًاً مد، سفر یا فناوری) دارد، تأثیر بگذارد. تأثیرگذاران اغلب افراد تعقیب‌کننده زیادی دارند که به دقت به نظراتشان توجه می‌کنند. آن‌ها این قدرت را دارند تا کاری کنند مردم چیزهایی را بخوبی و اکنون به عنوان یک راه ارتباطی مستقیم به دل مشتریان، مورد توجه شرکت‌های زیادی قرار گرفته‌اند. برندها اکنون از تأثیرگذاران قدرتمند می‌خواهند تا محصولاتشان را بازاریابی کنند. وقتی بعضی از تأثیرگذاران ۲۵۰۰۰ دلار برای پست کردن یک شبکه اجتماعی تقاضا می‌کنند، تعجبی ندارد که بیشتر و بیشتر آدم‌ها علاقه‌مند شوند که آن‌ها نیز تأثیرگذار شوند. اگر شما هم یکی از این افراد علاقه‌مند هستید، پس این پنج نکته (توضیح) می‌تواند به دردتان بخورد.

اول حوزه کاری خودتان را انتخاب کنید. حوزه‌ای که شما در آن بیشتر اطلاعات و سرورشته را دارید، کدام است؟ از حرف زدن در مورد چه چیزی بیشتر هیجان‌زده می‌شوید؟ حوزه مشخصی را که بیشتر به آن علاقه‌مند هستید پیدا کنید و آن را بسط دهید. بعد، رسانه خود را انتخاب کنید و یک شرح حال مختصر از خودتان بنویسید. این روزها بیشتر تأثیرگذاران و بلاگ‌نویس و میکرو‌بلاگ هستند. مشخص کنید که کدام رسانه (مثلًاً و بلاگ شخصی، اینستاگرام یا اسنپ‌چت) بهترین راه برای ارتباط با تعقیب‌کنندگان شما است و در مورد حوزه کاری خود صحبت کنید. وقتی این کار را کردید، یک شرح حال بسیار جذاب بنویسید که شما و حوزه تخصصی شما را به‌شکلی جالب و منحصر به‌فرد توصیف کنند. مطمئن شوید که افرادی که شرح حال شما را می‌خوانند حتماً بخواهند که شما را تعقیب کنند.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: موضوع پاراگراف دوم توصیف این است که تأثیرگذار کیست.

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: از متن استنباط می‌شود که مردم بیشتری دوست دارند که تأثیرگذار باشند، چون از این راه آن‌ها می‌توانند مقدار قابل توجهی بول دریافت کنند.

۹۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: طبق متن حوزه کاری یک تأثیرگذار چیست؟ حوزه‌ای که او در آن سرورشته دارد.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: از کدام گزینه زیر به عنوان یک رسانه در پاراگراف ۳ اسم برد نمی‌شود؟ شرح حال

■ ترجمه درک مطلب ۲:

در آغاز هر سال جدید، خیلی از ما به خودمان قول می‌دهیم که چند مرتبه مشخص در هفته به باشگاه برویم، بدويم، در کلاس ورزشی شرکت کنیم و ...، اما برای خیلی از ما سخت است که ورزش را در زندگی خود بگنجانیم، یا خوب شروع می‌کنیم و بعدش آن را کنار می‌گذاریم. کلیدش شاید پیدا کردن نوع مناسب تمرين و ورزش برای شما باشد. به هر حال، اگر نهایتاً کاری را بکنیم که از آن لذت می‌بریم و بتوانیم نتایج مثبت آن را مشاهده کنیم، احتمال بیشتری وجود دارد که آن را بیشتر از چند هفته انجام بدھیم. مطالعات نشان می‌دهد که بازه شش‌هفته‌ای لازم است تا یک عادت شکل بگیرد، پس وقتی بتوانیم شش‌هفته‌ای این کار را ادامه بدھیم، احتمالش هست که ورزش تبدیل به بخشی از برنامه روزانه زندگیمان شود که دیگر در مورد آن تردید نمی‌کنیم، ولی چه ورزشی برای شروع شما مناسب است؟

در ابتداء، شما بایستی متوجه شوید که هدفتان چیست؟ آیا بیشتر علاقه دارید که استرس را از خود دور کنید یا می‌خواهید سالم‌تر شوید؟ اگر هدف مهم شما استراحت است، از خودتان بپرسید که آیا می‌خواهید این کار را با تحرک زیاد انجام دهید که در این حالت شاید یک نوع ورزش بر پایه ورزشی مثل مشتزنی به دردتان بخورد. اگر مدل آرام‌تری دارید، اگر مدل آرام‌تری دارید، می‌توانید ورزشی را انتخاب کنید که به تنهایی انجام دهید مثل پیاده‌روی، انجام باغبانی یا انتخاب یک پیاده‌روی سریع روزانه در اطراف خانه. اگر بیشتر علاقه‌مند به کار کردن با بقیه هستید، می‌توانید به یک کلاس تنیس یا آماده‌سازی جسمانی یا تای‌چی بروید که همه آن‌ها برای نرمش دادن و تقویت کردن ماهیچه‌هایتان طراحی شده‌اند و در کنارش این فایده را هم دارد که ذهن شما را آرام می‌کند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: متن ادعا می کند که خیلی از افراد که در آغاز هر سال به خودشان قول می دهد نوعی ورزش را شروع کنند، نمی توانند به قول خود عمل کنند.

۹۸- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه: در مجموع قصد این متن است که به مردم کمک کند تا ورزش مناسب را برای خودشان انتخاب کنند.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: متن تمام موارد زیر را به عنوان آثار مثبت عضو شدن در کلاس تای چی اشاره می کند به جزء ریلکس کردن.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: طبق متن انجام ورزش می توانند تبدیل به یک عادت شود، اگر شخصی که آن را انجام می دهد به مدت شش هفت به انجام آن ادامه بدهد.

(یافته)

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱

مخرج ها را تجزیه کرده و بعد مخرج مشترک می گیریم:

$$\begin{aligned} \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1}{a+2b} - \frac{1}{a-2b} &= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{1(a-2b)}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{1(a+2b)}{(a-2b)(a+2b)} \\ &= \frac{2a}{(a-2b)(a+2b)} + \frac{a-2b}{(a+2b)(a-2b)} - \frac{a+2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2a+a-2b-a-2b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2a-4b}{(a-2b)(a+2b)} = \frac{2(a-2b)}{(a-2b)(a+2b)} \\ &= \frac{2}{a+2b} \end{aligned}$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲

$x = 1$ را در معادله قرار می دهیم و معادله به دست آمده را حل می کنیم:

$$\frac{4}{a-2x} + \frac{a}{x+1} = \frac{a}{x} \xrightarrow{x=1} \frac{4}{a-2} + \frac{a}{2} = \frac{a}{1}$$

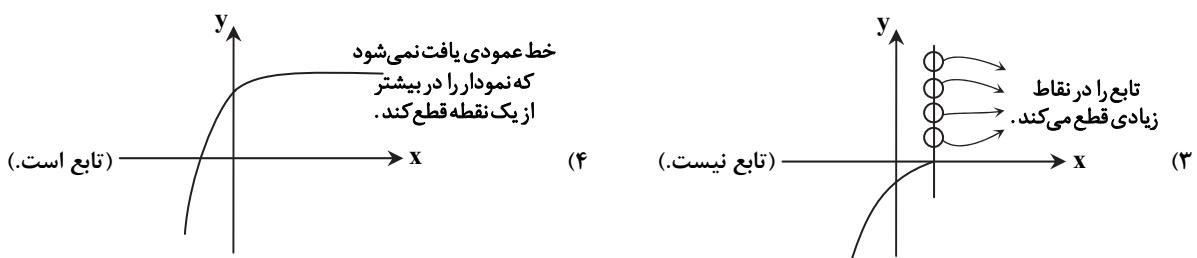
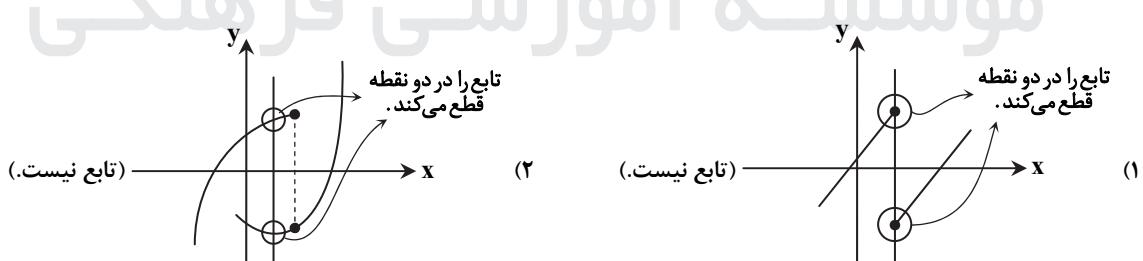
دو طرف تساوی را در $(a-2)2$ ضرب می کنیم:

$$2(a-2) \frac{4}{a-2} + (a-2) \frac{a}{2} = 2(a-2)a \Rightarrow 8 + a^2 - 4a = 2a^2 - 4a \Rightarrow a^2 - 4a - 8 = 0$$

$$\xrightarrow[\text{جمله مشترک}]{\text{تجزیه با اتحاد}} (a-4)(a+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ a = -2 \end{cases}$$

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

اگر خطی موازی محور y ها پیدا شود که نمودار را در بیشتر از یک نقطه قطع کند، آن نمودار مربوط به یک تابع نیست.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳

تابع سود را تشکیل می‌دهیم:

$$P(x) = \left(\frac{-1}{3}x^2 + 28x \right) - (16x + 55) \Rightarrow P(x) = \frac{-1}{3}x^2 + 12x - 55$$

x را حساب می‌کنیم:

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{\frac{-12}{-2}}{\frac{3}{3}} = \frac{36}{2} = 18$$

x = 18 را در تابع سود قرار می‌دهیم:

$$P(18) = \frac{-1}{3}(18)^2 + 12(18) - 55 = -108 + 216 - 55 = 52$$

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲

داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

تعداد داده‌ها ۱۲ تا است. میانگین دو داده وسط، میانه است:

$$Q_2 = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده ششم}}{2} = \frac{11+12}{2} = 11.5$$

میانه نیمة اول و نیمه دوم داده‌ها که همان چارک اول و سوم هستند را مشخص می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} \text{نیمة اول} \\ \overbrace{7, 8, 9}^{\downarrow} \quad \overbrace{10, 10, 11}^{\downarrow} \\ Q_1 = \frac{9+10}{2} = 9.5 \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{نیمه دوم} \\ \overbrace{12, 14, 15}^{\downarrow} \quad \overbrace{17, 18, 18}^{\downarrow} \\ Q_2 = \frac{15+17}{2} = 16 \end{array}$$

داده‌های بین چارک اول و سوم عبارتند از:

میانگین این داده‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{10+10+11+12+14+15}{6} = \frac{72}{6} = 12$$

انحراف معیار برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{(10-12)^2 + (10-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (15-12)^2}{6}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{4+4+1+0+4+9}{6} = \frac{22}{6} = \frac{11}{3} = 3.67 \Rightarrow \sigma = \sqrt{3.67} = 1.9$$

تذکر: $4^2 = 16$ و $3^2 = 9$ و $2^2 = 4$ و $1^2 = 1$

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۴

نمودار رسم شده، نمودار تابع $y = |x|$ است که a واحد به سمت راست و سپس b واحد به پایین رفته است، پس ضابطه آن باید به صورت $y = |x-a|-b$ باشد (a و b مثبت‌اند). فقط ضابطه گزینه ۴ به این صورت است.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۱

$$f\left(\frac{-1}{2}\right) = 2\left[\frac{-1}{2}\right] + \left[-\left(\frac{-1}{2}\right)\right] = 2(-1) + \left[\frac{1}{2}\right] = -2 + 0 = -2$$

$$f\left(\frac{3}{2}\right) = 2\left[\frac{3}{2}\right] + \left[-\frac{3}{2}\right] = 2\left[\frac{1}{2}\right] + \left[-\frac{1}{2}\right] = 2 + (-2) = 0$$

$$f\left(\frac{-1}{2}\right) + f\left(\frac{3}{2}\right) = -2 + 0 = -2$$

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۳

اول دامنه g × f را حساب می‌کنیم:

حالا در ۱، $x = 2$ و $x = 3$ ، مقدار تابع $g \times f$ را حساب می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} (g \times f)(1) = g(1) \times f(1) = 8 \times 2 = 16 \\ (g \times f)(2) = g(2) \times f(2) = 3 \times 4 = 12 \\ (g \times f)(3) = g(3) \times f(3) = 2 \times 3 = 6 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{بود}} R_{g \times f} = \{16, 12, 6\}$$

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۳

اول یکان را برمی‌کنیم. چون می‌خواهیم عددمان فرد باشد، یکان باید ۱ یا ۷ باشد:

$$\frac{2}{\text{یکان}} \times \frac{\text{هزارگان}}{\text{دهگان}} \times \frac{\text{صدگان}}{\text{دهگان}} \times \frac{\text{هزارگان}}{\text{دهگان}} \times \frac{2}{\text{یکان}}$$

بعد از رقم سمت چپ شروع به پر کردن می‌کنیم:

$$\frac{5}{\text{یکان}} \times \frac{4}{\text{هزارگان}} \times \frac{3}{\text{دهگان}} \times \frac{2}{\text{هزارگان}} \times \frac{2}{\text{یکان}} = ۲۴۰$$

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴

متهم پیشامد «جمع دو عدد تاس کمتر از ۱۰ باشد»، پیشامد «جمع دو عدد تاس ۱۰، ۱۱ یا ۱۲ باشد» است.

$$\underbrace{\hspace{1cm}}_{A'} \quad \underbrace{\hspace{1cm}}_{A}$$

پیشامد متهم را می‌نویسیم:

$$A' = \{(4,6), (5,5), (6,4), (5,6), (6,5), (6,6)\}$$

مجموع = ۱۰   مجموع = ۱۱   مجموع = ۱۲

فضای نمونه هم دارای $6 \times 6 = 36$ عضو است، پس احتمال وقوع A' برابر است:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

در نتیجه:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{6} = \frac{5}{6}$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ ، یعنی هر جمله برابر است با مجموع دو جمله قبلی اش اگر جملات اول و دوم برابر ۱ باشند، داریم:

$$\begin{array}{ccccccccc} 1+1 & 2+3 & 5+8 & 13+21 & 34+55 \\ \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \\ 1,1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, \boxed{89} \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 1+2 & 2+5 & 8+13 & 21+34 & \text{جملهیازدهم} \end{array}$$

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۲

اعداد به صورت رو به رو هستند:

$$\overbrace{\hspace{1cm}}^{\text{تعداد}} \quad \overbrace{\hspace{1cm}}_{-3} \quad \overbrace{\hspace{1cm}}_{-3}$$

$$150, 147, 144, \dots$$

با یک دنباله حسابی ۳۵ جمله‌ای طرفیم که جمله اول آن $a_1 = 150$ و اختلاف مشترک آن $d = -3$ است.

مجموع آنها را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_n = \frac{35}{2}(2(150) + (35-1)(-3)) \Rightarrow S_n = \frac{35}{2}(300 - 102) = \frac{35}{2} \times 198 = 35 \times 99 = 3465$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۳

به کمک جمله عمومی، n را پیدا می‌کنیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow 7 = 224 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \frac{7}{224} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^5 = \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow n-1=5 \Rightarrow n=6$$

حالا مجموع ۶ جمله اول یک دنباله هندسی با $a_1 = 224$ و $r = \frac{1}{2}$ را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_6 = \frac{224\left(1-\left(\frac{1}{2}\right)^6\right)}{1-\frac{1}{2}} = \frac{224\left(1-\frac{1}{64}\right)}{\frac{1}{2}} = \frac{224 \times \frac{63}{64}}{\frac{1}{2}} = \frac{7}{2} \times \frac{63}{32} = 7 \times 63 = 441$$

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۴

همه اعداد را به صورت توان دار با پایه ۲ می نویسیم:

$$2^{-\frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{16} \times \left(\frac{1}{4}\right)^{-0/5} = 2^{-\frac{1}{3}} \times \sqrt[3]{2^4} \times (2^{-2})^{-0/5} = 2^{-\frac{1}{3}} \times 2^{\frac{4}{3}} \times 2^1 = 2^{\left(-\frac{1}{3} + \frac{4}{3} + 1\right)} = 2^2 = 4$$

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

پارامتر یک مشخصه عددی مربوط به جامعه است که مقداری ثابت دارد.

آماره یک مشخصه عددی مربوط به نمونه است که مقداری متغیر دارد. (چون نمونه ها می توانند عوض شوند.)

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۳

برای گزاره های هر چهار گزینه، جدول ارزش گذاری می نویسیم. هر کدام که ستون نهایی مربوط به گزاره سمت چپ و گزاره سمت راست یکسان شد جواب است.

*	*	*	*	*																																
(۱)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
*	*	*	*	*																																
(۲)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
*	*	*	*	*																																
(۳)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
*	*	*	*	*																																
(۴)	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> <tr><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td><td style="text-align: center; vertical-align: middle;">۰</td></tr> </table>	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
۰	۰																																			
*	*	*	*	*																																

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱

هر نقطه ای روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشد، مؤلفه اول و دومش یکسان است:

$$(n^2 - 3n, 4) \Rightarrow n^2 - 3n = 4 \Rightarrow n^2 - 3n - 4 = 0 \Rightarrow (n-4)(n+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \\ n = -1 \end{cases}$$

$$(20, n^2 + n) \Rightarrow n^2 + n = 20 \Rightarrow n^2 + n - 20 = 0 \Rightarrow (n+5)(n-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = -5 \\ n = 4 \end{cases}$$

پس n باید -4 باشد و نقطه سوم به صورت $(1, m+4)$ در می آید و داریم:

$$1 = m + 4 \Rightarrow m = -3$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۲

اول شاخص بهای این سه کالا را حساب می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \text{شاخص بهای سه کالا} &= \frac{\text{قیمت جدید کالا } (3) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت جدید کالا } (2) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت جدید کالا } (1) \times \text{تعداد}) \times 100}{\text{قیمت قدیم کالا } (3) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت قدیم کالا } (2) \times \text{تعداد} + (\text{قیمت قدیم کالا } (1) \times \text{تعداد}) \times 100} \\ &= \frac{60 \times 3000 + 100 \times 1000 + 80 \times 500}{60 \times 2000 + 100 \times 7500 + 80 \times 3500} \times 100 = \frac{18000 + 10000 + 4000}{12000 + 75000 + 28000} \times 100 \\ &\xrightarrow[\text{اعداد ساده می‌کنیم}]{{\text{تا صفر از همه}}} \frac{18+100+40}{12+75+28} \times 100 = \frac{158}{115} \times 100 = 137 / 4 \end{aligned}$$

در صد تورم برابر است با: $137 / 4 - 100 = 37 / 4$

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۱

عدد ۱۰/۵ بین دو عدد ۱۰ و ۱۱ قرار دارد.

معادله خط گذرنده از دو نقطه (۱۰, ۱۵۰) و (۱۱, ۱۹۰) را می‌نویسیم:

$$m = \frac{190 - 150}{11 - 10} = 40$$

$$y = 40x + b \xrightarrow{(10, 150)} 150 = 40(10) + b \Rightarrow 150 = 400 + b \Rightarrow b = -250$$

$$y = 40(10 / 5) - 250 = 420 - 250 = 170 \quad \text{کافیست } x = 10 / 5 \text{ را در رابطه } y = 40x - 250 \text{ قرار دهیم:}$$

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۴

$$n(A) = \binom{8}{2} = \frac{8 \times 7}{2} \times 4 = 28 \times 4 = 112 \quad \text{حال مطلوب این است که ۲ سبب از ۸ سبب سالم و ۱ سبب از ۴ سبب لکه‌دار برداریم:}$$

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9!3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{3 \times 2 \times 1} = 220 \quad \text{در کل هم می‌خواهیم ۳ تا سبب از ۱۲ سبب انتخاب کنیم:}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{112}{220} = \frac{28}{55} \quad \text{پس:}$$

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۲

طبق محتويات کتاب درسی، دو عامل مهم سبب پیدایش مفهوم «کمیابی» گردیده است:

۱) محدودیت منابع و امکانات در دسترس انسان

۲) محدودیت در بهره‌برداری $\left. \begin{array}{l} \text{قابلیت مصارف متعدد} \\ \text{روش‌های مختلف استفاده} \end{array} \right\}$

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: ذکر شده «منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی» محدود است! در طبیعت با محدودیت مواجه نیستیم اما منابع در دسترس بشر محدود هستند. (عبارت نادرست)

گزینه ۲: عبارت درست

گزینه ۳: صرفاً محدودیت در بهره‌برداری منابع و امکانات عنوان گردیده است.

گزینه ۴: مانند گزینه ۳ فقط به دو عامل محدودیت در بهره‌برداری اشاره شده است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۴

ریال ۲,۶۴۰,۰۰۰ = (قیمت) $\times 1,200,000$ (دستگاه) = درآمد

هزینه‌ها :

ریال ۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰ = (ماه) $\times 12$ = اجاره بهای سالیانهریال ۸۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = (ماه) $\times 12 \times 15$ = حقوق سالیانه کارمندان

ریال ۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ = مواد اولیه سالیانه

ریال $45,900,000,000 \times \frac{3}{100} = 153,000,000,000$ = هزینه استهلاکریال ۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰ = $144,000,000 + 153,000,000 + 185,000,000 + 45,900,000$ = مجموع هزینه‌هاریال ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ = $2,640,000,000 - 527,900,000$ = مجموع هزینه‌ها - درآمد = عملکرد (سود یا زیان)

چون درآمد از مجموع هزینه‌ها بیشتر است، پس عملکرد بنگاه با سود همراه بوده است.

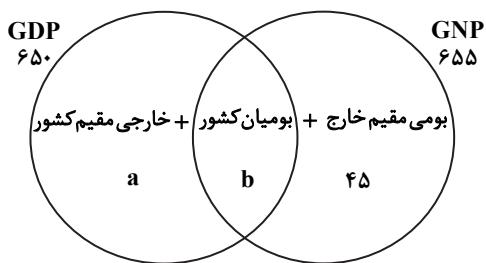
۱۲۳- پاسخ: گزینه ۱

مطابق جملات کتاب اقتصاد بخش ۱ فصل ۲

(الف) حیات

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳

- (د) محصولات نرم - خدمات   (ج) صنعت

$$\text{تولید مردم کشور که در خارج مقیم هستند} + \text{تولید افراد بومی مقیم کشور} =$$

$$\text{هزار میلیارد ریال} = 655 - 45 = 610$$

$$\text{تولید مردم خارجی مقیم کشور} + \text{تولید افراد بومی مقیم کشور} =$$

$$\text{هزار میلیارد ریال} = 650 - 610 = 40$$

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۴

(الف) کالای ضروری: نمک و دارو هر دو ضروری هستند.

(ب) کالای سرمایه‌ای: کالای بادوامی که در فرایند تولید توسط نیروی انسانی به خدمت گرفته می‌شود: یخچال در مغازه بستنی فروشی

(ج) کالای تجملی: نورافشان

(د) مفهوم کالای ضروری و تجملی نسبی بوده و از فردی به فرد دیگر یا از زمانی به زمان دیگر و یا از جامعه‌ای به جامعه دیگر، متفاوت است.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۴

$$\left. \begin{array}{l} (\text{ارزش تولید افراد بومی مقیم کشور}) \text{ میلیارد ریال } 189 \\ (\text{میلیارد ریال }) 44 = \text{ارزش پولی مواد غذایی، بوشک و ماشین آلات} \\ (\text{میلیارد ریال }) 11 = \text{ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند} \end{array} \right\}$$

$$\text{میلیارد ریال } 11 = \frac{1}{3} \times 33 = \text{ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند}$$

$$\text{میلیارد ریال } 33 = \text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}$$

$$\text{میلیارد ریال } 11 = \frac{1}{4} \times 44 = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{GDP} = 189 + 33 = 222$$

$$\text{میلیارد ریال } 222 - 11 = 222 = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{در گزینه ها به اشتباہ ۸/۴۴ نوشته شده است) ریال } 8,440 = \frac{\text{تولید خالص داخلی سرانه}}{\text{میلیون}} = \frac{211}{25}$$

$$\text{میلیارد ریال } 200 = 189 + 11 = \text{GNP (ب)}$$

$$\text{میلیارد ریال } 189 = 200 - 11 = \text{تولید خالص ملی}$$

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۳

از آنجا که منحنی از چپ به راست نزولی است، نشان دهنده منحنی تقاضا (D) است.

رابطه قیمت و تقاضا رابطه معکوس بوده، بنابراین:

حرکت از نقطه A به نشان دهنده کاهش قیمت و در پی آن افزایش تقاضا می‌باشد.

حرکت از نقطه D به N نشان دهنده افزایش قیمت و به دنبال آن کاهش تقاضا است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

(الف) ردیف ۴، درآمد صاحبان سرمایه = قیمت خدمات سرمایه

ردیف ۱، درآمد صاحبان املاک و مستغلات = اجاره‌ها یا وجوده مربوط به اجاره

$$\text{میلیارد ریال } 222 = 348 \times \frac{2}{3} = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ات (ب)}$$

$$\text{میلیارد ریال } 187 = 328 + 233 = \text{درآمد حقوق‌گیران}$$

$$\text{میلیارد ریال } 193 = \frac{1}{3} \times (348 + 233) = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال } 1,521 = 328 + 222 + 187 + 348 + 193 = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{به اشتباہ در گزینه ها ۳۰/۴۲ نوشته شده) ریال } 30,432 = \frac{\text{درآمد سرانه (ج)}}{\text{میلیون}} = \frac{1521/6}{50}$$

(د) مفهوم سرانه یعنی، سهم متوسط هر فرد جامعه از میزان تولید یا درآمد آن جامعه.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۲

الف) دانش اقتصاد- اندیشه اقتصادی- علم اقتصاد

ب) صاحب کسب و کار (کارفرما)، کارگر ساده (نیروی کار)، ابزار تولید (سرمایه فیزیکی)

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۲

■ این سؤال اشتباه است.

■ سپرده‌های قرض‌الحسنه به‌طور جدایانه از سپرده‌های غیردیداری و حتی دیداری آورده شده و جزو هیچ‌کدام از سپرده‌های مدت‌دار، پس‌انداز و دیداری محسوب نشده است.

■ طبق نظر طراح (نه طبق محتویات کتاب)

$$\begin{array}{c}
 \text{مسکوکات} \leftarrow 1000 \text{ واحد} \\
 \text{اسکناس‌ها} \leftarrow 1500 \text{ واحد} \\
 \text{حساب‌های قرض‌الحسنه} \leftarrow 1630 \text{ واحد} \\
 \text{دیداری} \leftarrow 120 \text{ واحد} \\
 \text{مدت‌دار} \leftarrow 480 \text{ واحد} \\
 \text{سپرده‌ها} \\
 \text{غیردیداری} \\
 \text{پس‌انداز} \leftarrow 600 \text{ واحد} \\
 1200 - (480 + 120) = 600
 \end{array}
 \left\{
 \begin{array}{l}
 \text{حجم کل پول یا نقدینگی} \\
 \text{حجم کل پول (الف)} \\
 \text{حجم کل پول (ب)} \\
 \text{حجم کل پول (ج)}
 \end{array}
 \right.$$

$$\text{واحد? } 2710 = 600 + 480 + 1630$$

$$\text{واحد } 1080 = 600 + 480$$

$$\text{واحد } 5330 = 1200 + 1500 + 1000 + 1630$$

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۲

الف) همه گزینه‌ها با استثنای گزینه ۲ مفهوم حیات را به درستی بیان نموده‌اند، گزینه ۲ در مورد احیاء به توضیح پرداخته است.

ب) آگر کشوری موارد بیان شده در این قسمت از صورت سؤال را محقق سازد در زمینه نزدیک شدن به استقلال اقتصادی گام برداشته است.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۳

الف) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین:

$$\frac{25}{5+7+8+9} = 5/8$$

$$\frac{25+17}{5+7} = \frac{42}{12} = 3/5$$

$$\frac{25}{5} = 5 \text{ شاخص دهکها}$$

ج) شاخص دهک‌ها: نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۳

(الف)

گزینه ۱: مطلب عنوان شده در مورد تولید، درست است. صفحه ۲۳ کتاب

گزینه ۲: در مورد سرمایه مالی عبارت تقریباً درست است. صفحه ۲۶ کتاب

گزینه ۳: عوامل تولید ۳ دسته اصلی: منابع طبیعی- سرمایه- عوامل انسانی هستند. صفحه ۲۶ کتاب

گزینه ۴: مطلب در مورد سازمان تولید مشارکتی درست است. صفحه ۲۷ کتاب

ب) برقراری تعادل در بازار یک کالا با برابری مقدار عرضه و تقاضا در یک قیمت معین می‌تواند حاصل گردد و در برخی موارد عوامل بیرونی مانند

قیمت‌گذاری توسط دولت، می‌تواند مانع برقراری این تعادل گردد. صفحه ۳۷ کتاب اقتصاد

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۱

$$\text{ریال } 8,000,000 = \frac{160,000,000}{20} \text{ هرینه استهلاک سالیانه (الف)}$$

$$\text{ریال } 40,000,000 - 8,000,000 = 32,000,000 \text{ درآمد خالص سالیانه (ب)}$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۴

(الف)

محصول فروخته شده $\times$ قیمت = درآمد (گزینه ۱)

هزینه‌های تولید - درآمد تولیدی = سود بنگاه (گزینه ۴)

ب) با بررسی و شفافسازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار، تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌شود.

ادبیات افتصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱

مورد اول از عوامل پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا پنجم است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۳

ابوعلی بلعمی کتاب تاریخ الرسل و الملوك، نوشته محمدبن جریر طبری را به زبان فارسی برگرداند؛ اما به دلیل حذف و اضافه کردن مطالبی، این کتاب به صورت اثیر مستقل درآمد که به تاریخ بلعمی شهرت یافت.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۲

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: کاربرد واژگان عربی در این دوره کم شد.

گزینه ۳: این واژگی مربوط به نثر سبک هندی است.

گزینه ۴: واژگی ادبی شعر سبک هندی را بیان می‌کند.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲

علت نادرستی سایر موارد:

(الف) کلیم کاشانی از شاعران قرن یازدهم به شمار می‌آید.

(ب) بهزاد در دوره شاه اسماعیل و رضا عباسی در دوره شاه عباس بود.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴

عین العیات در عرفان / جامع عباسی در فقه / عالم آرای صفوی در تاریخ / هفت اقلیم در زندگی نامه دو تغییر در این قسمت کتاب درسی اتفاق افتاده است:

اولاً: عنوان «علم آرای صفوی» به «علم آرای عباسی» تغییر یافته است. در کتاب چاپ ۹۶ به اشتباه عالم آرای صفوی درج شده بود.

ثانیاً: کتاب «هفت اقلیم» از کتاب سال ۹۷ حذف شده است.

اگرچه با این اوصاف باز هم با موارد اول و دوم می‌توان به تست پاسخ داد.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گرایش به ساده‌نویسی که از دوره‌های قبل شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت.

گزینه ۲: در دوره ذکر شده، گرایش به داستان‌های بلند بیش از داستان کوتاه است.

گزینه ۴: تفکر انسان‌گرایانه که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی به صورت کمنگ، در آثار پس از انقلاب مشاهده می‌شود.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۱

کتاب‌های «روزگار سپری شده مردم سالخورده، مدار صفر درجه، زمین سوخته، زمستان ۶۲ و آینه‌های دردار» مربوط به داستان‌نویسی در دهه شصت است که کتاب درسی به آن اشاره کرده است. تاریخ آثار دیگر دوره انقلاب اسلامی در کتاب ذکر نشده است، اما با موارد زیر نیز می‌توان به رد گزینه پرداخت:

«داستان باستان» اثر میرزا حسن خان بدیع مربوط به دوره مشروطه است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

«مدیر مدرسه» اثر جلال آلمحمد و مربوط به دوره پیش از انقلاب است. (رد گزینه ۴)

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۳

نکته: مقایسه دو چیز و برتری دادن یک چیز بر دیگری می‌تواند تشبيه باشد. معمولاً هنگامی که یار را با ماه یا خورشید یا گل و مانند آن‌ها مقایسه می‌کنند، یار را از جهت زیبایی برتری می‌دهند و این نوعی از تشبيه است که به آن «تشبيه مرجح» می‌گویند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: چهره تو (مشبه) مانند ماه (مشبه به) است و حتی از آن بهتر، چراکه ماه از شرم زیبایی چهره تو، زندانی (حصاری) شده است.

گزینه ۲: تو (مشبه) از خورشید (مشبه به) برتر و زیباتر هستی، زیرا که تو خال و خط و زلف و دهان نیز دارد.

گزینه ۴: کسی که فکر زلف به هم پیچیده باشد (مشبه)، تا قیامت مانند (ادات) خال (مشبه به)، گرهش باز نمی‌شود (وجه شبه).

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: چشم و چشم / آب و تاب ← ۲ جناس

گزینه ۲: میر و پیر / نهد و دهد / بند و پند ← ۳ جناس

گزینه ۳: یار و خار / دل و گل ← ۲ جناس (کلمات «پا و پای» یکی هستند و تکرار محسوب می‌شوند)

گزینه ۴: غم و دم / دم و در / ساخته و سوخته / تاب و تاب ← ۴ جناس

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

کمان ابرو: اضافه تشبیه‌ی

کمان و کمین: جناس

در خون نشاندن: کنایه

دل نشین: ایهام دارد:

(۱) تیری که به دل اصابت می‌کند.

(۲) تیر لذت‌بخش که از جانب معشوق می‌آید

در این بیت اغراق نیز وجود دارد، اما آرایه‌های استعاره، مجاز، تلمیح، پارادوکس و ایهام تناسب در آن دیده نمی‌شود و می‌توان با آن‌ها سایر

گزینه‌ها را رد کرد.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۲

تشبیه: لعل مانند خون است در دل کوه.

کنایه: در خون فرورفتن، سنگین دل بودن.

اغراق: محبت فرهاد به شیرین آن قدر زیاد بود که کوه سنگدل نیز خون جگر شد.

تشخیص: کوه مانند انسانی فرض شده است که دل دارد و ناراحت می‌شود: شاعر به کوه شخصیت داده است.

تلمیح: این بیت یادآور داستان فرهاد و شیرین است.

حسن تعليل: دليل اينكه سنگ لعل، که قرمزنگ است، در دل کوه پيدا می‌شود، خون شدن دل کوه است از كشته شدن فرهاد در عشق شيرين.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فرق» در معنای وسط سر تکرار شده است و جناس تام ندارد. / «تیغ هلاک» اضافه تشبیه‌ی است.

گزینه ۲: «سر» مجاز از «قصد» است. / «مرغ دل» اضافه تشبیه‌ی است.

گزینه ۳: اغراق در زیبایی یار که از یوسف علیله زیباتر است / «از نظر افتادن» کنایه است.

گزینه ۴: زلف با شام و کفر، رخ با سحر و دین مرتبط است (لف و نشر مرتب) / «شام و سحر»، «زلف و رخ» و «زناربندی و تسبيح خوانی» تضاد دارند.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: در این بیت تعليلی دیده نمی‌شود که بخواهد حسن تعليل باشد / «بازنمایی» به معنای «گزارش دهی» آمده است اما اگر با «نگاشایی و در» متناسب شود، معنای «گشودن در» به ذهن می‌رسد.

گزینه ۲: «نگران» ایهام دارد: ۱- مضطرب ۲- نگرنده/ انگشت‌نما بودن کنایه است.

گزینه ۳: اغراق در شیرینی دهان یار که تلخی سخن را از بین می‌برد / «سخن تلخ» حس آمیزی دارد.

گزینه ۴: اندیشه با وصف و قلم با بیان مرتبط است (لف و نشر مرتب) / «در اندیشه» اضافه استعاری است.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۳

بررسی موارد:

الف) دليل هاله دور ما، خجالت کشیدن ما از زیبایی چهره یار است. این بیت تشبيه نیز دارد.

ب) «کشته عقل» و «دريای شراب» تشبيه هستند.

ج) اينكه از غم، شادي برسد، پارادوکس دارد.

د) رحمت و رحمت جناس دارند.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی موارد:

الف) بال و پر داشتن برای شاعر، استعاره مکنیه به حساب می‌آید.

ب) دليل گريه کردن دائمی شاعر اين است که فکر می‌کند، اشك خونينش، شرابي سرخ‌رنگ است.

ج) «شیرین کلام» حس آمیزی دارد. این بیت استعاره مکنیه و تشخیص نیز دارد.

د) «خراب» در این بیت در معنای «ویران» به کار رفته است، اما در معنای «مست» با مست و می‌تناسب دارد.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۳

در پاسخگویی به این سؤال چند پیشفرض خارج از کتاب لازم دارد، این نکات در کتاب نظام قدیم بوده و در کتاب جدید وجود ندارد. برخی از این نکات در کتاب راهنمای تدریس معلم ذکر شده است و برخی هم خبر.

پیشفرض ۱: ممکن است به آخر واژگان قافیه، یک یا چند حرف، الحاق شود. به این حروف مشترک «الحاقی» می‌گویند.

پیشفرض ۲: حروف الحاقی حتماً باید از انتهای کلمات قافیه جدا شود و پس از آن قاعدةٔ قافیه تعیین شود.

پیشفرض ۳: در صورت وجود حروف الحاقی، صوت کوتاه قافیه می‌تواند متفاوت بیاید.

پیشفرض ۴: پسوند یا پیشوند در صورتی که به یک معنا تکرار شود، قافیه نیست.

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه ۱: «کنی و می‌زنی» کلمات قافیه هستند: «ی» حرف الحاقی است - «ن و ن» حروف اصلی و قافیه درست است. (طبق پیشفرض ۳)

گزینه ۲: «هشتاه‌ای و پشتاه‌ای» کلمات قافیه هستند: «های» حروف الحاقی است - «ش و شت» حروف اصلی قافیه هستند که طبق

پیشفرض ۳ درست است.

گزینه ۳: «باغبان و پاسبان» کلمات قافیه هستند: «بان» حروف الحاقی است و چون به یک معنا تکرار شده است، نمی‌تواند حروف اصلی قافیه

باشد (طبق پیشفرض ۴). پیش از «بان» نیز کلمات «باغ و پاس» قافیه نمی‌سازند.

گزینه ۴: «بدی» ردیف است - «ره و آگه» کلمات قافیه هستند: «هـ» حروف اصلی قافیه است طبق قاعدةٔ ۲

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲

در این بیت «است» ردیف به شمار می‌آید - «دل و گل» کلمات قافیه هستند: «ل و ل» حروف اصلی قافیه هستند که یکسان نیستند و قافیه نادرست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «است» ردیف به شمار می‌آید - «نادان تر و در» کلمات قافیه: «ر» حروف اصلی طبق قاعدةٔ ۲ است.

گزینه ۳: طراح، معانی کلمات «کشید» را که در دو کنایه متفاوت هستند، متفاوت فرض کرده است و آن‌ها را با هم قافیه به حساب آورده است.

گزینه ۴: «راهن و پیرهن» کلمات قافیه هستند: «ن» حروف اصلی قافیه است طبق قاعدةٔ ۲ است.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: صوت بلند انتهای کلمه «آهو» کوتاه تلفظ می‌شود.

گزینه ۲: صوت بلند انتهای کلمه «جادو» کوتاه تلفظ شده است.

گزینه ۳: صوت بلند انتهای کلمه «بدمستی» کوتاه تلفظ می‌شود.

گزینه ۴: تنها کلمه «سو» صوت بلند در انتهای کلمه دارد که آن‌هم کوتاه تلفظ نمی‌شود.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

در این گونه ایيات معمولاً می‌توان با اختیار «قلب» به رد گزینه پرداخت. اختیار شاعری «قلب» بسیار نادر است و معمولاً در ابیات پیدا نمی‌شود.

پس از اینکه گزینه ۱ را انتخاب کردیم، وزن بیت را بررسی می‌کنیم، وزن بیت «مفاعلن فعلان مفاعلن فعلن» است و این وزن به احتمال قریب به یقین اختیار قلب را نمی‌پذیرد.

		کوتاه به بلند		حذف همه‌ز	
آبدال					
		↑	↑	↑	↑
ش	عا	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ماز	سْت	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

بلند بودن هجای پایانی		بلند به کوتاه	
فعلن	مفاعلن	فعلان	مفاعلن

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۲

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک دو بیت: زندگی در دل بحران بودن است. آسودگی و آرام بودن با زندگی منافات دارد.

مفهوم بیت سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: عارف از حادثه‌های دنیا برکنار و در امان است.

گزینه ۳: این بیت سه اشتباه تایبی دارد که معنای آن را نامشخص می‌کند:

صائب از فرد روان باش که چون موج سراب
رو به دریای عدم می‌رود این قافله‌ها

محتواهی آن به این شکل می‌شود: تک روی و انکا به عمل فردی بهتر از جمع گرایی است.

گزینه ۴: ارتباط با پاکان موجب پاکی می‌شود.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک: جهان نابایدار و گذراست.

مفهوم گزینه ۴: افراد فقیر و ناتوان را به حقارت نبین، چراکه ممکن است آن‌ها انسان‌هایی والامقام باشند.

عربی افتراضی

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۲

لکل موجود سلاح: هر موجودی سلاحی دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / یادافع: دفاع می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / کلمه «خطر» در گزینه‌های ۳ و ۴ در عبارت عربی معادل ندارد/ غریزیاً: به طور غریزی، از روی غریزه (حال است نه صفت) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / هذا السلاح: این سلاح (رد گزینه ۱)

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۱

من: هر کس (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / لم یَجِدْ: نیابد، نیافت / لن یَحَصِّلْ: نخواهد یافت (فعل مستقبل منفی است) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / الجنة قریبةٌ مِنَا: بهشت نزدیک ماست (رد سایر گزینه‌ها) / لِلوصول إلَيْهَا: رسیدن (وصول) به آن (رد گزینه ۲)

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۲

لیت: ای کاش (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / یعرفون: بفهمند، بدانند (لیت + فعل مضارع = فعل مضارع التزامی) (رد گزینه ۴) / یقدِر: می‌تواند، توانایی دارد (فعل مضارع است) (رد گزینه ۴) / استعداده: استعدادش (رد گزینه ۳)

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۴

واجبنا: وظيفة ما، تكليف ما (اولاً مفرد و ثانياً دارای ضمير است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / کمواطن: به عنوان یک شهروند (شهروندی) («مواطن» مفرد است) (رد سایر گزینه‌ها) / آلا نرمی: که پرت نکنیم (فعل مضارع التزامی = آن + فعل مضارع (لا نرمی)) (رد سایر گزینه‌ها) / نفایاتنا: زباله‌های خود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / مکان: جا (مفرد است) (رد گزینه ۲) / أولاً: اول، ابتداء (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / ثم: سپس (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / نصوح: نصیحت کنیم (رد سایر گزینه‌ها)

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱

إن: اگر (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / كأن: باشد، بود (رد گزینه ۴) / الطبقات الصخرية: طبقه‌های (طبقات) سنگی (اولاً معرفه و ثانياً تركيب وصفی است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / يستغرق وقتاً طويلاً: وقت زیادی می‌گیرد (فعل مضارع است) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / استخراجه: استخراجش، خارج کردن آن (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۳

منادیاً: یک منادی، منادی ای (نکره است) / وإن لانستطيع أن نسمعه: اگرچه نتوانیم آن را بشنویم.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۲

يعملون: اذجام می‌دهند (فعل مضارع است) / و هم یواجهون مشاکل: در حالی که با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند (اولاً جمله حالیه و ثانیاً «مشاكل» نکره است)

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۴

بر ماست: علینا، يجب علينا (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / تبادل: مبادلة، تبادل (رد گزینه ۳) / بین زبان‌ها در جهان: بین اللغات في العالم (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمة و مفهوم گزینه‌ها:

۱) زیبایی انسان، فصاحت زبانش است. (مفهوم بیت و عبارت هر دو داشتن شیوه‌ای گفتار است).

۲) تنهایی، بهتر از همنشین بد است. (مفهوم بیت اهمیت دانایی و همنشینی با مردم دان، در حالی که مفهوم عبارت عدم همنشینی با دوست بد است).

۳) ضایع کردن فرصت، موجب ناراحتی است. (مفهوم بیت و عبارت هر دو اغتنام فرصت است).

۴) خداوند برای بندگان چیزی برتر از عقل قسمت نکرد. (مفهوم بیت و عبارت هر دو برتری عقل بر سایر فضائل است).

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۴

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) «آیه» اسم تفضیل نیست.

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۳

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) «العَالَمُ» اسم فاعل نیست.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۴

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) معرفة (علم) ← نکره

۲) «غرس» اسم تفضیل نیست.

۳) مبني ← معرب

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳

یُفَكِّرُ ← یُفَعِّلُ (فعل مضارع معلوم بر وزن «یُفَعِّلُ» از باب «تفعیل» است) / **یُرَاقِبُ** (فعل مضارع معلوم بر وزن «یُفَاعِلُ» از باب «مفعاًلة» است).

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه عبارت: دینامیت: ماده‌ای که کارهای انسان را در زمینه‌های مختلف سخت کرده است.

در این گزینه، فعل «سَهَلتَ» به جای «صَعَبَتَ» باید به کار رود زیرا دینامیت کار انسان را آسان کرده نه سخت تر.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۲) با پشتکار: کسی که در انجام کارش تلاش می‌کند و در زندگیش احساس خستگی می‌کند.

(۳) آسودگی هوا: آن یکی از تهدیدکنندگان نظام طبیعت است که منجر به اختلال می‌شود.

(۴) کودها: مواد شیمیایی یا طبیعی برای تقویت خاک ضعیف و رشد گیاهان هستند.

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۲

باب «تفَعَلُ» معنای مطاوعة (قبول اثر فعل) دارد؛ برای همین گزینه ۲ با فعل «تَعَلَّمَ» برای مطاوعة است. البته فعل «يَتَغلَّبُ» در گزینه ۴ نیز در باب «تفَعَلُ» است اما در معنای مطاوعة نیست.

«مطاوعة» یعنی ما چیزی را از کسی بخواهیم و او قبول کند/ یا بخواهیم تأثیری را در چیزی ایجاد کنیم و آن تأثیر ایجاد شود. در گزینه ۴ نیز فعل «يَتَغلَّبُ» از باب «تفَعَلُ» است ولی مفهوم مطاوعة ندارد.

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۳

صورت سؤال مبتدایی را می‌خواهد که اسم مبالغه است. در گزینه ۳ «خَلَاقُ»، بر وزن «فعَالُ» اسم مبالغه است.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۱

(۱) هیچ فعلی مورد تأکید قرار نگرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۲ «نُون مُشَدَّدٌ» در فعل «لَا تَجْلِسْنَّ» علامت تأکید است.

در گزینه ۳ «لَقَدْ» در «لَقَدْ قَرَأْنَا» برای تأکید است.

در گزینه ۴ حرف «لَام جَازِمَه» در فعل «لَيَسْمَعُوا» برای تأکید است.

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۱

خبر وقت مقدم می‌شود که مبتدا «نکره» و خبر «جار و مجرور» باشد. در این گزینه «فِي الْعَفْوِ» خبر مقدم و «شَيْءٌ» مبتدای مؤخر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «نَجَاحٌ» مبتدا و «فِي خَسْرَانٍ» خبر آن است.

(۳) «الرِّزْقُ» مبتدا و «فِي الإنْفَاقِ» خبر آن است.

(۴) «الإِجَابَةُ» مبتدا و «مِن أَخْلَاقٍ» خبر آن است.

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسم «لَاءُ» نفی جنس نباید با «ال» بیاید، پس «الیوم» نمی‌تواند اسم «لَاءُ» نفی جنس باشد و کلمه «نَعْلَمُ» هم که بعد از «لَا» آمده فعل می‌باشد.

(۲) خبر «لَا» نفی جنس باید مرفوع باشد در حالی که کلمه «أَسْوَأً» منصب است.

(۳) اسم «لَا» نفی جنس باید مفتوح باشد در حالی که کلمه «فَصْلُ» مضموم است.

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه عبارت سؤال: «نَذِيْكَ اسْتَهْمَاكِرِدِيْ من شاعر بِرْزَگِيْ شَوَّدُ».«

(کاد/ یکاد» در ابتدای جمله به معنی نزدیک بودن به انجام فعل است.)

ترجمه گزینه درست: «او به زودی شاعر بِرْزَگِيْ می‌شود.»

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه ۱

با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه‌ریزی تشکیلات سیاسی اداری منظم در زمان منصور، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین‌های اسلامی به استثنای آنلسل تحت فرمان آنان درآمد.

۱۸۷- پاسخ: گزینه ۱

شی هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گستره ای از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود. یکی دیگر از اقداماتی مهم وی، تکمیل دیوار بزرگ چین بود. فرمانروایان پیش از او برای جلوگیری از هجوم اقوام صحرائگرد، قسمت‌هایی از این دیوار را ساخته بودند؛ شی هوانگ تی بخش‌های مختلف این دیوار را به یکدیگر متصل کرد تا دزی به طول ۲۴۰۰ کیلومتر با ۲۵۰۰ برج نگهبانی در مرز شمالی چین شکل بگیرد. برای ساخت این دیوار، افراد زیادی به بیگاری گرفته شدند که بسیاری از آن‌ها در حین کار جان سپردند.

۱۸۸- پاسخ: گزینه ۲

در گاه شماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شبانه‌روز می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.

۱۸۹- پاسخ: گزینه ۳

ساسانیان با رها ناچار به جنگ با رومیان شدند. دو مورد از این جنگ‌ها در زمان شاپور یکم اتفاق افتاد که در یکی از آن‌ها، گردیانوس امپراتور روم کشته شد و در دیگری والریانوس، امپراتور روم به اسارت درآمد.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۴

مجموعه‌ای از قوانین و محاکمات عصر ساسانی در کتاب «مادیان هزاردادستان» به زبان پهلوی گردآوری شده و منبع ارزشمندی برای حقوق و دادرسی آن دوره محسوب می‌شود.

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۲

دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماري ایران است. این پادشاه در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به عنوان پایتخت اداری حکومت خامنشی ساخته شود. در لوح سنگی یادبودی که در کاخ آپادانا کشف شده، داریوش بزرگ تأکید می‌کند که این بنای مجلل را با گرد آوردن بنایان و کارگران ماهر و مصالح ساختمانی عالی، از سراسر امپراتوری ساخته است.

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۴

در گذشته، برخی از مورخان مانند مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و از نزدیک مکان رویدادها را موردمطالعه قرار می‌دادند.

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۱

نصیحت‌ها و کوشش‌های مسالمت‌آمیز امام علی علیه السلام برای بازداشت مخالفان از سرکشی و جلوگیری از جنگ داخلی میان مسلمانان، به نتیجه نرسید و آن حضرت ناگزیر به دفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌هایی شد که اشراف بنی امية نقش مهمی در ایجاد آن داشتند. بدین منظور امام مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل و در سه جنگ جمل، صیفین و نهروان با دشمنان مقابله کرد.

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۳

مسجد جمعه اصفهان که اولین مسجد چهار ایوانی در ایران است، الگویی برای معماران مساجد در دوره‌های بعدی شد. کاشی‌ها و گچ‌بری‌ها و تزیینات به کار رفته در این مسجد نیز به عنوان نمونه‌ای عالی از هنر این دوره محسوب می‌شوند.

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۲

هیئت‌های مؤتلفه اسلامی؛ این گروه پس از تبعید امام خمینی، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت، را ترور کرد. این کار را محمد بخاری، از اعضای این گروه، انجام داد. پس از این واقعه، بیشتر اعضا این گروه دستگیر و چهار تن از آنان اعدام شدند و برخی هم به حبس‌های طولانی محکوم گردیدند.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۳

امپراتوری عثمانی در قرن ۱۸ م بر بخش‌های وسیعی از شمال آفریقا و آسیای غربی تا اروپای شرقی حکومت می‌کرد. هم‌زمان با روی کار آمدن حکومت افشاریه، این دولت دورانی از ضعف را می‌گذراند. گستردگی قلمرو و تنوع اقوام و مذاهب، سیاست‌های خشن و نادرست عثمانی‌ها در برخورد با اقلیت‌های قومی و مذهبی، دخالت‌های زنان حرم‌سرا در امور کشوری و فساد سران سپاه سبب اصلی این ضعف بود. در چنین شرایطی، کشورهای اروپایی به‌ویژه روسیه، انگلیس، فرانسه و اتریش هر کدام برای کسب منافع و به بهانه دفاع از حقوق اقلیت‌ها، در امور داخلی عثمانی دخالت می‌کردند و این امر به ضعف بیشتر این امپراتوری منجر می‌شد؛ تا جایی که این کشور در قرن ۱۹ م مرد بیمار اروپا لقب گرفت.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۴

شاه تهماسب در طول دوران ۵۴ ساله پادشاهی خود، با اتخاذ تدبیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، توانست پایه‌های حکومت صفوی را ثبت و تحکیم نماید.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲

سراجام، با ورود نیروهای متفقین به برلین، هیتلر خودکشی کرد. ارتش شوروی بخش شرقی و نیروهای انگلیسی و آمریکایی قسمت غربی آلمان را به اشغال خود در آوردن (مه ۱۹۴۵) نیروهای متفقین تعدادی از فرماندهان و سران حکومت نازی را نیز دستگیر و سپس در دادگاه نورنبرگ به عنوان جنایتکار جنگی محاکمه و مجازات کردند. پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ با ژاپن ادامه یافت. در حالی که نشانه‌های شکست و تسلیم شدن ژاپنی‌ها آشکار شده بود، هوایپماهای آمریکایی دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را با بمبهای اتمی ویران کردند و جنگ جهانی دوم با این حادثه وحشتناک به پایان رسید (اوت ۱۹۴۵).

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۴

پس از آنکه بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد و اوضاع سیاسی کشور ثبات و آرامش یافت، رزمندگان اسلام با شجاعت و صلابت عزم خود را برای بیرون راندن دشمن متجاوز از خاک میهن عزیزان جزم کردند. نخست، امام خمینی به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۳

محمدعلی شاه که به دنبال مرگ پدر به تخت سلطنت نشسته بود (دی ۱۲۸۵)، از همان آغاز بنای ناسازگاری را با مجلس شورای ملی گذاشت. در این میان، دولت روسیه آشکارا از شاه جدید جانبداری کرد. علاوه بر آن، برخوردهای تند برخی از مشروطه خواهان و روزنامه نگاران افراطی با شاه و خانواده او، روابط دربار و مجلس را خصمانه تر کرد و امکان سازش دو طرف و توافق میان آن‌ها را از بین بردا.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۲

مراحل پژوهش جغرافیایی:

۱- طرح سؤال و بیان مسئله

۴- پردازش اطلاعات

بررسی موارد:

(الف) طرح سؤال و بیان مسئله (مرحله اول)

(ب) تدوین فرضیه (مرحله دوم)

(ج) جمع آوری اطلاعات (مرحله سوم)

(د) نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (مرحله پنجم)

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۲

محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن است؛ پس «قرار داشتن ایران در نیمکره شرقی و نیمه جنوبی منطقه معتدل شمالي» که با توجه به طول و عرض جغرافیایی ایران بیان شده است، اشاره به موقعیت مطلق است.

بررسی سایر گزینه‌ها: «منطقه خاورمیانه» و «جنوب غربی آسیا» در گزینه ۱، «دریای عمان» در گزینه ۳ و «نوار بیابانی» در گزینه ۴، بیانگر موقعیت ایران «نسبت به پدیده‌های طبیعی است و بنابراین، موقعیت نسبی ایران را نشان می‌دهد.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۳

هرچه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم، دمای هوا کاهش می‌یابد. اشعه خورشید در منطقه استوایی در طی سال عمود و نزدیک به عمود می‌تابد، پس هرچه عرض جغرافیایی یک شهر نسبت به شهر دیگر بیشتر باشد (مانند قزوین نسبت به اصفهان) اشعه خورشید هنگام ظهر مایل تر است.

■ صورت سؤال کمی اشکال علمی دارد چون در اصفهان نیز، اشعه خورشید «نزدیک به عمود» نیست بلکه نهایتاً می‌توان گفت به عمود «نزدیک تر» است.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۱

طبق نقشه موجود در کتاب، تراکم کانون‌های دائمی در نیمه غربی ایران، بیشتر از کانون‌های اتفاقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «حداکثر» نادرست است و باید «حداقل» به کار رود.

(۳) «پایان» نادرست است و باید «آغاز» به کار رود.

(۴) «بارش مداوم» نادرست است و باید «بارش‌های کوتاه و اتفاقی» ذکر شود.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۱

سکونتگاه‌هایی که در مناطق ساحلی دریا یا درامتداد رودها قرار دارند، معمولاً سکونتگاه‌های خطی (طولی) هستند.

- این سؤال کاملاً بر اساس کتاب نظام قدیم طرح شده است. تقسیم‌بندی روستاهای بخشکی که در کتاب نظام قدیم آمده بود، در این کتاب نیامده و در کتاب جدید، روستاهای به متمن‌کز و پراکنده تقسیم شده‌اند که این نکته در طرح این سؤال در نظر گرفته نشده است.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۳

هرچه از جنگل‌های بارانی استوایی به‌سمت بیابان صحراء حرکت می‌کنیم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم کم به مراعع مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. این مراعع در حاشیه صحراء به‌علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۴

تصویر آورده‌شده در صورت سؤال، صفحات کره زمین که به یکدیگر نزدیک می‌شوند را نشان می‌دهد. ب) پوسته کف اقیانوس آرام و پوسته اوراسیا نیز چنین حالتی دارند و با یکدیگر برخورد می‌کنند. د) در اثر برخورد دو صفحه، لایه‌های انباسته شده بالا می‌آیند؛ یکی از پدیده‌های طبیعی که از این طریق ایجاد شده است، کوه‌های هیمالیا هستند.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۳

اشکال فرسایش حاصل رسوب‌گذاری مواد (تراکمی) در سواحل عبارتند از: آب سنگ‌ها، جزایر مرجانی، باتلاق‌ها، زبانه یا دماغه ماسه‌ای اشکال فرسایش حاصل حفر مواد (کاوشی) در سواحل عبارتند از: ستون‌های سنگی دریایی، غارها و طاق‌های دریایی پس آب‌سنگ‌ها که از اشکال تراکمی هستند، برخلاف ستون‌های سنگی دریایی (که کاوشی هستند)، بر اثر رسوب‌گذاری مواد پدید می‌آیند و گزینه ۳ صحیح است.

بررسی دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۱) طاق‌های دریایی حاصل حفر مواد اند اما آب سنگ‌ها حاصل رسوب‌گذاری مواد اند.
- (۲) تشكیل غارها و طاق‌های دریایی، هر دو حاصل حفر مواد است.
- (۴) تشكیل جزایر مرجانی و دماغه ماسه‌ای، هر دو ناشی از «رسوب‌گذاری مواد» است.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه نادرست:

- (۲) شرکت‌های چندملیتی، «از شرکت‌های محلی در کشور میزبان» برای تولید یا فروش کالا و خدمات خود استفاده می‌کنند.
- (۴) پاسخ: گزینه ۲

پایتحث مرکز اقتدار سیاسی یک کشور است و فرمان‌ها و تصمیمات سیاسی از این نقطه مرکزی در سراسر آن کشور پخش می‌شود. پایتحث مکان تصمیم‌گیری‌های سیاسی و ملاقات سران یک کشور با نمایندگان حکومت‌های سایر کشورها است.

نکته: گزینه ۲ از «عوامل انتخاب» پایتحث است نه از ویژگی‌های آن.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۳

دلیل محدودیت کشاورزی روسیه، موقعیت جغرافیایی (قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی بالا و سرمای هوا) است. دلیل مشکلات ایجاد خطوط ارتباطی در تایلند، شکل سرزمین (دباله‌دار) است.

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۴

تصویر موردنظر، ارکان «آمایش سرزمهین» را نشان می‌دهد. تعریف آمایش سرزمهین: آمایش سرزمهین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها، تجهیزات و امکانات در سطح سرزمهین (درستی گزینه ۱). گزینه‌های ۲ و ۳ نیز، از ویژگی‌های برنامه آمایش سرزمهین می‌باشند. گزینه ۴ ویژگی کلی دانش جغرافیا است و ارتباط مستقیمی به آمایش سرزمهین ندارد.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۴

برای حمل و نقل میان شهرهای کوچک و روستاهای، مثل «دسترسی به روستای محمدآباد» حمل و نقل جاده‌ای مناسب‌تر است. برای حمل و نقل بار و مسافر (خصوصاً مسافر) در مسافت‌های دور و بدون احداث مسیر، حمل و نقل هوایی مناسب است.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۱

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدیهی آن بیشتر شود، سیل مثال، اگر آبدیهی یک رود به طور میانگین ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد، چنانچه بارندگی در حوضه آن به قدری شدید باشد که جریان آب در آبراهه از ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه بیشتر شود، این رودخانه دچار سیل شده است، پس فقط در گزینه ۱ که جریان آب (۱۷۵۰ مترمکعب بر ثانیه) از میانگین سالانه رود (۱۷۵۰) بیشتر است، سیل رخ داده است. در سایر گزینه‌ها اصلاً سیل رخ نمی‌دهد.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۱

از نشانه‌های زمین‌لزže، کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها است. این لرزش‌ها را فقط دستگاه‌های حساس لرزنه‌گار می‌توانند ثبت کنند. زمانی که این لرزش‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود (مورد الف) و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین‌لرزه شدیدتری رخ دهد (مورد د).

علوم اجتماعی

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۴

- شهری ← انتسابی، اجتماعی و ثابت
- امین ← فردی، اکتسابی و متغیر
- مدیر ← متغیر، اکتسابی و اجتماعی

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۱

- قسمت اول: قدرت اجتماعی بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید؛ یعنی دیگران باید پذیرند که مطابق آنچه از آن‌ها خواسته می‌شود، عمل کنند.

- قسمت دوم: قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است.
- قسمت سوم: جلب تبعیت دیگران به دو صورت تبعیت با کراحت و تبعیت با رضایت است.

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۴

تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۴

- روشنگری در معنای عام خود، پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست. انبیای الهی از دیرباز برای روشنگری و برداشتن موانعی آمده‌اند که راه را بر حقیقت بسته‌اند.

- روشنگری در معنای خاص، به معنای معرفت‌شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب اطلاق می‌شود و در این معنا، روشنی از معرفت و شناخت است که با سکولاریسم و اوتومانیسم همراه شده است.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۲

- تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.
- مواجهات و ارتباطات بین فرهنگی می‌تواند به تحولات فرهنگی منجر شود که از علل بیرونی تحولات فرهنگی است.
- بحران اقتصادی در ابتدا به کشورهای غربی محدود می‌شدند و از عوامل داخلی آن‌ها اثر می‌پذیرفتند، ولی با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مزهای سیاسی و جغرافیایی این بحران‌ها در سطح جهان آشکار شدند.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

- پیدایش قدرت‌های سکولار (اعلام گسست دولت‌ها از دین) ← پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت (نقش صنعت بر فرایند اباحت ثروت و موقعيت سرمایه‌داران) ← به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی (استفاده غرب از مبلغان مذهبی) ← استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۳

- بسنده کردن به شناخت از راه عقل و تجربه ← بحران معرفتی
- وارد شدن آسیب به مجموعه نظام اجتماعی ← بحران اقتصادی
- انتقاد به ریشه‌های معرفتی فرهنگ مدرن ← بحران زیست محیطی

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۳

- هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی سازگار است.
- جهان اجتماعی خودباخته، نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم بخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند.
- جهان معنوی دو نوع توحیدی و اساطیری دارد.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۳

- حرکت‌های اعتراض آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.
- امام خمینی^(۴) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالم را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت آمیز بازگرداند ← انقلاب اسلامی
- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب شد تا دولتمردان انگلیسی از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

فعالیت اجتماعی- سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاآمت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تباکو
انقلاب اجتماعی	تعییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۲

- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند.
- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.
- به دیدگاه‌های پابیند به اندیشه‌های سیاسی مارکس، مارکسیسم می‌گویند.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۱

- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ← پایان قرن بیستم
- پذیرش تفاوت‌ها نه تنها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند، انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.
- رفتار متناسب با منافع آینده‌گان یک کنش اجتماعی است.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۲

- دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست، ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با دیگران آن را به کار می‌بریم.
- کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۲

- حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری را به دنبال داشت.
- استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت و مقاومت‌های مردمی برای حفظ هویت اسلامی خود را نیز سرکوب می‌کرد.
- انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیق نداشتند.
- لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۳

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ← در این جامعه‌شناسی با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.
- جامعه‌شناسی تئوری ← جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه زندگی کند و از این راه عقاید و ارزش‌های آن‌ها را توصیف و درک کند، اما نمی‌تواند درباره درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری کند.
- جامعه‌شناسی انتقادی ← این امکان را دارد که درباره ارزش‌ها و هنجارها داوری کند و برای عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب راه حل‌هایی را ارائه کند.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۱

نادیده گرفتن کنش، نادیده گرفتن ویژگی‌های آن است و پیامدهایی دارد: ۱) خلاقیت‌زادایی ۲) ارزش‌زادایی ۳) معنازدایی

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۳

- قوم‌نگاری یکی از روش‌های کیفی است. در این روش، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند؛ خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد. واکنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۲

- ضریب هوشی ← رتبه‌ای طبیعی
- ثروت ← رتبه‌ای اجتماعی
- جنسیت ← طبیعی اسمی
- دانش ← اجتماعی رتبه‌ای

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۳

- در دوره پسامدرن همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود، مورد نقد قرار گرفت.
سیاست هویت متعلق به این دوره است.

- در دوره پسامدرن علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. در این دوره مدل تکثرگرا به جای مدل همانندسازی مورد توجه قرار گرفت.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۱

- ابن خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت.
رویکرد او انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی محافظه‌کارانه است. ابن خلدون علم اجتماعی خود را علم عمران می‌نامد.

فلسفه و منطق

- ۲۳۶ - پاسخ: گزینه ۱

اندیشیدن از نظر منطقی یعنی معلوم کردن مجهولات که نتیجه آن توسعه معلومات یا رسیدن به دانش جدید است.

- ۲۳۷ - پاسخ: گزینه ۲

طبق شکل بین الف با ب و ج و د، رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است که الف > ج و ب و د است.

بررسی این رابطه در گزینه ها:

(۱) بین فلز و جامد من وجه است.

(۲) بین آسیایی و اروپایی تباین است.

- ۲۳۸ - پاسخ: گزینه ۳

مفهوم ذاتی عبارتند از جنس و نوع و فصل و مفاهیم عرضی عبارتند از عرضی عام و عرضی خاص.

اسب حیوانی است چهارپا ، بالدار و باهوش ← ۲ ذاتی و ۳ عرضی

نوع جنس ع ع ع ع

Shirینی مزهای است مطبوع ← ۲ ذاتی و یک عرضی

نوع جنس ع ع

- ۲۳۹ - پاسخ: گزینه ۴

کسی به مسافرت نمی رود = کسی رونده به مسافرت نیست

محمول

تو را دانش و دین رهاند درست = دانش و دین تو را رهاننده درست هستند
موضوع

- ۲۴۰ - پاسخ: گزینه ۱

برای اینکه یک قضیه منفصل مانعه اجتماع ساخته شود اجتماع دو طرف در صدق محال است و ارتفاع آنها مجاز باشد.

بررسی گزینه ها:

(۱) نمی شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم اول ← اجتماع محال است و ارتفاع مجاز

(۲) می شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم زوج ← اجتماع محاز

(۳) می شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم اول نباشد ← اجتماع محاز

(۴) نمی شود عددی هم مضرب ۴ باشد هم مضرب ۴ نباشد ← اjetmal محال و ارتفاع محال

- ۲۴۱ - پاسخ: گزینه ۴

همه شاگردان کلاس A باهوش‌اند عکس مستوی ← برخی از باهوش‌ها، شاگردان کلاس A هستند.

تناقض

← برخی از شاگردان کلاس A باهوش نیستند.

- ۲۴۲ - پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه ها:

(۱) قیاس

(۲) استقراء تام

(۳) استقراء ناقص

(۴) قیاس

- ۲۴۳ - پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه ها:

(۱) رفع مقدم است که مغالطه است.

(۲) شکل اول است و در آن کبری کلی نیست پس عقیم است.

(۳) شکل اول و معتبر و منتج است.

- ۲۴۴ - پاسخ: گزینه ۱

برهان آنی استدلالی است از معلول به علت.

داغ بودن چای معلول تازه ریخته شدن آن است.

- ۲۴۵ - پاسخ: گزینه ۲

عبارتی که از نظر محبتوا، کاذب باشند ایجاد مغالطه در ماده قیاس می شوند.

خداع بودن چای معلول نیست پس عبارت گزینه ۲ کاذب است.

- ۲۴۶ - پاسخ: گزینه ۴

عقل حکم واحد دارد پس اگر ملاک تشخیص باید و نبایدهای اخلاقی باشد، نمی تواند باعث نسبی گرایی در اخلاق شود.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مسئله وحدت و کثرت به روش عقلانی فقط در فلسفه اولی بررسی می‌شوند.

۲) فلسفه اولی وجود پدیده‌های جهان را بررسی عقلانی می‌کند.

۴) وظیفه علوم تجربی بررسی مصداق علیت و وظیفه فلسفه اولی بررسی مفهوم آن است.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۴

سقراط علت مشهور بودن خود به دانایی را این موضوع می‌دانست که مردم تصور می‌کردند پاسخ سؤالاتی که او از مدعیان دانایی می‌کند و آن‌ها نمی‌دانند، او می‌داند در حالی که چنین نیست و دانای حقیقی فقط خداست.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۱

سقراط مدعی حقیقت واحد و تنتتوس مدعی حقیقت نسبی و تبعیت آن از ادراک حسی است. این طور نیست که سقراط ادراک حسی را نپذیرد اما حقیقت را تابع ادراک حسی نمی‌داند، اما در حوزه ادراک حسی طبیعی است که هر انسان بهترین داور احساس‌های خودش است.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۲

از نظر ارسطو خیری نهایی وجود دارد که همهٔ خیرهای دیگر به او باز می‌گردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) شجاعت حد اعتدال دو صفت است نه مساوی سه صفت.

۳) فضیلت اخلاقی رعایت حد اعتدال است نه احساسات ملائم طبع.

۴) برترین ارزش تقدم خیر اجتماعی بر فردی نیست.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۱

چون محتواهای دین و فلسفه یکی است پس می‌توان از زبان فلسفی برای توضیح معارف دینی استفاده کرد.

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۳

اینکه اصل واقعیت مستقل از ذهن، مبدأ تحقیقات فلسفی و مرز جدایی فلسفه از سفسطه است جنبهٔ معرفتی دارد و لذا ربطی به اینکه شکاک واقعی وجود ندارد، که جنبهٔ وجودی دارد، ندارد.

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۲

اینکه فقط خدا بی نیاز است و غیرخدا نیازمند هستند مورد پذیرش هم متكلمان اسلامی و هم حکماء اسلامی است اما دلیل هر کدام متفاوت است، متكلمان به علت بحث حادث و قدیم و حکماء اسلامی به علت بحث امکان ذاتی یا فقر وجودی.

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۲

برترین سعادت از نظر فارابی اتصال به ملک وحی یا عقل فعال است. رسالهٔ اغراض مابعدالطبعیه شرح فلسفی کتاب مابعدالطبعیه ارسطو است.

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۱

بیت موردنظر اشاره به احساس بی نیازی عارف از براهین عقلی برای کشف حقیقت دارد.

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

۱) طبق قاعدةٔ امکان اشرف از وجود ممکن غیراشراف، وجود ممکن اشرف نتیجهٔ می‌شود.

۲) تفاوت موجودات به شدت و ضعف نورانیت آن‌ها باز می‌گردد نه ماهیت آن‌ها.

۳) در مغرب کامل صرفاً ظلمت هست و هیچ نوری نیست.

۴) اریاب انواع اشرف از انوار اسپهبدی هستند و کارشان تدبیر عالم است.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در سفر فی‌الخلق بالحق سالک به سیر در میان مردم و هدایت آن‌ها می‌پردازد.

۲) مباحثت صفات الهی در سفر دوم یعنی بالحق فی الحق مطرح می‌شود.

۴) ملاصدرا برای تأکید بر شیوهٔ ابتکاریش نام کتاب مهم خود را اسفرار گذاشت و در آن مباحثت فلسفی را با مراحل سلوک عرفانی مطابقت داد.

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۳

اگر هم وجود اعتباری و هم ماهیت اعتباری باشد یعنی هر دو ساختهٔ ذهن انسان باشند، هیچ مفهومی حاکی از شیء خارجی نخواهد بود لذا شناخت ممکن نمی‌شود.

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) علت و معلول اصل نیستند بلکه مفهوم‌اند.

۲) علیت مفهوم نیست بلکه اصل است.

۳) امتناع تناقض مفهوم نیست بلکه اصل است.

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۲

مهمترین پیام فلسفه اسلامی برای جهان امروز، تفکر و اخلاق است که یعنی فلسفه تنها آموختن اندیشه‌های فلسفی نیست بلکه فیلسوف نوعی مسیر تکامل درونی را هم طی می‌کند. که این امر در فلسفه مشاء کمنگ و در حکمت‌های بعدی پررنگ شد.

(واع شناسی)

۲۶۱- پاسخ: گزینه ۲

در روش علمی هر متغیر باید به طور دقیق و عینی تعریف شود. به این ویژگی تعریف عملیاتی می‌گویند که باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود. هرچه متفاوت دقیق‌تر تعریف شود، اندازه‌گیری هم دقیق‌تر است.

۲۶۲- پاسخ: گزینه ۱

اصحابه ساختاریافته شبیه پرسش‌نامه است، ولی بر پرسش‌نامه ترجیح دارد؛ زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری در آن وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در همه پرسی‌ها معمولاً از اصحابه ساختاریافته استفاده می‌کنند.

گزینه ۳: مصاحبه بدون ساختار بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش‌های ویژه است.

گزینه ۴: وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فرد پرسیم از مصاحبه بدون ساختار (بدون نظام) استفاده می‌شود.

۲۶۳- پاسخ: گزینه ۳

اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به «درماندگی آموخته‌شده» می‌رسیم. درماندگی آموخته‌شده مربوط به افرادی است که پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌دانند.

۲۶۴- پاسخ: گزینه ۱

در روش مشاهده محقق بدون هیچ نوع دستکاری، صرفاً به مشاهده رفتار می‌پردازد، در نتیجه کنترل روی رفتار ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در روش مشاهده، اغلب در شرایط طبیعی رفتار مورد بررسی قرار می‌گیرد.

گزینه ۳: عدم آگاهی شرکت‌کنندگان از مشاهده موجب بروز رفتار طبیعی می‌شود، بنابراین نکته مثبتی است.

گزینه ۴: روش مشاهده در مقایسه با روش آزمایشی اطلاعات مفیدتری را به دست می‌دهد.

توجه: نکات این سؤال در کتاب نظام قدیم به صراحت بیان شده است.

۲۶۵- پاسخ: گزینه ۱

در انگیزش درونی فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.

در سایر گزینه‌ها انگیزه بیرونی وجود دارد و عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد:

گزینه ۲: انگیزه راندگی درست، جریمه نشدن است.

گزینه ۳: انگیزه مطالعه دقیق، دستیابی به بهترین نمره است.

گزینه ۴: انگیزه دقت بیشتر یک بازیکن فوتبال، تشویق تماشاگران است.

۲۶۶- پاسخ: گزینه ۴

رشد شناختی به توانایی‌های مرتبط با فرایندهای همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاؤت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.

۲۶۷- پاسخ: گزینه ۳

منتظر از رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۱-۱۲ سالگی است. دوره کودکی نسبت به دوره‌های بعدی رشد، اهمیت زیادی دارد. (صفحه ۴۵)

از ۱۲ تا ۲۰ سالگی را با نام دوره نوجوانی می‌شناسیم. تغییرات در دوره نوجوانی اهمیت زیادی دارد. (صفحه ۵۳)

با توجه به این دو جمله که در کتاب ذکر شده گزینه ۳ پاسخ است.

۲۶۸- پاسخ: گزینه ۲

ما به همه آنچه توجه داریم، آگاهی کامل نداریم. پدیده آماده‌سازی نشان‌دهنده این موضوع است و زمانی اتفاق می‌افتد که شناخت محرک معینی تحت تأثیر ارائه پیشین همان محرک یا محرك شبیه به آن قرار می‌گیرد. به عنوان مثال دیدن نام تجاری یک کالا بر روی کیسه خرید باعث می‌شود تا موقع خرید آن کالای خاص را انتخاب کنیم، بدون اینکه نسبت به این موضوع آگاهی کامل داشته باشیم.

۲۶۹- پاسخ: گزینه ۴

حداقل انرژی لازم برای تحریک یک اندام حسی را «آستانه مطلق» می‌نامند. این سؤال از بخش احساس در کتاب چاپ ۹۶ طرح شده و از کتاب چاپ ۹۷ حذف شده است.

۲۷۰- پاسخ: گزینه ۱

بسیاری از دانشمندان علوم تجربی (روش علمی) بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند؛ در حالی که موضع آن‌ها نسبت به سایر منابع باید «نمی‌دانم» باشد، نه اینکه بگویند «نیست!»

۲۷۱- پاسخ: گزینه ۳

در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رسش یا پختگی گویند. رسش به معنای آمادگی زیستی است که خود دارای برنامه رشد طبیعی و منظمی است که می‌تواند تحت تأثیر عوامل محیطی قرار گیرد.

۲۷۲- پاسخ: گزینه ۴

مراحل حافظه به ترتیب: رمزگردانی (به حافظه سپردن)- نگهداری (ذخیره‌سازی یا اندوختن)- بازیابی (به یاد آوردن)

۲۷۳- پاسخ: گزینه ۳

فراموشی یعنی ناتوانی در یادآوری و بازشناسی اطلاعاتی که قبلاً وارد حافظه شده است. فراموشی همان خطای حذف کردن است. گزینه‌های ۲ و ۴ بیانگر خطای اضافه کردن است.

۲۷۴- پاسخ: گزینه ۱

موانع تمرکز: (۱) یکنواختی و ثبات نسبی (۲) آشنایی نسبی با محرك عوامل ایجاد تمرکز: (۱) تغییرات درونی محرك (۲) درگیری و انگیختگی ذهنی

۲۷۵- پاسخ: گزینه ۴

گاهی عوامل عاطفی اثر منفی بر حافظه می‌گذارند؛ مانند زمانی که دوست نداریم کتابی را به دوستان بدھیم و به همین دلیل انجام آن را فراموش می‌کنیم. گاهی نیز عوامل عاطفی اثر مثبت بر حافظه می‌گذارند؛ مانند زمانی که به هنرمندان علاقمندیم و اسامی آن‌ها را راحت‌تر به حافظه می‌سپاریم.

۲۷۶- پاسخ: گزینه ۴

وقتی فرد اطلاعات حافظه را کنار هم قرار می‌دهد، تفسیر می‌کند، قضاؤت می‌کند، حل مسئله می‌کند و در نهایت تصمیم می‌گیرد، در حال «تفکر» است. تفکر کاملاً آگاهانه است. فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است، به آنچه می‌اندیشد و نیز به روش تفکر خود آگاهی کامل دارد.

۲۷۷- پاسخ: گزینه ۲

به ردیابی محرك غایب «هشدار کاذب» می‌گویند.

۲۷۸- پاسخ: گزینه ۲

«در انتظار معجزه بودن» یک مقابله ناسازگارانه است و فرد بدون اینکه تلاش کند، منتظر است اتفاق خارق العاده‌ای رخ دهد.

۲۷۹- پاسخ: گزینه ۲

«حافظه کاری» علاوه بر ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات، کمک خوبی برای تفکر است و مانند یک تخته سیاه است که ذهن محاسباتش را روی آن انجام می‌دهد، بنابراین می‌توان گفت که به سایر اجزای شناخت کمک‌رسانی می‌کند.

۲۸۰- پاسخ: گزینه ۱

وقتی در موقعیتی باشیم که حتماً باید تصمیم بگیریم، ولی قادر به تصمیم‌گیری نباشیم، حالت عاطفی ناخوشایندی را تجربه می‌کنیم که تعارض نام دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اصطلاح «فار از ضرر» اشاره به این موضوع دارد که فرد در تصمیم‌گیری‌های پرخطر به از دست دادن بیشتر از به دست آوردن حساس است.

گزینه ۳: در «سوگیری تأیید»، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند.

گزینه ۴: در «کوچک شمردن خود» اعتماد به نفس پایین مانع تصمیم‌گیری درست می‌شود.